

PACIFICUS

MAXIMUS

xx 6E
334

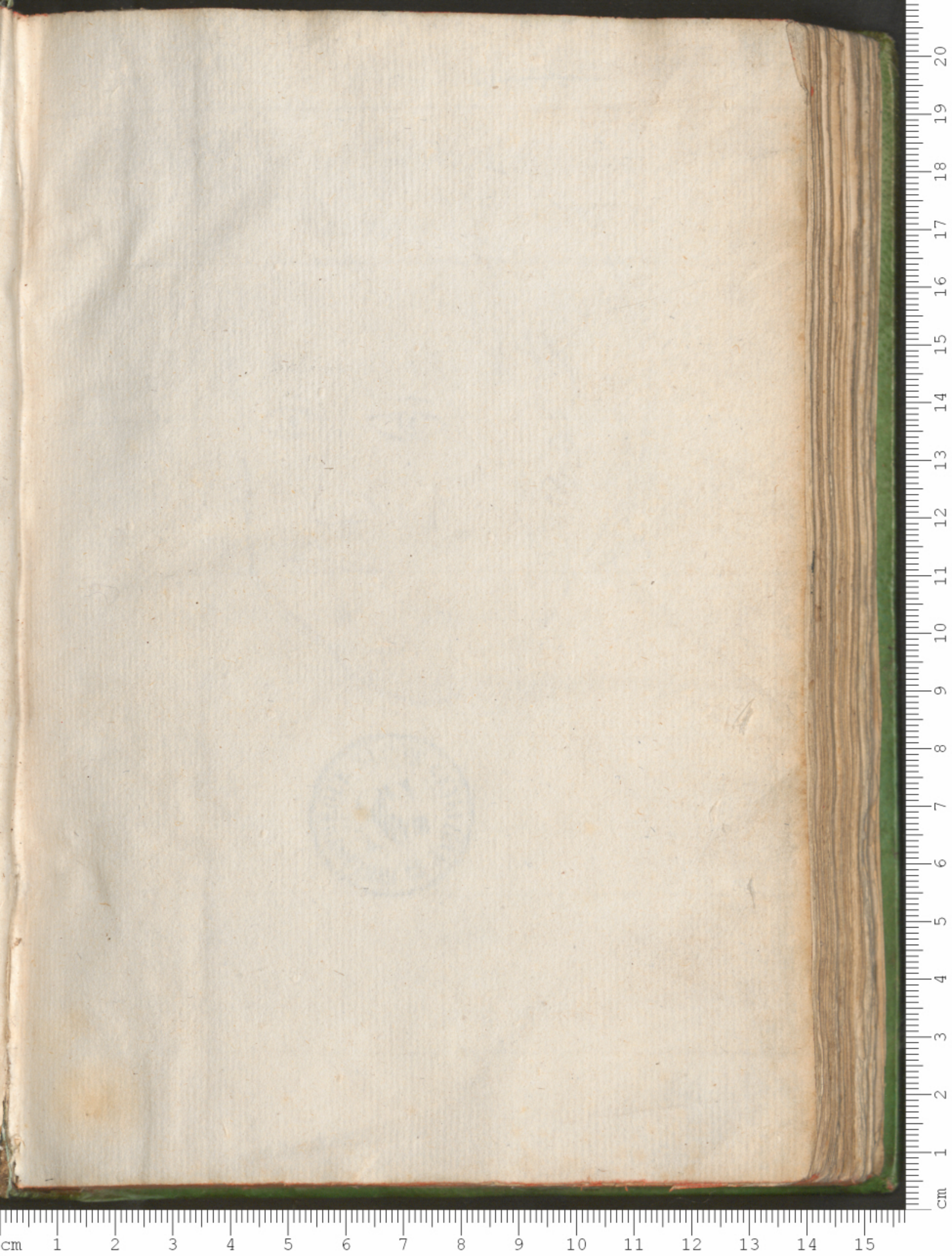

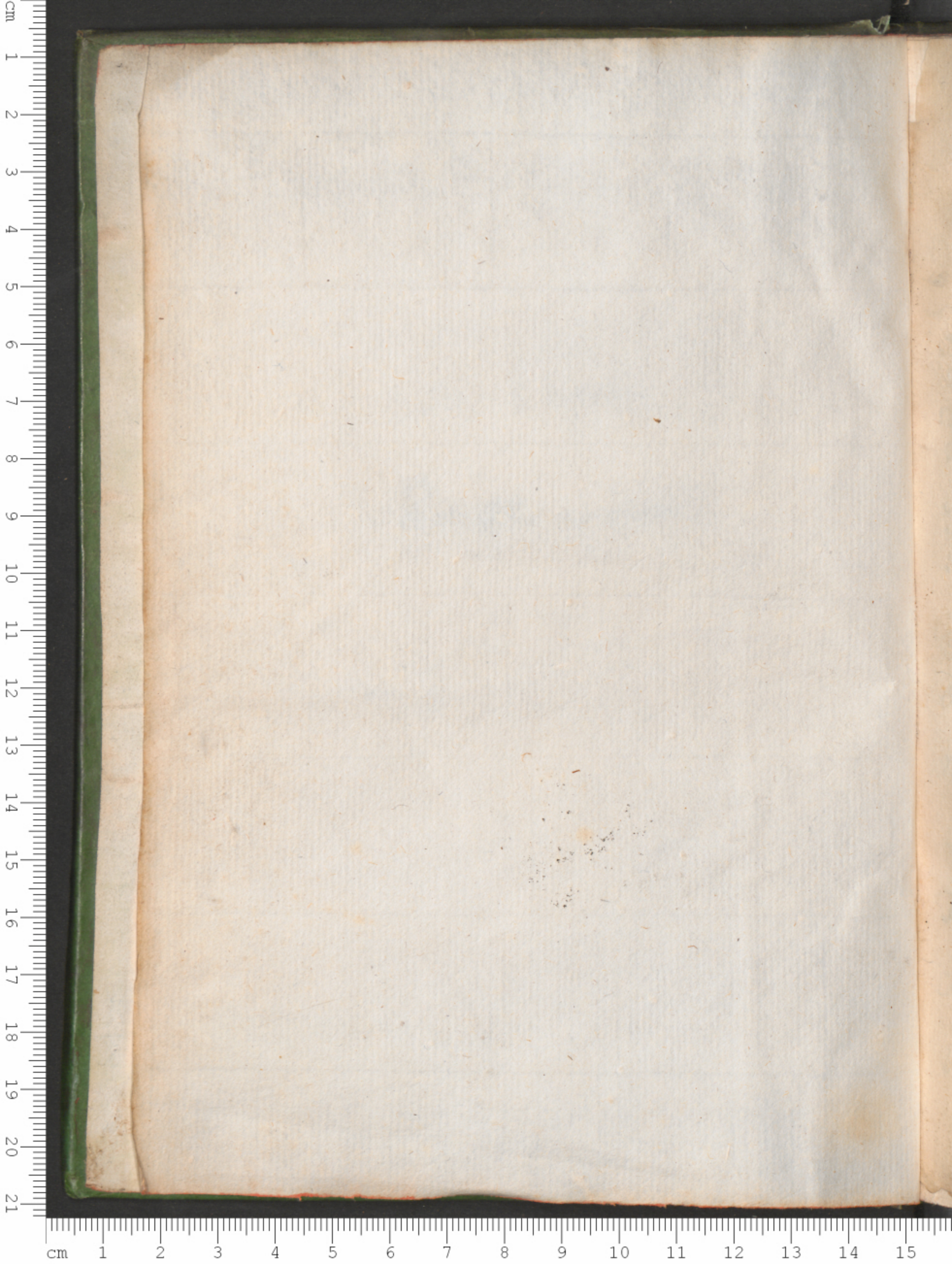
(15 s.) E. 33A. 557

(Dannon 449, 450, 451)

M. F. 1000

Remette en état

~~7376~~

920

*Liber hic cautissime legendus ut qui totum
la sciviat et meram impudicitiam spectet.*

Pacifi Maximi Poete, Ascula-
ni Hecacelegij, liber Primus
Ad Lectorem

Lector si sapias haud legas libellum,
Sed vires fugiasq. res quasq.
Ut pestem traham, grauemq. morbum.
An: ne dixeris haud Poeta dixit.

Fies pessimus e bono maloz.
Conge pessimus, hoc Poeta dixit.
Veritas tu tamen, et videre curas.
Nosces quod facis et quod ipse scripsi.
Ad Lectorem

Qui sua metiri nouit bene tempora, uiuet,
Et bene qui mādidas concedit ante uias.
Omnibus: ut spirant: dantur bene linthea uentis.
Puppis in aduersas non bene currit aquas.
Multa quidem facerem, quae me fecisse decebat:
Et non tentarem, quae scio ferre notam.
Quid magis arma cariam: cum me leget arma carentem
Nemo: nisi bucat, carmen ab aere cadit.
Blanda iuuant, capiuntq. animos. quis sumit acetum?
Cum sibi misceri dulcia uina uidet?
De lambi met dulce facit, fugiturq. uenenum.
Blanditur miti uoce uocata canis.
Ut se tempus habet: sic uite est tempus agendum.

Aunc sapere insani, non sapientis erit.
Sic inter stultos sapiens videtur: ut alba
Si qua inter coruos uisa columba fuit
Sint utcumque boni, ueniant in uerba, uidebis
Quod periculi sermo supremus erit.
Nil hodie appetitur nisi quod iuuat: utile tantum
Credatur hoc animus quod cupit esse suum.
Quis modo uel thebas, uel quis carthaginis arces
Scriberet, et quanto praeuere proci iacet
Sic modo Virgilius: uel sit diuinus Homerus:
Nil nisi de culo: quod loquerentur: erit.
Omni bus est illud uicij, qui non facit illud:
Non habet. hoc habes tu quoque sector habes:
Tempora si uerrent quo iam ceperere tenore:
Prostabit medias heu per ante uias.
Illa per estatem proci fecere calencem.
Nostris nonestas non satis est et hiems:
Ante mares teneros hodie poliphemon amarent.
Nec periculi lana pilusq. nocet.
Mosq. uelut tabulas fuit ante secare cyneos,
At nunc, o, mores nil nisi merda iuuat
Vnde meus laetas animus meditatur et ardet
Hec mordere graui facta neghanda peroe.
Sed quantum inuidie misera ceruice subirem?
Sint procul illa mei carmina causa mali.
Carior est omni pretio mihi uita, nec ulla est
Res

Res mihi quæ suadet uile timere mori.
Longum est constare sine cura uiuere, et omni,
Et quidcumq. modo mens uolet orbe frui.
Vlla pudicitie non est reuerentia. Longum est
Quod fuit eiectus post mea terga pudor.
Ad Rectorem

Quattuor, aut nimium si sit, tria candidior sector
Fronte bona capias merceque uerba uelim.
Si non uera loquor, si ficta, et more Poete,
Ultima lœta oculis sit precor ista meis.
Sum bonus, et melior toto non uiuit in orbe:
Et non est aliquis simplicior fide;
Dilexi nullum quantum te diligo tuque
Me pariter noui teque, triumphus decus.
Sed te scripta mouent nostri malesana libelli:
Mirarisq. uni succubuisse notæ.
O quantum est auri, quantum est, et hyaspidis in te,
In te uno uere lucida gemma nitet.
Verum quidem sentis, nec quæ sunt uera negabo.
Sed tamen admissa culpa uacare potest.
Si bene suspensis, erutina si ponis in equa:
Cedere perspicies scripta proterua bonis.
Quinque decemue meo si sunt mala carmina libro:
Milia tot non sunt excipienda bona.
Et folium pingui, eribulusq. in nascitur agro.
Fertilis urticas hortus habere solet.

Amora in dumis, et dulcia pruna uidemus,
Ferrea pestanas dura rubeta rosas.
Adde q. a nigro posito nitet albius album.
Et magis a feeco stercore castor olet.
Plusq. subestito solet umbra placere calore,
Sub bruma solis plusq. placere iubar.
Quid q. carminibus data lex est ista iocosis:
Ut multo ludat saucia musa mero.
Ebria quid dicat nescit, nullumq. pudorem
Houit: ut effusis concita baceha comis.
Quod loquitur non est nisi cunnus, mentula, culus:
Inquina non ulla ueste, natesque tegit.
Et bene si prurit, bene si lasciuit in omni
Carmine: qua debet lege fruatur opus.
Mollibus est elegis concessa licentia fanori:
Effari quicquid censor in vrbe uetat.
Peccarem: si nulla foret lasciuia lingue,
Et si non solita curvaret arte liber.
Quod si peccaui: potui peccare: q. istos
Elegi, partibus preposuique modis.
Me miserum quali potui cantare coturno,
Et quali potui bella tonare tuba.
Sed me tristic amor, me tristic cura coegit
Inter inaequales uerba referre pedes.
Et me fata trahunt, et inertis temporis eas:
Que nihil eximij, conspicue facit,
Scilicet

Parthenus Maximus Poeta
Almanus
Ad Angelum Colotum B. Patinū
Aeliatem

Rediit ad mel bellus meus. cum iam lenior
esset, legisset ipse puduit, itaque quoad
potui castigavi impudicum nimis. Hic quid
quid est dicam tibi A. Coloti Amicorum opine
et Musarum deus. Nondum Alumnus quid enim
quasi fieri volui inepte veris avellore, Stesia
est et molliora quidem iocatur elubra
puritate labiuit. Homines etiam nostri
temporis egesti gaudent, metho tunc de
modet, et licet ad Aristippum desinere, qui
Solomius nisi consto, am, p. h. d. l. m. m. d.
Spautari et dicitatem poudes xeno Mo lauda
bitur. Et quis vultum pietati, quis humilitas
lenitatis non modat. Sed mei dicitur et tuo
nomini dicitur dedita Sabot mi vobis dicitur
et p. h. d. l. m. d. d. p. h. d. l. m. d. p. h. d. l. m. d.
Dum Sed isti animi
maiusculi non nunt ego vero non idem
qui cum Academicorum dicitatem seque poudes
Zenois carrem et dicitatem non

aususiam.

Harepistole Ms. Sebatum in ordinato

Alm. Cassini e quo mei 2^a Lamy

Winterville deplem.

In hoc libello hec continentur

Pacifi Maximi Poete Asculani elegie non nullę
lucose et festiue. Laudes summorum uiro-
rum Urbium et locorum. Inuectiue
in quosdam. Laudes patrię Ascula-
ne et alia quedam iucunda
et docta.

Io: Iacobus de Benedictis Bononiensis Allographus
Julio Cesari Excell. Io: Ma. Varani Amertium
Ducis Almegue Urbis Prefecti. S. Felicitatem

Obsequuturus non nullis Amertineque pubertatis non me:
diocriter eruditus id non semel fecerit opuscula
hec Pacifici maximi Poete Asculani nris typis pro:
pere excutere aggressus sum. Que in lucem prodi:
re absque noie auspicioque tuo nolui. Verum digna:
tioni tue primum dicenda, opere precium fore duxi:
veluti laboris officineque nre primicias. Quem ego tam:
quam de me semper optime meritum colo, libens ac
officose observo. Nec enim nobilitatis genio tantis gentisq.
Varanę inclite splendore refulges. verid etiam nature
dotib. adhuc puer, ita decoraris, ut q non te admiretur
laudet et uenerat inuenias neminem. Cui ego ipse tam:
quam mancipium deditimusq. cliens sincere sum
obsequuturus. Cuiq. mo ipsa Pacifici monumenta le:
gentia tuog. noie illustanda offero. Que non ingrata tibi
fore spero. Si qd lectio facilis est atq. facunda, nec min
leporis festiuitatisq. plena: ex uiri prestantis ingenio depropt:
et q ingenij doctrineq. pstantia grat admodum carusq. existit.
III. Sapientissimog. Auo tuo Julio C. Varano Amertius Princi:
pi: q doctos clarosq. uiros splendide excipiebat: laute ciba:
bat munerib. donabat: opibus ac honorib. augebat: ea tu
grate accipias peto. Ut interdum animi recreandi gra perte:
gas: atq. mei memor sis oro. Vale diu Felix.

.1.

Vult etiā fortii nomen habere fui.
Claudicat hic: quoniā cū quo cōmertia iunxit:
Unus erat longus / pes brevis alter erat.
Sæpe aliquē uidi: balbo q̄ iunctus adhēsit:
Non satis integræ uocis habere sonos.
Sæpe pecus totū uidi q̄ ouile peremit:
Mille licet pecudes / hæc licet una foret.
Sæpe etiā lætis arbōr pulcherrima pomis
Vicina uitio languida facta perit.
Causa mei moris solus fuit ipse magister:
Cui pater / & mater me malecauta dedit.
Rex pēdiconū fuit hic / non unus ab huius
Effugit manibus / talis in arte fuit.
Multa quidē didici: quæ nō didicisse iuuaret.
Plurima per culum / multa per ora bibi.
Tu quoq; quid nō hūc uitas pauline / qd ipsum
Cum quo cōiungis nō latus ipse uides?
Et mecū dubito: simili ne sorde traharis:
Nāq; solet semper par adamare parem.
Non bona narrari de te iam fabula cepit.
Per sua te populus plurimus ora terit.
Iamq; cani poteris longā succidere caudam.
Prima nouo nō hæc nomine fama cader.
Et nisi tu sapiēs / nisi te reuocabis ab isto:
Non aqua te poterit tota lauare maris.
Hic a gallina subduceret oua fouente.

*sup illud uulgari. chi
usa col zoppo, sompion*

Balbus

*Hil mry. musas os p
unūq; bibis.*

*Proibui. uis illud qd
nisi nō nō dēd.*

b i

LIBER

Hic soleas uigili surriperetq; pedi.
Si pedico tenet puerū complexibus arctis:
Qua puer hic artē subtrahereē haber.
Sicq; manū cohibet/sic linguā: uictus ut esses
Hermogenes furto/batteq; fraude tua.

Hermogenes

Battus. +

Orchestra

Nuper in orchestra spectator forte sedebam.

Surripuit natibus molle sedile meis.

Non puerū tetigit/puero nō uerba locutus/

Non uidit/brachas attramē ille tulit.

Huius auus fracta/pater huius fauce pepēdit.

Non aliter uitā finiet iste suā.

Te quoq;(ne dubita) similis iam pena manebit.

Respice si collo funis & uncus inest.

Non assis mea dicta facis. tibi diciē illud

Nemo datam pecudē subtrahet ore lupi.

Querela.

d Iciē & uerū est: si uis moriatur amator:

Dic te uenturā/nec tamē ipsa ueni.

Et uerū est/decies cecidit licet ille retētis

Cassibus: in casses (tu modo rēde) cader.

Diciē & uerū est/bene tū retinebis amantē:

Cū facies mortes mille subire die.

Et uerū est/solo risu reuocabis amorē:

Si iurat nullo tēpore amare magis.

Quo q; magis fugies: tanto magis ille sequet.

In uetitū semp nitiē omnis amor.

Colla semel si quis curuo sūmisit aratro:

Non poterit tūc: cū pressa leuare uolet.

Sponte prius cessi flāme/ subitoq; furori.

Nunctamē inuitū flāma/ furorq; tenet.

Serpit amor/ tacitusq; subit/ primoq; uideē

Res blanda/ & dulci mella datura ioco.

Ast ubi radices mediis hēfere medullis:

Fit furor/ & langor/ sollicitusq; metus.

Et dubiā didicit spē cōmiscere dolori:

Nāq; amor in medio est pectore dulce malū.

Nasciē e luxu/ uiridis cōplectiē atas/

Fortunæ pascunt desidioſa bona.

Si nutrire sinu quisquā desistit: abibit/

Cūq; arcu/ & telis quassa pharetra cadet.

Ipsē parū prudens sero mea uulnera tēto

Curare/ & moriēs quaro medētis opē.

Sæpe malū primo quod nō letale uideē.

Postmodo neglectū fata suprema dedit.

Sepe fit/ e minima scintilla maximus ignis.

E minima pontus sæpe creat aqua.

Principio obstādū est: ne uis mala tēpore crescat.

Sepe aliquid poteras: quod mora posse negat.

Principio medicina iuuat/ nil fera iuuabit.

Stultū est in mediis te reparare malis.

Me miserū quāta flāma cōbūror/ & igne:

Me miserū quātus pectora uersat amor.

A

M+

O

R+

pricipijs. b. m. sero
medicina parat.

Sæpe. v. l. l. principio q. m. q. d. u. l.
medicina iuuat. a. f.

qui. Et quis id sibi crudelius inquit amaris. & paulo post.
qui sic inueneris loquor memini hic in me.

LIBER

Me grauius nemo/nemo crudelius arsit.
Qui sic rabuerit nullus in orbe fuit.
Extenuor/nullusq; diu cibus ora/nec unda
Tangit/nec possunt mēbra iacere thoro.
Omnia sed paterer: quīs ferus urgeat ardor/
Et plus quā liceat me meus ignis agat:
Si quæ diligit non sic rideret amores/
Nec sic exitium quereretur usq; meum.
Callida subducit faciem/uel fingit abire:
Ad se ueloci cū uidet ire pede.
Tum magis inflāmor/ misceat & ira furori.
Accēdūt geminas ira/furorq; faces.
Mente cado/dubiæq; labāt dispēdia uitæ.
Sydera cum terris mixta uidere uelim.
Languesco interdū/rursus curroq; uoloq;
Nulla potest celeres terra tenere pedes.
Sæpe etiā iuro totiēs despectus amorem
Vincere/ & ardori uela negare meo.
Illa tamē fallax renouat mea uulnera risu.
Cum ridet: credo tūc in amore mori.
Semp me fallit/ semp me ludit amante/
In laqueos semp quos locat illa cado.
Et mihi nunc rursus promisit. credere stultū est.
Et tamen expecto: si uenit. ecce uenit.

Pacifici Maximi Poetæ Aſculani
Hecatelegii Liber Secundus.

Euchole.

εὐχολή.

I fas eſt faciles habere diuos:
Hoc unū mihi poſco: ne libellus
Hic triſti meus a uiro legatur:
Mento pectora qui terit/ſoloq;
Figit lumina/reiicitq; collum
Alternæ ſcapulæ/legat platonem/
Sed cū non oculos habere plures
Cēlo cogitat/& uidere ſtellā.

Querela

I uires aīo ſimiles mihi forte darenē/
Vtq; mihi cupio ſic mea uota forent:
Quē nō mecenās/nec uidit roma: poetā
Me faceres. faceret ſe mihi nemo parem.
Nō ſe uirgilius/nō ſe præferret homerus
Ingenio uinci faſſus uterq; meo.
Quicūq; eſt animo liber/curiſq; ſolutus:
Canret/& æterno carmine condar opus.
Pluribus implicitus nulli bene ſeruit. in una
Qui ualet: in gemina nō ualet ire uia.
Hic: ubi nūc ſedeo: nō tu potes ipſe ſedere.
Hic: ubi pes meus eſt: nō tuus eſſe poteſt.
Me mille impediunt cure/me mille labores.
Et requies animo nō datur ulla meo.

Mecenas

Roma

Virgilius

Homerus

b iii

Sappho.

Carmina mea ſunt opus.

Amor & iuſti.

Carmina ſunt ſcribitis & omni gēte.

& in gēte q̄a carmina ſunt opus: & ad mēſura uolū.

LIBER

Quæ patior: si nota forê mala: qsq; probaret
Nil respirandi temporis esse mihi.

Nō bene cum supis actū est mihi. natus iniqua
Sorte fui/ spero nec meliore mori.

Credam fortunę: quę tū se uertet in axe
Cum sciet e uita me cecidisse mea.

Quid tamē expectem: qui me canūq; senemq;
Sarcophago uideo deposuisse pedes.

Eueniat quodcūq; uelit: scio sero uenire:

Siue malū/ seu: quod non puto: forte bonū.

Ocia da iuueni: qui uiribus ardet/ & annis:

Et bona sint illi/ sint mala multa seni.

Et bene fit: siquis permixtis sputa lapillis

Mittit in hunc/ & nō cessat adire caput.

Quo recidi: uanos male dū disponimus ānos:

Irrepsit tacito curua senecta pede.

Penitet/ & dolor est bene non uixisse/ uelimq;

Ad primos rursus posse redire dies.

Phasidos elixis aries longeuus in herbis

Mersus erat/ mediis exilit agnus aquis.

Exhaustos succus suppleuit ut ęsonis artus:

Protinus antiquos exuit ille dies.

Vana loquor. uanū est: quicqd reparabile nō est:

Sperare/ & uanis rebus habere fidem.

Quid faciā: durū est mihi uiuere. durius esset

Velle mori. infelix sors mea sorte sua est.

d' m' r' s' p' n' r' m' q' a' s' d' n'

S n

Curua senecta.

Meden

Aeson

3

Gaudebit nemo/nemo tristabitur unq̃

Nemo mea uita/morreq; nemo mea.

Si morior/si uiuo: meū est. & diciť illud

Turpe sibi soli uiuere/turpe mori.

Ad Deos.

d Ii (precor) in melius seuū cōuertite tēpus/

Et facite has pluuias sistat ut Iris aquas:

Si non obliti rerum/sortisq; futuræ

Nunc orbē rursus perdere uultis aqua.

Officiū longo nō posco tempore. parua

Officio satis est si uacat hora meo.

In mea ne ueniat dilectū sydus amoris

Brachia: nimbosum tēpus obesse queror.

Ne sedeat gremio/ne dulcia basia carpam:

Tempus obest pluuiū/tristeq; tardat iter.

Dū uenit hic ad me: superi remouebitis undas.

Ad me cū uenit: tum grauis unda cadat.

Quid precor infelix? multo truculētior urget

Auster. & ex omni parte mađescit humus.

Et sic e celo nimbi fundunť & imbres:

Vt mea nō possint rangere uota deos.

Sed modo qđ tonuit discussis nubibus ether

Quid modo cōcutiť/quassaq; terra tremit?

Vota pios tetigere deos/tetigere tonantem.

Incaßumq; mea nō cecidere preces.

Effugere graues nubes. effugit aquosum

b iiii

*Geo p' uis, & de uis
ais prouidit.*

ris.

*Et Oui. q' r' optis
Lamoy ad h' r' o.*

oui.

In Nūm inueneris uarios induta Glor. Gruitat Iris aquas.

LIBER

Tempus. & in toto cynthius orbe niret.
 Tandē uenit amor/tandē iacet ecce lacertis /
 Lasciuitq; iocis / blanditiisq; suis.
 Nunc sine fine meū complector latus amorē.
 Queq; columba solet basia ferre: damus.
 Corpore cōiuncti pariter requieuius ambo.
 Quid feci insanæ dicere mētis erit.

Ad Tullum.

u Nde genus / nomēq; trahā / patriāq; reqris /
 Quāq; mihi primā fata dedere: diem.
 Quod petis: haud ualeā: si possum tulle negare.
 Sed neq; si possem: tulle negare uelim.
 Asculum in extrema patria est mihi ualle truēti
 Hyrsuta / atq; humili terra superba loco.
 Mars pater est urbis. picus uexilla tuetur.
 Gens fera nil ullo tēpore pacis haber.
 Finitimos bello populos / urbescq; subegit /
 Et quē in picenis bos arat arua iugis.
 Ecce domat cunctas romana potētia terras.
 Vnius imperio subditus orbis erat.
 Erigit hæc cristas / fortialiaq; excitat arma /
 Obside nō uno datq; capitq; fidem.
 Aduolat accēsus subita seruilius ira /
 Sumptaq; dū tumidus corripit arma: cadit.
 Mox etiā blandis dū miscet fortia dictis:
 Fonteius iacuit per loca mille lacer.

Gallus poet. d.
 columbarum mihi
 basia

de se.

Asculum

Mars.

Picus.

Seruilius

Fonteius.

Nil illo leuius populo est/qui sumpserat arma
Concors:côcordi non tenet arma manu.

Ad trepidâ ecce parens it iudacilius urbem/

Judacilius

Dat lentos leſo/defidiamq; premit.

Inter cōuiuas rigido bibit ore uenenum/

Nec timer ardentē fortis adire pyram.

Pompeius iam castra locat/iam pōribus urget.

Pompeius

In uanum nō hinc tela/nec inde cadunt.

Hostibus imixtus populus fugit.urbe recepta

Pompeius potitur.uictaq; turba cadit.

Heu caue pompeii gladio ne concidat isto

Ventidius/crassi sanguinis ultor erit.

Ventidius

Huic plus q̄ credis debebit maxima roma!

Desinet & mulas iste fricare suas.

Hic est:qui debet parthos frenare triumpho/

Parthi

Subdereq; aracidum regia colla iugo.

Aracidum

Pompeius/crassus/cēsar diuiserat orbem.

Et fuerat dominis subdita roma tribus.

Pompeius

Bella parat crassus parthis/& fēdera soluit/

Crassus

Et nihil ardenti torre tribunus agit.

Cesar

Non nati/casusq; suus/nō omina uocis

Terrent:cū pontis crura remisit aquis.

Per deserta uagū campi trahit acbarus illum:

Acbarus

Quo didicit melius nemo locare dolos.

En subito horrēdi sonitus circū undiq; surgūt.

Densior & tetra nube sagitta uolat.

LIBER

Parua mora est. acies cecidit romana/caputq;
 Dum fugit a crasso: murmura certa dedit.
 Aduolat in parthos raptis antonius armis/
 Opponitq; acies/seuq; bella mouet.
 Fulvia sed lachrymis reuocat/precibusq; maritū/
 Et tantū auertit femina sola uirū.
 Postmodo uētidius domino succedit/& armis.
 Inq; hoc quid possint fata: uidere licet.
 Cēsaris interea geniū dum antonius horret:
 Tranat in ægyptū/regnaq; tura petit.
 Ille caput sacrae fertis præcingit oliuæ/
 Et de clepsydra uas prius haurit aquæ.
 Ille fuit parthis dolor ultimus/inq; sepulchro
 Errantē crassum condidit ille suo.
 Iāq; acies steterant/prætentaq; tela rigeant.
 Iam tuba dat signum/iam mouet arma furor.
 Ventidius primos incurfus sustinet/inde
 Se clepit/& tacita fingit abire fuga.
 Iāq; hostes uicisse putant/lateq; palantes
 Errabāt/letis nec modus ullus erat.
 Tum mox incautos ualida premit ille cohorte.
 Hi fugiunt. ast hic agmina uersa merit.
 In latebras labienus abit/trepidusq; phraartes.
 Postmodo cōciderat uulnere uterq; pari.
 Præbuerat uanas falsis rumoribus aures/
 Ventidii pacorus castraq; uictor adit.

*Antonius**fulvia**Ventidius**clepsydra**clepit. +**Labienus**phraartes**pacorus*

Ille suas soluit turmas / hostesq; furentes
 Proterit / & medios uerberat ense greges.
 Cum duce disiecti parthi cedunt adunum:
 Ne possit tanti nuntius esse mali.
 Cum pater extinctū natū cognouit horodes:
 Deperit / infano mensq; dolore cadit.
 Ille triumphali curru sublimis in urbem
 Arctoi rediit primus ab axe poli.
 Tum potuit soli princeps sibi subdere romam /
 Tum rapere e manibus rela trifulca Iouis.
 Hic auus / hic nostri memorať sanguinis autor /
 Signaq; sunt ueri: q; fricat usq; domus.
 Quę mihi prima dies / cur sint mihi noĩa pacis:
 (Expecta) dicam / sed tamē ante bibam.

De Hippolyta.

q Vid toriēs lasciuit amor / qd uexat acerba
 Me face / quid uita non finit esse mea?
 An: quia sum facilis / qā nō mandata recuso:
 Hic in me toriens aurea rela iacit?
 Mille ego sum passus flāmas / & mille furores.
 Nec (puro) quod patior: finis amoris erit.
 Et nunq̃ tales sensi sub corde fauillas.
 Nescio quid maius nunc nouus ignis habet.
 Vt radiis phębi glacies resoluta coruscis
 Labor / & ut nimiū cera propinqua foco.
 Non: quę diligit: caput ad mea uerba reuoluit.

Horodes

*Quere quid ab ipso
 elegit: qm uenies
 cōs d'iei multis
 qm nimis.*

LIBER

Non hęc blanditias / nō capit aure preces.
Pan tua sic risit / sic te tua phębe puella.

Laurea sed tamen hęc cāna fit illa leuis.
Sic & anaxarete scelerata fugauerat hyphin.

Fit lapis hęc / guttur postibus ille ligat.
Non aliter cunctos pomona reliquit amantes

Hei mihi uertūno contigit illa deo.
Sim (precor) ut felix fuit inter mille furentes:

Inter riuales sic ego mille meos.
Sed mihi nil fraudes profunt / nil uerba dedisse!

Et nil cū multa proficit arte dolus.
Ingeniosa meos didicit bene fallere casses.

Retia si tendo subdola: cauta fugit.
Omnia tentauī. sed cū tamen omnia tento:

Incaſsum uanę deperit artis opus.
Hęc mea nō flectūt: si flectūt munera diuos.

Nil ualuere preces / carmina / dona / doli.
Quid faciā ignoro. sed iam: quod ſeua placebit:

Efficiam. fiat: quod tibi ſeua placet.
Sed precor hoc tantū celetur carmē in urna /

Et tantū paucis ſcripta ſepulchra notis.
Pacifcus iacer hic. genus ē hoc mortis. amauit

Hippolytā. cauſas hęc dedit. ille manus.
Querela

Non ullos mollire deos / precibusq; rogare
Stat certū / uotis nec dare liba piis.

pm.
phoebeus.
Anaxarete.
Hyphis.
pomona.
Vermis.

Epimachus.

Qui.
Munera rede mihi p laon hūer qz deat: p laon
danis fupr ipd dātis. Enrip. mēder dūge m
brōu rēp.

Quid possūt: metus oīs abest. spes oīs adēpta est.

Mens mea lætitia/ corq; timore caret.

Consumpsitq; suas uires fortuna nocendo.

Vicerunt omnes & mala nostra metus.

Non habeo: superi mihi si seuire pararēt:

Quo noceāt/ & quo fulmina missa cadāt.

Si tonat/ & mixti fundunt grandine nimbi:

Villa mihi non est/ frugiferū ue solum.

Si mare uexat: nostris caret unda carinis.

Si uenti perflant: non mea silua cadet.

Nō caprū mea uina timēt. satis haustus aquarū est.

Si miles feruet: bos mihi nullus arat.

Siue casas seuus cōductas occupat ignis:

Inueniet nullas quas cremet ignis opes.

Si fur nocturnus portarū claustra resoluit:

Libera diuitiis non timet arca manus.

Si pestis grauis ira deū sua tela ministrat:

Non mea: quę possint ledere: tela petent.

Oīa cōciderāt. pater/ & mihi mater adēpta est:

Cum mihi iuncta tribus messibus una foret.

Vnus erat frater dulcis/ soror una superstes.

Marte cadit frater/ febre repente soror.

Me sibi cōnubio iunxit noua nupta maritū:

Cum tener impleram uix duo lustra puer.

Sed tandē illa meo cecidit despecta cubili/

Tresq; tulit natos: quos dedit ipsa rogo.

qilla

LIBER

Quo mea p̄trahit̄ uiuax/atq; orba senectus
Inuisū terris/celitibusq; caput.

Quid tardas sorbere solū? nō terra dehiscis?

Missaq; quid nulla fulmina parte tonāt?

Si restat ferrū: ferro moriemur adacto.

Ignē utar: si nō ignis adēptus erit.

Sub trabe sublimi tristis uel guttura frangā.

Aut alta toto corpore mergar aqua.

Mille aditus mortis mortē cupiētibus adsunt.

Viuerē mors misero est/solaq; uita mori.

Iam mea: ne longis subtexā uerba querelis:

Vnda/igni/ferro/uel trabe uita cadet.

De morte Hippolyti *filij*

h Ippolyte infausti pignus miserabile patris

Occidis/effetū destruisq; senē?

Hippolyte extrēmæ spes sola/& cura senectæ

Occidis: est odio te sine uita mihi.

Nō ne malis tantis/& tot cor rūperis/heres?

Vanus ab hoc nec dū spiritus ore fugis?

Pectora quid scindi cessatis nostra dolore?

Pectora quid cessas scindere nostra dolor?

Qui gemitus/luctusq; mihi/que uerba querelis

Pernixta in tantis sufficientq; malis?

Quas lachrymas/uocesq; dabo? que pectora tūcā?

Quas rigido gelidas ungue secabo genas?

Nate tibi ferio claro plāgore lacertos.

.II.

Nate tibi rumpo / dilaceroq; comas.
Hei mihi q̄ frustra clamo / nec uerba remittis /
Hei mihi q̄ tepida non releuaris aqua.
Claudere debueras extincto lumina patri /
Supremaq; uale dicere uoce pater.
Claudere nate tuos cogor nūc orbus ocellos /
Et uoce extrema dicere nate uale.
Tu mihi: si quādo tristis mea recta perebam:
Tristitię subito dulce leuamē eras.
Multa licet fuerim passus mala: nulla putabam:
Tantū lātitię tu mihi nate dabas.
E/quocūq; loco redeo nunc mēstus. at illa
Nō releuat mēstū nūc uelut ante domus.
Dant fora / dāt cāpi / dāt publica iura dolorē.
Cū uideo infantes: plaga nouata mea est.
Nō dū bisquinis iūxisti messibus annū.
Et tibi detruncant inuida fata diem.
A te / spesq; tua fuit a cōsorte nepotū:
Quę mihi turba suo basia ferret auo.
Esseq; debueras nostri successor / & heres.
Nūc tibi deuotas alter habebit opes.
Maxima cū titulis per te nūc alta iacebit:
Per te quę poterat clarior esse domus.
Ultimus hic in te finit dolor. inuida quid me
Viua cē finitis uiuere fata senem?
Cui superi miserū pēnę seruatis: an ulla

LIBER

Hac maior qua nunc torqueor esse potest?
Quid restat: quo me possitis ledere? mater
Buccia iam cecidit: iāq; chyralla pater.
Nō auus / aut auia ē / matertera nulla / nec uxor /
Et nullus frater / nullaq; cara soror.
Nil: in quo possit fortuna nocere: reliquit.
Missa in me frustra tela secunda cadent.
Deme mihi uitā. uita est pro munere dempta.
Gratia sit uitę reddita nulla deis.
Ille tamē uiuet uita meliore. sepulchrū
Carminē celabo. carminē uiuus erit.
Hippolytus iacet hic. duo uixit lustra. fuitq;
Vnica pacifici cura / dolorq; patris.
Ad Ptolemęum.
I fueraſ ptolemęe meus / tuus ipse: qd obstat:
Nūc quoq; q nō es tu meus / ipse tuus?
Iāq; bonus fueraſ. nūc es tamē optimus. unde
Optimus es nō nūc: ut meus ante bonus?
Ante minor / nūc est maior tibi gratia. cur non
Est mea nūc maior gratia: ut ante minor.
Difficilis fueraſ aliis / mihi mitis. es unde
Mitis nūc aliis / difficilisq; mihi?
Mirabar: quare tantū pietatis haberes.
Nunc miror: quare nil pietatis habes.
Hei mihi quot miseris spes inuidiosa fuisti.
Spes tamē hec illis non nisi uana fuit.

Buccia
Chyralla.

Epinaphion

Vera ne fata deū: uere sunt omnia uera.
 Sub celo æternū nil statuere dei.
 Vertiſſe aſſiduo/minima nec perſtat in hora
 Mundus/ & in ſtabili non manet axe polus.
 Nunc luſtrat terras/nūc ſol deſcēdit ad umbras.
 Clara dies noctē/nox ſequiſq; diem.
 Sors etiā refugit:cito ni deprendis:abiuit/
 Sistere nō didicit/nec reuocare pedes.
 Me miſerū:q; nō quondā mea tēpora noui.
 Nunc dare tu nō uis:ſpōte quod ante dabas.
 Sæpe ego prælarā cum noller aſellus aſellam:
 Vidi:q; fruſtra poſt petit/illa negat.
 Eſt reſecanda ſeges:cū campus canet arſtis.
 Nil in nudato poſtmodo falce metes.
 Quę nūc poma gerit grauidis pēdētia ramis:
 Poſtmodo nuda ſuis fructibus arbor erit.
 O/quotiēs illic:ubi fons uberrimus undis
 Erupit:puluis/nō aqua lecta fuit.
 Sæpe:ubi cōſtiterat tellus:mare naſciſſe ingens.
 Sæpe etiā tellus hic:ubi pontus erat.
 Quantū eras/anniq; ualent.mutatus ab illo es.
 Nil primi moris mos habet iſte tuus.
 Tēpora fecerūt crudelē/ & tēpora mirem.
 Crudelis nūc es:qui modo mitis eras.
 Aſt ego ſemp amo.nulloq; extinguiſſe ignis
 Tēpore.decreſcit nō mea flāma mora.

LIBER

Vror/ & igne cremor maiori/ flāma medullas
 Maior agit/ maior corde sagitta fedit.
 Creuit amor: q̄tum creuit tua forma/ nec unq̄
 Decrescet/ stabit dum mea uita mihi.
 Et prius emoriar/ tenuesq; resoluar in auras:
 Quā de te nostro pectore cura cadat.
 Fortis amor meus est/ nec tempore deficit ullo.
 Non me mutaret fulmē/ & ira Iouis.
 Et tu crudelis nulla pietate moueris.
 Improbis in tanto quid facis igne mori?
 Quid tua deceptus finis alter ut ubera sugat?
 Inq; tuam messem quid finis alter eat?
 Iam tibi seruantur: quascūq; ingrate parauī /
 Et nisi tu: nostras nullus habebit opes.
 + Illa etiā maior multo est mea mētula/ septem
 + Tunc habuit digitos/ nunc habet illa decem.
 Ad Lectorem.

p Acificū mater me cur enixa uocauit/
 Quaq; die peperit: si legis ista: scies.
 Non mihi nascēri/ parituraeq; addita matri /
 Pluma. fuit mollis gramen & herba thoros.
 Et q̄uis bellis mauors sequeret/ & armis:
 Per fera pacificus bella/ per arma uocor.
 Asculum ab infano nunq̄ requieta tumulu
 In sancta statuit pace tenere uiros.
 Et q̄uis strictus ciues armauerit ensis:

Cur appellatus sit
 pacificus.
 Asculum.

Ense procul iacto continuere manus.
 Oscula cōfundunt/iunctisq; amplexibus herēt.
 Implenē lachrymis parte ab utraq; genæ.
 In q; uicē parcunt/culpāq; & crimina dānant/
 Et qui fabrili duxerat arma manu.
 Pro nato mater saluo/pro coniuge coniux
 Imponunt sacris thura fabea focis.
 Festa dies agitur, tristis non unus in urbe
 Est locus, ex omni gaudia parte sonāt.
 Gaudia dum resonāt; repetit pculsa furorem/
 Et quæ turba modo iecerat: arma capit.
 In telum telū furit/& furit ensis in ensē.
 Funditur hinc/illinc multus utrinq; cruor.
 Oraq; sub pedibus calcant: quibus ante dedere
 Oscula/& amplexu quos tenuere: terunt.
 Vna sed inclinat pars/& fera uulnera tergo
 Excipit, in faciem plurima turba cadit.
 Se tegit ingenti clypeo/tardatq; recedens
 Incurtus animo deficiente pater/
 Seq; domo recipit/postesq; & limina firmat.
 Hinc populus/pater hinc/solaq; mater erat.
 Iāq; dies ierat/noctisq; reliquerat umbrā.
 Non cessat/feruet sed magis usq; furor.
 Fundamēta domus parat hic euertere ferro/
 Cū domino parat hic recta cremare face.
 Dūq; faces/seuosq; ignes/ferrūq; ministrāt:

Thura fabea

LIBER

Labuntur raciti fune iuuantē domo.
 Inde urbe egressi ripas / & fluminis undas
 Transcendunt / fugiūt: qua uia nulla fuit.
 Sed tardus lesa spina pater ibat / at illa
 Tardior / & gressu nō erat equa uiro.
 Cornua iam nouies toto cōtexerat orbe
 Luna / tamē grauidi pondera uētris eram.
 Ad riuū postq̃ uentū est: quo murrus ab urbe
 Enumerat lapidem plus ue minus ue quater:
 Subsedit nō certa sui / se tollere terra:
 Pondere siue uteri / siue timore nequit.
 Fugerit ante licet pando longeuus asello:
 Non qua cōstituit parte marinus erat.
 Dūq; meus pater hūc patrē sibi quærit adēptū:
 Inuenit / a rapidis ora resecta lupis.
 Sicut erat: bibulæ mēstus mādauit harene:
 Et male cōgesta cōtumulauit humo.
 Hinc riuo æternū mansit p̃ sacula nomen /
 Deq; mei seruat nomine nomē aui.
 Iam cēlo exoriēs stellas aurora fugauit /
 Phēbus & eos curribus egit equos.
 Clamabat mater. dextra pater ora premebat:
 Nō ualet ad partus illa uocare deos.
 Me parit / & ne quis ueniat uagitus in auras:
 Prouida cōpositis frondibus ora regit.
 Illa fuit nobis similis tibi romule: quīs

Lapis promiliarej. sic
 Nouis. signat uisi-
 on. gressus ab urbe
 lapis.

Romulus.

.II.

Te defecta creet/me licet orta dies.
Et quoniã simili iacuisse sub arbore fert:
Pacifico nomẽ suspicor esse mihi.
Vel quia panticibus laxis mea pectora pēdent/
Vel quia nō passus p̄dere uoce fugã/
Vel q̄uana fuit pax/& data dextera dextre/
Vel q̄ sub ficta pace rulere necē.
Aut:cũ uictori fuerint cōtraria paci/
Nomina:uoce pater me meliore uocat.
Aut certe falso subtexit nomine nomen/
Aut uoluit fati omnia certa dare.
Vel q̄ me paticũ fecit natura/uel uno
Quod nō stat sensus mente labāte loco.
An quoniã patior ficos:nã plurimus ille
+ A culi morbus p̄minet ore mei?
Seu quia potiricus (poto bene) siue momordi
Os oriens/ficũ maxima turba uocat.
Tendimus in cāplũ/sed quo post mille labores
Venimus/& fessis portus/& aura fuit.
Ardua depressis mihi si cōferre licebit/
Si nec erit magnis iungere parua pudor:
Sic iam Cyre tibi silua est blādita/ribiq;
Romule diffusis rumula lata comis.
Sic gratũ Aeneæ latiũ/sic mota p̄fundo
Delos latone/sic fuit ida Ioui.
Dũ campũ/castrisq; noui/ripæ p̄ nocellæ

ciii

Ho: Gusa ~ nois sui

A Lady. +

fin.

+

Syrus

Romulus

Aeneas. Latin?

Delos. Latona

Ida. Iupp.

LIBER.

Stabunt: illius semper amator ero.

Immemor accepti non ullo tēpore fiam:

Pro quo me uitas ponere mille leue est.

Ad amicos

e Sto pcul: quicūq; meū te dicis amicū/

Inq; meo nullū limine pone pedē.

Iunctus amicitia si quis fuit ante: recedat:

Si mihi uel pylades / pirithousq; foret.

Et sibi quisq; uacet / curret mea nemo / sat ipse

Sum mihi / quisq; suas res agat / ipse meas.

Quid mihi cū sorio: cur: quē mihi solus habere

Possū: dimidia nūc ego parte uelim?

Nullus amor / regnūq; potest cōmune teneri.

Hec duo cū sorio nō bene iuncta manēt.

Est mihi / subq; mea retineŕ claue puella /

Et magis hac ebore est / & magis alba niue.

Hęreat illa licet mediis cōplexibus: aer

Ne subitus rapiat: mēbra timore rigent.

Vt mora lepores / ut ranę fronde mouenŕ:

Sic moueor: uento si crepuere fores.

Est eiecta domo: domine ne basia ferret

Inter ludendū blanda catella mee.

Et mihi passer erat / sed & hic mihi causa timoris

Cū foret: e cauea est libera facta uia.

De ligno quodcūq; fuit / uel marmore signū

Eduxi. stultū est hęc retinere domi.

Quis mille.

Pylades.

Pirithous.

Hs:

*Hec uenus nec regnū
capit dūo.*

Quod mētē & sensū capiant simulacra capace:

Sit satis exēplo pigmalionis ebur.

Nil amor esse putat tutū / sēperq; timori

Seruit / sollicitū noxq; diesq; uider.

Me sēper gemitus / langor / suspiria / luctus /

Et dolor / & pallor / curaq; tristis agit.

Sū miser / & uideor felix / dicorq; beatus.

Hei mihi: q; cecū pectore uulnus alo.

Nemo se melius se se scit. cogat in unū

Cuncta: uolet sēper quisq; referre sua.

Non hoc esse: quod est: aliud sed saepe uideē

Quæ sunt nigra etiā: candida saepe putas.

Et dulci tetrū misceē melle uenenū.

Pungiē urtica: qui legit ungue rosā.

Hei mihi: quæ potui uitæ dare rēpora: seuus

Memiserū si non iplicuisset amor.

Grāde onus ē humeris / nec par ceruicibus heret /

Er mea non æquis sunt data colla iugis.

Quid faciā: uult hæc futui: nec talia noui /

Nec: bene si noui: mērula posset opus.

Implicitus sum sorte mea. sic uoluor in orbē:

Vt multo turbo uerbere / & arte citus.

Sed nihil est: quod nō suporū numina possint.

Quod dederāt aliis: dent precor illa mihi.

Salmacis admixta est puero / fit femina ceneus /

Mas modo / fitq; hyphis mas in hyante sua.

c iiii

Fabulā istā hñs

apud Oui. iii. 17.

masq; hyphis.

Pigmalion

Res ē solliciti plena timoris

mor.

+

Salmacis

Ceneus

Hyphis

hyante

LIBER

Quod si tantillū staret sub ueste: putarem
Me celū pedibus supposuisse meis.

O q̄ uiua mihi/ bona q̄ mihi mētula staret:
Siue foret nusq̄/ mortua siue foret.

Ad Marcum.

n On meliore mihi poteras occurrere Marce:
Quā nunc: nō ullo cōmodiore loco.

Dispereā si nō animus/ sensusq; fatiscit/
Defectosq; artus frigus/ hiemsq; subit:

Cum te cōspicio/ cūq; hæc mellita labella
Fingo sub impresso dente sedere meo.

Sæpe loqui tecū uolui/ sed uerba palato
Hesere/ & subito est lingua reuicta gelu.

O/ quotiens lachrymæ/ quotiēs suspiria flāmæ
Certa p̄ indicatiū signa dedere meæ.

Quid uelit hæc macies/ qd pallor/ & ūda/ cibulq;
Ore meo fugiēs curaq; nulla tibi est.

Sed pia simplicitas facit hoc puerilibus annis/
Canaq; uirginitas te facit esse rudem.

Nescis quid ualeāt aurata cupidinis arma/
Nec tua senserunt pectora qd sit amor.

Durius hoc nihil est/ nihil hoc & amarius uno.
Hoc dempto mortes mille subire uelim.

Scire uelim si me penitus uis p̄dere/ uel si
Vnq̄ erit ulla meo spes adhibenda malo.

Vel modo des uitā/ uel uitæ tēpora demas.

Disperem si nō: Sⁿ

Coma uirginis.

.III.

Viuere uel statui/uel modo uelle mori.
Arbiter oīs abest/locus est sine iudice tutus.

Femina nil poterit/masq; referre nihil.
Hic inter salices/ & prata uirētia fier.

Frondebis imixtos arbor opaca regar.
Riuulus hic dulci suadebit murmure somnos/

Multaq; de ramis quę bene cātar: auis.

Huc ades/atq; sinus paulatī illabere nostros

O/defideri cura/laborq; mei.

*Sappho.
Huc ades: inq; sinus
firmose relabere nros.*

Nūc animā exhalare uelim/cupioq; moriri

Inter blāditias/deliciasq; meas.

Letior in terra/nec cęlo est alter/ & ullus

Non me maiorē cogitet esse louem.

Pacifici Maximi Poetę Asculani

Hecatelegii Liber Tertius.

Ad Lectorem.

n On exceptio filiis parentum

A marco cicerone pręparatur

In quantū ualet/ & potest ualere.

Cecinę quoriens domū rogauit

Vt natus ferat/ & legat libellum?

Quid crassus magis altero placebat

Vnus publius/ & tamen putabas

Illum me fore continētiorem.

De Puella.

LIBER

Visqs amat lōgū nō sit sibi redia tēpus
 Atterere/ & tardis currat ut ānus equis,
 Vidi ego mōtanis mollescere collibus uuā
 Quæ uento/ & glacie dura/ rudisq; fuit.
 Oraq; marmorei quotiēs consūpta notauī
 Fontis: dū gelidæ fune trahunt aque.
 Sæpe ioui pes est iterū formatus aeno:
 Admota triuit quē pia turba manu.
 Quid docuit rigidis aures præbere magistris
 Hyrcanas tygres/ parthaliasq; feras?
 Quid docuit libycos domino dare colla leones?
 Quid facit: ut redeat: cū citat alter auē?
 Oīa maturo tēpus producit in æuo.
 Et quod nō posses credere: tēpus agit.
 Quod nunq̄ rebar/ fieri quod posse negabā/
 Quod spes nulla dabat: lōga dat ecce dies.
 Ecce sedet gremio/ mediis iacer ecce lacertis/
 Et cubat in tepido nostra puella sinu.
 Hæc est: quæ toriens mortē iurauit amanti/
 Quæ uoluit totiēs in caput ire meū.
 Non hæc: cū uidit laqueis subnectere colla/
 Cūq; ensē uidit stringere: tristis erat.
 Ridebat lachrymas/ gemitus ridebat amaros/
 Et mea spernebat carmina/ dona/ preces.
 A cane uexato fuit hæc truculentior apro.
 Hæc & calfacto seuior angue fuit.

Cū
 Tempus

omni

Cōdu

re.

III.

Nūc me suspirat/de me nūc cogitat. illi
 Nūc sine me nox est/nūc & amara dies.
 Spōte dat/& maius quod multo ē:cogor ad artē.
 Sponte intermissū sepe reposcit opus.
 Ergo ego sum felix. ioue sum felicior ipso:
 Audiat hoc q̄uis/inuideatq; licet.
 Hoc etiā est aliquid potior post mille labores.
 Sæpe fatigato plus placet ore cibus.
 Qui mala sūt passi:que sint bona noscere possūt
 Ardua qui fuerāt per loca: plana uolūt.
 Tū sapiet uinū:cū prægustatur acerū.
 Felleq; libato dulcia mella iuuant.
 Tristis erā quondā/curaq; premebar amara.
 Nūc ego sū letus/curaq; nulla premit.
 Lōga dies dedit hoc dedit hoc patiētia nobis.
 Cunctādo felix exitus ipse fuit.
 Difficili & duro nemo desperet amori.
 Si:quod amat:q̄s uult:discat amare diu.

Ad Priapū.

m Illes ī arma furēs rigidū uocat horrida martē:
 Si quis amat:facilis sit rogat usq; uenus.
 Pallada:q; lanas/cererē:q̄ui ducit aratra/
 Tutorē pecudū panāq; pastor haber.
 Mercurius furi/parituræ maxima iuno/
 Et uenatori casta diana fauet.
 Te/natūq; tuū pudet ad mala nostra uocare.

Mars. ^{belli.} ~~uictor~~
 Venus. ^{amoris}
 Pallas. ^{lanae}
 Ceres. ^{segetum}
 Mercurius. ^{furis.}
 Iuno. ^{parietum.}
 Diana. ^{uentus.}

Ho:

LIBER

Carminibus uires te dare phœbe sat est.

Horrorū custos tu solus sūme ruorū

Arte salutifera sancre priape faue.

Sic tibi nō desit maturi copia pomi

E manibus nullus fur fugiatq; tuis.

Sic tu cōsidas tectis sublimis eburnis:

Ne sol exurat/ne grauet unda caput.

Si neptunus opē nautę prēbere negabit:

Fluctibus immodicis obruet unda ratē.

Quod si uulcanus nulli succurreret igni:

Flagraret subito quælibet igne domus.

+ Tuq; meū si nō pperas sanare priapū:

Decidet. heu nō hoc nobile robur erit.

+ Ante meis oculis orbatus priuer/ & ante

Abscissus fēdo nasus ab ore cadat.

+ Non me respiciet/nec me uolet ulla puella

In me etiā mittet tristia sputa puer.

Tūc delectat ager: grauidis cū canet aristis.

Vinea: cū pingues congerit uua lacus.

Sed semp letis didicit fortuna nocere/

Indoluit nostris inuidiosa bonis.

Letior heu toto me nō erat alter in orbe.

Si cadet hic: nō me tristior alter erit.

Me miserū sordes quas marcidus ore remittit?

Vlcera quæ fēdo marcidus ore gerit?

Aspice me miserum precor/ o p poma p hortos

priapus.

Heptimus

Gulannus

8a1

3

.III.

Per caput hoc sacrum per rigidamque trabem
Sume pater miserere mei/miserere dolentis.

Meque tuis meritis fac precor usque tuum.

Huc ego comendo rota tibi mente priape.

Fac ualeat/fac sit sanus: ut ante fuit.

Ecce tibi officii quo sim memor: ista columna

Cerea ponat tantaque quanta mea est.

Vix prece finita signum dedit ille priapo.

mutone

Quod me sanandi maxima causa fuit.

Quodque magis mirum est: nil sensit metula morbi.

Conualui. & melius quam prius: illa salit.

Illam salit: quicumque puer/quacumque puella

Occurret: certum est hanc recacare trabem.

De Lusca.

1 Vscam amo. nec minus hanc uelle: si ceca fuisset.

Non opus est oculis plus satis unus erit.

Lumina siquis habet/teneat: precor: & tegat illa:

Nam me: cum uideor non iuuat ulla uenus.

Hoc & honestatis/iuber hoc & causa pudoris.

Stultus erit: siquis non sua furta tegit.

Nemo unquam potuit patiens mea facta uidere:

Quod facta hec/non: ut facta: referre potest.

Iussit amor recto celari gaudia pene

Non letor: si non ille sepultus erit.

Illud opus cum fit: si tantum spector ab uno

Lumine: fit multo gratius illud opus.

Bib. Hæ. Genouefce Paris.

LIBER

Tum mihi: ni tanq̃ calce insultaret asellus:

Ore potest nemo/nemo nocere manu.

Quod si luminibus caperer: non ipse macellis

Abstraheret/pictis eximererq; locis.

Per uineta gradus/& per cāneta mouerem

Vere nouo: rebus cū noua gēma redit.

Qui laxat bellū/qui pacē claudit amarem/

Aut argum/aut argo quas dea pinxit aues.

Non pascor uana: nec re minus utile: nā me

Quod facio/non quod spectro iuuare potest.

Aspicio multos: quos uisus pascit inanis/

Et iuuat insana se saturare face.

(Crede mihi) nihil hi sapiunt/nec dulcia noscūt.

Qui possunt uento uiuere/more lupi.

Hos ego non timeo riuales mille. timerē

Vnum illū: insidias qui locat arte magis.

Hos caue: qui uadūt soli/qui lumina terre

Defigunt/mutos quosq; putare potes.

Quis me cū socio uidet unq̃. semp in urbe

Solus eo/solus per fora/perq; uias.

Et tamē hoc egi. quis credet? mille puellas

Pressi: quas castas forsitan esse putas.

Raro solet magnis rebus se accingere: qui se

Iactat/& in cunctis dicit habere modum.

Ardua quī loquī: minimo solet ille timere.

Qui latrat prēdā non capit ore canis.

Vinem.
Cānem.

Argus.

Sic al malo no.

Hō:

.III.

Pinguibus: ora tenet: qui tendit retia turdis.

Ne ue pedes crepilent: callidus arte locat.

(Crede mihi) pauci norunt bene uiuere: nullus

Me melius fuit/uel poriora facit.

Non canis/aut ullus melius me calcat asellus.

Nocte mihi tenta est mentula/tenta die.

Si mihi lusca uenit: bene lusca futura redibit.

Inueniāq; oculum: si mihi ceca uenit.

De Puella.

n Iuideat lachrymas: a me non credit amari.

Lux mea. sic etiā me dare uerba putat.

Cum bene iuraui: iurem tamē illa rogauit.

Et cogor testes rursus habere deos.

Flāma meo dixi feruet sub pectore. dextrā

Subiicit/ & flāmæ nil habet istud ait.

Illam etiā medio questus sum corde sedere.

In te si sedeo: quod petis/ inquit habes.

Et quotiens morior clamaui: rettulit illa

Non hominē uidi non moriendo mori.

Dii facerent: facili nudarē pectora dextra.

Inspiceret uulnus: quod miser intus alo.

Quod si luminibus posset deprendere curas:

Vt calybem uincat: non mihi dura foret.

Dura tamē non est/ calybem nec pectore nutrit.

Peius habet. rebus nō dat inepta fidem.

Vtreor: hac ultra nō credit culmen/ & ullū

LIBER

Infernum/aut superū non putat esse Iouem.
 Semp in errorē fors me traducit/ & offert
 Nescio quid monstri/ quid fatuiq; mihi.
 Aut lusca/ aut ceca est/ aut est māmōsa/ uel illa
 Culū unum/ cūnos uel gerit illa duos.
 Femina res uana est/ & nullo cōsita sensu.
 Res mala uel debet falce/ uel igne mori.
 Debuit hęc nunq̄ nasci/ uel nata reuelli.
 Non errat toto peius in orbe malum.
 Et merito. quid enī totiēs genus illud amare
 Conor/ & expertas quid male tento uias?
 Nō auis orditur nidos: ubi perdidit illos.
 Quaq; ratē rupit: nauita uitat iter.
 Et qua ceciderat uecors: it cautus asellus/
 Hic quoq; ne rursus corruat: usq; timer.
 Illud nō facio/ nec tu (puto) lector/ & illud
 Si facerē: qui me iure probaret: erit.
 Et nostræ q̄uis sit turpe/ nephāsque senectæ:
 Corgerer inuitus turpe/ nephāsque sequi.
 In scirpo nodū quero. bona nostra puella est.
 Sed: quæ nunc habeo: nō ego nosco bona.
 Oscula sub mediis memini fixisse labellis:
 Iurauit nullo me retigisse modo.
 Veste subiniecta petii sua gaudia dextra.
 Me dixit nullā supposuisse manū.
 Quid melius? poterat ne mihi fortuna rogāti

Hic: q̄ feminas.

Vel meliora datis / uel potiora dare:
 Quid moror amplecti mediā / uotoq; potiri /
 Et mea non segni carpere poma manu?
 Nō est / q; uerear ne fiā fabula uulgi.
 Hanc ego si futuā: credo negabit idem.

De auara Puella.

f Vrabor. tutū nihil est mihi credere. clausa
 Si sit: nō dubito rūpere claustra domus.
 Oīa diripiā / spoliabo & tēpla deorū /
 Omneq; custodit quod penerrale sacrū.
 Subducāq; ioui fulmen / fratriq; tridentē.
 Tutaq; nō nigri regia ditis erit.
 Nō timeo cyrphin / subitos nec ab æthere nībos.
 Priuabo donis delphica rēpla sacris.
 Si poma hesperidū / si uellera phasidos essent:
 Vellera nunc a me / lectaq; poma forent.
 Vana sepulchrali me sæpe semiramis auro:
 Falleret / & nō rex / sed fuit illa mala.
 Si mihi clausus equi qui iā fuit anulus aluo:
 Nunc foret: a nullo cōspicererq; uiro:
 Perdita nō essent in me mea munera / nollē
 Reginā / aggestas sed bene regis opes.
 Si nollē infantis costā / tenerāq; medullā /
 Et quo saga suū corpus inuncta later:
 Essem per populū nulla sub imagine uisus /
 Ante oculos domini diriperēq; bona.

Cyrphis

Semiramis

Saga

LIBER

Si mihi thesauri magica spectent in unda:
 Infernū effoderē nocte/dieq; solū.
 Si scirē æternę lapidē cōponere massæ:
 Aurea perpetuo quelibet ęra darent.
 Diues eras/felixq; myda/nec munera noras.
 Quid te in pactolo stultus inersq; lauas?
 Nūc per pactolū pauper piscabor/& hermū/
 Perq; padū ducā retia/perq; tagū.
 Rimabor quicqd beſſus rimatur/& aſtur.
 Rimabor cornu quod dea cęca tenet.
 Res mea nō agiſ uerbis/sed habere neceſſe eſt:
 Vnde meę domine plena ſit uſq; manus.
 Uſq; petit nūmos.nūmi ſunt ſemp in ore.
 Et mihi:ſi nūmos nō uidet:uſq; negat.
 Uſq; negat:ſi nō multo ſinus ęre crepabit.
 Tūc me:cū numero:ſpectat/amatq; libens.
 Oīa cū dederim/cū nil mihi reſtet:habere
 Hęc uolo.ſed poterit nil/nifi furta dare.
 Oīa rentabo.ſubitus craſſator adibo
 Quēuis/nūmorum ſit modo facta fides.
 Si das:eſt nobis cū nata natus/& uxor:
 Sub te cū nata natus & uxor eat.

In potentes.

c Vm deus ipſe aliquē uoluit diſpdere:primū
 Dicitur huic ſenſum furripuiſſe bonū.
 O/bene q; cęcas obſcura nocte tenebras

Mydas.
 pactolus.
 Hermus
 padus
 Tagus
 Beſſus.
 Aſtur.

5
 S

.III.

Regibus obiecit/principibusq; meis.
Nemo magis famā/nemo magis optat honorē.
Sed minus ē honor his/partaq; fama minus.
Gloriaq; appetit̃ clavis augusta triūphis.
Nulla triūphali gloria laude uenit.
Viuerē post obitū/mortēq; excedere querūt.
Non tamē ante obitū se cecidisse uident.
Vt pecora/utq; feræ sacrae rationis egētes:
Sic hi corporibus/funeribusq; cadunt.
Nil ultra cineres supest his.deperit uno
Interitu nomen/gloria/fama/decus.
Vno oēs falso/cēcoq; errore trahunt̃.
Et de recta oēs deuius error agit.
Ignorāt quo fama loco/qua parte morent̃.
Et qua non debent parte tenere: tenent.
Aspera uirtutū uia surgit/& obsita segni est
Sentibus/& qua non improbus ire potest.
Hæceadē plana est solerti/& libera dumis/
Et qua: cū libuit: nō timet ire probus.
Sedemorā uitiū/nec uirtus cōtrahit una.
Hæc duo discordi pectore bella gerunt.
Hi uitio uirtutis iter/laudisq; requirūt/
Et famā humanis rebus inesse putāt.
Hinc & opes/gazasq; parāt/tantiq; tenent̃:
Quantū numorū non dedit una sitis.
Sed tamen hi quales/qd sub ditione rueñt:

d ii

VIRTUS

LIBER

Itala cū tellus seruiat una tribus.

Non fuit hec uni quondā satis. & tamē omnes

Miratū credunt q̄ solon isset opes.

Quicqd habēt lapides / & calx / & harena / trabesq̄

Accipiunt: uiuit pusio / leno / cocus.

Edificāt ueluti mirāda palatia: tales

Quales sub te habuit romule roma casas.

Tēpla iouis nō hi / nō hi nouere dianę /

Nec quas pyramides barbara mēphis habet.

Nō hi pensilibus radiantia saxa sub hortis /

Feminea structā nec babylona manu.

Dispereā: cum castra locāt / cū prēlia miscent:

Si sunt in genibus illa notāda meis.

Quis foret his animus: si rupta plurimus orca

In mediis coluber sibyla ferret aquis /

Cornibus accensis si bos arderet / & inda

Post sua mugitū bellua terga daret?

Quis uelit horrendū relis / & corpore gallū

Oppugnare: licet plurima cogat auis?

Scilicet est hodie: qui se se deuouet hosti:

Vt suus hoc miles sanguine uictor eat?

Quis sibi succidi pontē post terga iuberet /

Cūq; armis rapida scinderet æquor aquæ?

Quis sibi detecta nudaret cornua fronte

Fronte sub imperio cornua nata suo?

Fraude: doloq; uolunt hodie regnare / nec ullū

Solon

Romulus

Memphis

Babylon

HS.

.III.

Inuenies hodie qui uelit esse probus.
Pro minimo natas cū cara cōiuge nūmo
Tradunt/ & nūmū: numen ut esset: amant.
Et miseros uates/ & solis regibus ortos
Extrema gaudent morte/ fameq; mori.
Digerere hoc q̄uis faciant: nos reddimus illis
Nostra/ nec a dumis libera uestis abit.
Aut taciti transimus iter sine nomine regū/
Aut turpe infami carmine nomen habent.
Inspice: quot nostros habeat liber iste potētes.
Inspice: supremis si perit umbra rogis.
Tēpore deficient urbes/ & mēnia. libri
Deficient nullo tēpore scripta mei.

De Palmera

o Ego q̄ bellū tēpus sum nactus amice:
Si fortuna meo nō nocet ulla bono.
Non miror fuluā Cresi nūc diuitis arcā.
Alcinoiq; oēs despiciuntur opes.
Non ullū occasus/ non ullū uidit & ortus:
Qui mihi lætitia se putet esse parē.
Det mare neptunus/ styga pluto/ iuppiter astra:
Mutare superis non bona lecta tribus.
Hec ego si facerē: possē bene stultus haberi.
Qui bene stat: caueat se remouere loco.
Diuitias animus letus cōplectitur oēs.
Non ullas animus tristis habebit opes.

d iii

Croesus

Alcinous.

Hepherestus

pluto.

Iuppiter

Handwritten signature

LIBER

Contentus sum sorte mea. nil amplius opto:

Nā mihi nil addi/nilq; deesse potest.

Si modo quod teneo nō ullo rēpore desit/

Si sit perpetuū/perpetuoq; fruar.

Quā bene constitui uitam mihi/q; beate.

Quilibet ut uiuat: discat ab arte mea.

Vt uolo. nūc porior placida/ & sine labe puella:

Qua nihil est melius/ simpliciūq; nihil.

Credere nō posses q̄to me obseruet amore:

Quātum amet/ & q̄ta seruiat illa fide.

Nil capit hāc a me/ sed siquid porrigit alter/

Accipit/ acceptū restituitq; mihi.

+ Detq; mihi q̄uis uni: dat saepe cynedis:

Hos mihi cū uidit supposuisse nates.

+ Cūq; tamen fessā est: sūmittit sepe sororē/

Aut opus exercet iuncta sorore soror.

+ Rem quoq; cū uolui: laxat/ rursusq; cohercet/

Seq; parat cūctis ingeniosa modis.

+ Hanc ego cū futuo: tum me futuisse per urbem

Omne genus: seu sit femina/ mas ue: puto.

Concessa est illi fatis aeterna iuuetus:

Quæ data phebe tibi/ quæ tibi bache fuit.

Illa: ego dum uiuā: uiuet/ mecūq; peribit/

Deficietq; illi: cum mea uita mihi.

Si surgo: surgit/ pariter si dormio: dormit.

Sepeq; dū iaceo: me fouet illa sinu.

Tibul.

... Solis æternū ē phoebo bacchoq; iuuetas.

.III.

Surgentē uestit/nudatq; cubare uolentē/

Et lateri iuncta est nocte/dieq; meo.

Et ponit mēsas/cenamq; ministrat/ & oēs

Ad mea(nil sumit)porrigit ora cibos.

Siquis erit nobis hostis: defendit ab hoste.

Nec finit: ut lēdar/mēbraq; tuta facit.

Illa modo: pro me superisq; uirisq; minatur

Pro me nūc superos/nūc rogat illa uiros.

Hæc/ & plura facit/sed nec narrare decebit:

Vt cito perficiā: quo iuuert illa modo.

Quis nō inuideat: quis nō putet esse beatū?

Quis nō ante homines ponat/ & ante deos.

Siquis erit facilis sensus/mētisq; capacis:

Ne mea diuulget quæ sit amica rogo.

Ad Alphonsum.

a Lphōse eximiū decus/ & noua gloria martis

Salue: uictrici qui regis arma manu.

Quid ueniā/ qd forte sequar tua castra requiris.

Sumq; per armatos res noua forte uiros.

Miraris telū tremulis retinere lacertis/

Duraq; defeta bella mouere manu.

Miraris canos depressos casside crines/

Et q; frenati terga premamus equi.

Quod male cōueniāt nō ignorauimus arma.

Ferre decet iuuenes/ nō decet arma senes.

Hic ego nō ullū spero uiolare/nec ullum

d iiii

LIBER

Grandia de uili gaudia ferre nece.
 Hoc animus / uiresq; negāt. pudor īpedit illud.
 Tingere quis minimo sanguine tela uolet?
 Cū sene castra senex adiit quoq; nestore calchal.
 Eloquio bonus hic / & bonus alter aue.
 Vtilis hac ætas / nec contemnēda senectus /
 Forte tenet: quod nō forte tenere putas.
 Hactenus in sterili cāpo mea semina ieci.
 Nulla diu ex illo reddita messis erat.
 Sepe dabāt gemitus tanq̃ mala nostra uiderēt:
 Dū iuga ducebāt uana p̃ arua boues.
 Nil pręter musas / nil pręter carmē amaui.
 Non alia in nostro pectore cura fuit.
 His ego credebā sullimia recta parare /
 Et nō inculti iugera lata soli.
 Me miserū cęcus quo me deflexerat error.
 In q̃rtas tenebras duxerat iste furor.
 Hei mihi nō meus est miserorū cāpus auorū /
 Et domus / & quicq̃d māserat ante domi.
 Nec mihi sunt uestes. sunt hac p̃ uestibus arma.
 Hęc mihi si tentas demere: nudus ero.
 Hic equus est oneri. si quis mihi prādia prębet /
 Hūc habeat. nobis noxius heret equus.
 Cuncta mihi dederat nuper traiectus ab hoste
 Miles / & hęc meriti pręmia dixit habe.
 Et ualuit / sanusq; fuit / rursusq; reuixit /

Nestor.
 Calchas.

.III.

Et fuerāt sparso uiscera rupta cibo.
Hac ope perueni: ne quis tuus occidat unq̃
Miles. erit nostra quisq; leuatus ope.
Sanus erit: cunctis si relis obruat hostis/
Mille lacer sparsus si foret ille locis.

Expiscatio

n Ocre sub externa pluuialis decidit imber.

Vndaq; mōranos plurima lauit agros.

Turbidus excedit longe uada nota truērus/

Et caua limosis saxa reuoluit aquis.

Quid statis pueri? finitis qd nobile tēpus

Ire: decet pisces quēq; tenere bonos.

Ire citi/ nudiq; oēs deponite uestes.

Et piscaturo se mihi quisq; parer.

Mēteq; sub memori faciēda tenebitis oēs.

Diuerto/ e/ media/ saepeq; potō uia.

Cistellā fer lygde tuā/ tu marce catinū/

Dindime tu concā/ tuq; rapale lycā.

Ipse ferā retro contū/ ducā ante ligonē/

Non ero ad officiū segnis inerq; meū.

Terga (preite) sequar. testes comitentur euntē

Me duo. tu dexter/ tuq; sinister eas.

Line resiste parū. nimiū facit ista sitire

Me uia. cōsidas. & mihi deme sitim.

Si similes hodie pisces fortuna parabit/

Oibus extensus q̃ bene uenter erit.

Truentus.

Lygus.

Marus.

Dindimus.

Lycus.

Linus.

LIBER

Surge truētinum populus descēdit ad amnē/
 Forsitan & nostras increpat ille moras.
 State. nisi expertis nullus sese audeat undis
 Credere. tentabo quēq; regamq; locū.
 Hic est alta nimis/nimis hic se lympa cohercet/
 Hic nimiū laxa est/hic quoq; ficus inest.
 Hęc leuis est/nō est hęc formidabilis ulli/
 Nō laxat/nō hęc seq; cohercet aqua.
 Postūme festina/pperā/teq; ante paratū
 Oppone/& facili retia solue manu.
 Impetus undarū minor hac/& mitior ibit.
 Tu modo sustineas/& tua terga ferant.
 Teq; parū laxa/pesq; hic fac distet ab illo
 Longius: ut piseis laxius ima petat.
 Vosq; oēs simul ire alii/fontēq; petatis
 Fluminis/& totis uertite flumē aquis.
 Ducite plus nimio palū per longa pfundi
 Antra loci/& ualida uoluite saxa manu.
 Iāq; undas/limūq; mouēt/& saxa reuoluūt.
 Huc aderūt: longas nō reret hora moras.
 Ecce adsunt/iterūq; undas/iterūq; retundunt
 Festini.& multo pisce premūtur aque.
 Postūme quid sentis?implētur retia:fortē
 Nūc animū totis uiribus adde tuis.
 Maturate oēs/nequit hic plus ferre/satisq;
 Substinuit/sortē uosq; subite parem.

posthumus

.III.

Tollite/ & ad terras sublimia ferre remoras

Retia: ne in patrias præda recurrat aquas.

Fortunata dies satis est. maiora petitis

Sunt hæc/ & uotis sunt potiora meis.

Hic pedis unius/ pene hic est sexquipedalis/

Hic æquat cubitū/ cōpler & iste manū.

Præsentē (satis est/ satis est) differte laborem.

Diuersum prima luce peremus opus.

Ducite cū canibus cras retia. fallere pisces

Vos hodie docui/ crasq; docebo feras.

Querela.

f Ors mea me miserū qbus ē oppressa ruinis?

In q̄tris renebris hæc mea uita iacet?

Viuo miser: qualis nullus iā uixit. habebāt

Maiores codrus pauper/ & Irus opes.

Consumpsi: quicqd stulti liquere parētes.

Plena mei quondā nil habet arca patris.

Quid uolui stultus miseras ediscere musas/

Et sterili fatuū cingere fronde caput?

Aes dedit ex istis nullus mihi. nemo redemit

Carmina. dona diu nō dedit ulla manus.

Quod si forte meū laudat cāmen. habebo

Carminis hanc laudē premia sūma mei.

Quid faciā? si nō quicq̄ bene uiuere refert/

Si refert quicq̄ uiuere nolo male.

Spernor ut insanus. pueri mea pallia rident.

Codrus.

Irus.

LIBER

Sūma solet cultis uestibus esse fides.
 Paupertas odiosa iacet/nec amatur ab ullo.
 Es pauper.cuncti mente carere putant.
 In nūmis laus est.& tanti quisq; tenetur:
 Sub tecto quantas accumulauit opes.
 Fac habeas:si tēpla forent spoliāda/uel ipso
 Extorquēdus erit nasus ab ore iouis.
 Nemo petit qua res sibi quisq; parauerit arte/
 Sed petit an rebus sit bene plena domus.
 Oīa confuso turbātur in ordine rerū/
 Nec discrimen habēt pessima mixta bonis.
 Oīa fara trahunt.nihil est quod lege tucē.
 Ius iacet/& nil se sub ratione regit.
 Quis putet esse deos?quis nō neget esse tonāre?
 Humanæ nullū res moderamen habent.
 Non est hic sapiēs:superos qui cogitat ullos.
 Esse deos uatū fabula uana fuit.
 Nunc ego mille artes tētabo discere.mille
 Ut uiuā:faciet res operosa manus.
 Aut ego messor ero/uel cāpi durus arator/
 Aut ducā remos p̄ freta longa graues/
 Aut ego grassator nullū iugulare negabo/
 Aut fiam uxoris tā cito leno meæ.
 Hei mihi q̄ serū est hoc querere.sera senectus
 Me grauat/& baculo mēbra leuare petit.

H. 5.
 Vñ hēas queri ne
 mo: p̄ o portet hē.

Pacifici Maximi Poetę Asculani
Hecarelegii Liber Quartus.

Ad Lectorem.

h Vnc castus puer & puella discat.

Nullas nequitas gerit libellus.

Hunc pallas legat & diana. iuno

Oestro uerberet hoc suū maritū

Vulcanus uenerē. recessit omnis

Audito titulo repente turba.

Fiet nequior omnibus libellus.

Fiet pessimus omniū. uenite.

Nimirū populus redit sed ingens:

Postq̃ nequitas nouas repono.

Profectio.

t Andē ego cōstitui patria discedere terra

Aruaq; piceni linquere culta soli.

Asculū & excelsę turrez / pontesq; ualete.

Cū sancta ualeas tuq; truētus aqua.

Vosq; paregnani iuuenū oblectamina cāpi

Cū tot delitiis / totq; ualere iocis.

Nō ego sum bellis / nō ullis utilis armis.

Nullaq; resperfo rela cruore iuuant.

Paci ego sum natus. pacis de nomine mater

Pacifico nomen nō mihi dura dedit.

Quid me tūc animi / quid me tūc credis habere

Mentis: ciuili cū manus ense furit?

pallas. diana.

iuno. iuppē

(Vulcanus) . Venus

Asculum.

Truētus.

Campi paregnani.

Pacifius apud. 2

LIBER

Mille pari uideor mortes / & mille sagittas:
 Siquis forte cadit / forteq; uulnus habet.
 Nō ego sum cadmus / nec sum pegrinus iason.
 Terrigenas fratres uidit uterq; mori.
 Nō sū fortis in hoc: possū hūc nō ferre dolorē:
 Ut cadat ante oculos ille / uel ille meos.
 Quid mārī alme parēs finis ut tua mēnia quassent
 Quid finis ut tecū prēlia picus agat?
 Quis uidit uenerē cypro fera bella mouere /
 Quis fera iunonē bella mouere famo?
 Quādo qes erit hic? quādo hic dormire licebit?
 Quādo hic sollicitus nō dabit arma furor?
 Sæpeq; bella mouēt aliæ / sed sæpe quiescūt
 Vrbes. hic nullo rēpore bella silent.
 Cū sopisse putas alra se pace furorē:
 Sopito maior surgit ad arma furor.
 Sēper agit lites frater cū fratre / paterq;
 Infidias nato præparat / ille patri.
 Quæ pax est teneris sæuis cū tygribus agnis:
 Hæc est aduersis ciuib; usq; meis.
 A liquidis undis rapidus uelut ignis amat:
 Sic hos / aut illos unus & alter amat.
 Oīa sed si nō fatorū arcana putant
 Vana / nec est astris oīs adēpta fides:
 Succedent meliora malis cū marce polyxin
 Tanges / cū cures tuq; truento retro.

Cadmus
 iason

Picus

Venus
 iuno

Ad fontē quādo properare uidebo fluentū?

Mons acies quādo iunget uterq; duas?

O utinā nostro sint hæc in tēpore & ante:

Quā mea claudant lumina / q̄q; cadā.

Cedā ergo interea. nec ubi mea recta reponā

Stat certū. quo me pes uolet ire: sequar.

Oīs erit tellus melior mihi. libera uirtus

Omne solū magnā nō putat esse domū.

Ad somnum.

f Omne (precor) reperas nostrū sic sepe cubile

Sōnia sic / iterū / uel meliora refer.

Sōnia felicē fecere / & sōnia letū.

Vanaq; qui dicit sōnia: uanus erit.

Vera quidē mea sunt. nec me deceperat error.

Quod caret effectu: dixeris esse nihil.

Vera fuit facies. nec falsa fefellit imago.

Mille dedi amplexus / basia mille dedi.

Sæpe ego cōpressi / rursusq; iterūq; puellā /

Et mihi quo uolui se dedit illa modo.

Vnde reper lectus? calet hac qd parte cubile?

Hic iacui. alterius pars fuit illa thori.

Lectulus hic ambos tenuit. requeuimus ambo.

Pressa sub amborū corpore signa manēt.

Quæ uideo: nō sunt nostræ uestigia plantæ.

Est pede celatus pes minor iste meo.

Hic caput apposuit. dextra hæc manus: illa sinī

stra

Prov. ἡνὶ πολὺν ἰεὺ
χρὸς οἱ ἀνθρώποι

C

reperit

T

LIBER

Hic utroq; fuit nixa recurua genu.
Linteaq; officii uariauit gutta recentis.

Sordida siccato culcitra facta loco est.

Quid iaceo fessus? latus hoc qd debile rupit?
Membraq; qd lentus cetera langor habet?

Illa salax: quondā quā nullus uicit asellus:

En iacet officio mentula functa suo.

Meq; citat rursus sōnus. solet ille citare:

Cū ueneris gratū debilitauit opus.

Iuno saepe suū nouit futuisse maritū:

Cū grauis illius somnus & altus erat.

Sic etiā uenerē somno cognouit abortio/

Lemnius armato succubuisse deo.

Mille quidē sunt signa: quibus cōmissa libido

Inconfessa patet/ nec bene furta regit.

Vera loq; liceat. iuuat hoc narrare: quod actū est.

Vt fecisse iuuat: sic iuuat acta loqui.

Gaudeo: si quādo noua me capit ulla uoluptas/

Nec bene lētitiā dissimulare queo.

Affectāt alii nūmos/ palatia/ cāpos/

Ex auro pelues/ pallia/ uina/ cibos.

Vna in me res est/ una est mihi cura: priapus

Vt meus hic futuat. cetera mādō deis.

Ad Xistum.

h Ospitio pharnesa domus gratissima musis

Me tenet/ & toto pectore larga fouet.

Culcitra

Sōnus

futuo

Veneris. Mms.

Supplam.

N.

III.

Blanditur sine fine mihi / sine fine benignas
 Pandit opes cunctis officiosa bonis.
 Et modo largiŕ: quicquid grauis arca cohercet
 Et nunc secreto quæ latuere loco.
 Nō fastus / terricæq; minæ / uultusq; seueri
 Errant, tristitię terga dedere fugæ.
 Gaudia læta uigent nullis offensa querelis,
 Audiŕq; omni nō nisi parte iocus.
 Hic situs e terra delectus crediŕ omni.
 Nō est in toto gratior orbe locus.
 Nō sentiŕ hiems / nō hic sentiŕ & æstas.
 Sed uer æternū / perpetuūq; uiret.
 Colle rumer modico mediis porrectus i undis.
 Lympidus exultat parte ab utraq; lacus.
 Insula sed nō est parua discrimine terre
 Nā gracilis geminas sepat istmus aquas.
 Si loca forte iuuat / diuersaq; regna uidere:
 Te p regna feret / p loca linter aquis.
 Et si te pisces calamo saliente iuuabit
 Ducere: nō uacuis piscibus hamus erit.
 Arboribus circū densis stat consita silua.
 Grataq; ppetuis decidit umbra comis.
 Sæpe sub hac dryades lentas duxere choreas /
 Paneq; conspecto destituere choros.
 Siue plagis turdos cupies / seu fallere uisco:
 Multa cadet uisco / multaq; turba plagis.

ei

Dryades.

Pan.

Isthmus.

et.

ca.

70 70

Canis gallicus.

LIBER

Ad te iam referet (demas modo uincula collo)
Suspēso leporē gallicus ore canis.
Plurima uitis amat collē/placidoq; tenore
In cliuū serpit/continuatq; chorū.
Vua racemifero stillat de palmitre dulcis:
Quę daret ē pleno pingua musta lacu.
Pomaq; depēdēt ramis mellita recuruis.
+ Multaq; piconos uincit oliua cados.
Et pira nō defunt dulci cōdita sapore.
Siluaq; multarū dat genus oē nucū.
Aerius medio uertex se attollit in altū
Saxū ingens omni parte recisus apex.
Hic arx insurgit sublimibus ardua muris/
Sūmaq; pręruptis turribus astra perit.
Nō ignē/ferrūq; timent/tormētaq; belli/
Ridet & irati tela trifurca iouis.
Quis nunc forte mea nō me putet esse beatū:
Aut quis nūc supis me neget esse parē:
Qui fruor his opibus/sēperq; uirētibus herbis
Lentus/& argutas qui uagor inter aues?
Sūme pater/ rerūq; caput/tutela/salusq;
Longa tuos tardat quę mora xiste pedes?
Ornatur iā tota domus/iā pingit aula.
Vndiq; distingūt aurea fulua iubar.
Iam crescūt herbæ/iā prata uirentia florent/
Teq; tua expectāt poma legēda manu.

Ad Bictinicum.

q Vid romæ faciã quæris Bictinice/dicã/
 Quicqd erit nobis utile/quicqd opus:
 Nã non forte mihi sunt artes mille/manusq;
 Ad quæcũq; uoles ingeniũq; capax?
 Cessurusq; forẽ nulli:mihi si foret unũ
 Siue bonus culus/mêtula siue bona.
 Magna mihi fictæ est/& blãdæ gratia linguæ.
 Meq; loqui credis mella/uenena loquor.
 Quod laudare cupis laudo/dãnare quod optas
 Damno/sed uultu: quo decet ista geri.
 Quodq; modo dixi:mox me dixisse negabo.
 Mēdaci dabitur nō minor ipsa fides.
 Et dicã falso/cẽcoq; errore teneri/
 Isq; alius:quẽ me credidit esse:fuit.
 Multaq; cōpono:quẽ nullo autore probanẽ
 Vera/nec a ueris hæc aliena putes.
 Dixero si pandus q; forte uolarit asellus:
 Res acta est/pēnis creditur isse suis.
 Mille meis falso cẽlabo signa tabellis.
 Testamēta mea mille notabo manu.
 Si cui forte paras mortẽ:me teste probabis.
 Testis ero:si quẽ soluere forte paras.
 Si cui uis iugulũ subiecto soluere ferro:
 Rem nondũ facta nocte cruẽtus agã.
 Et caput inuoluã cui uis/saxoq; grauabo:

LIBER

Ne merfus uastis colla reducat aquis.
Suntq; uenena mihi: quę si sunt pota: rumore/
Seu liuore graui corpora nulla norant.
Quaq; iubes: cadet ille die. uel differ in annū/
Ille annus certa morte notatus erit.
Cęsaris excudā falso sub nomine nūmos.
Artificis ueras dixeris esse manus.
Hos ego nō ullo strepitu sub pallia fingo:
Per fora/perq; uias turba sit ipsa licet.
Siquis amat/nec amē: amet. potietur amata.
Et si uinda uolet soluere: liber erit.
Iam noui quid pullus equę sub frōte reseruet:
Vbera cū mater non sinir ore trahi.
Et scio de pura formā componere cęra:
In cuius decies pectore sedit acus.
Thessala cū magico teneo bene carmina cantu.
Et quid agat tritis rafa sinistra pilis.
Alea ludētes mea scit spoliare/nec unq;
Concipes quāta fraude/doloq; cadat.
Nemo manu melius didicit me mittere talos
Cū uolo dāt uenerē/cū uolo dātq; canem.
Parua quidē res est/sed fęnoris ibit in usum:
Sic dare diuitias res mihi parua potest.
Furquoq; qualis ero: seruet sua limina custos:
Cū bene custodit: surripientē opes.
Claustra domus minimo uerbo reserabo/uel her
ba

III.

Excuiam postes/excuiāq; seras.
 Talem rara cocū fecit natura/nec ullus
 Me domini melius sentit/habetq; gulā.
 Sic domita in lymphis/sic prunis tosta iuuabūt/
 Ut mihi tu dicas sola placere mea.
 Mecū ibit semp puerorū mandra p urbē.
 Nūc hunc/nūc illū leno locabo marē.
 Astrologus/medicus/rhetor/grammaticus/augur/
 Aut scurra/aut caupo/uel parasitus ero.
 Quid moror ī minimis?multo maiora reliqui/
 Pluraq; narratis/& grauiora malis.
 Pauca tenet qcunq; potest numerare/nec esset
 Vlla satis mihi nox/ulla satisq; dies.
 Artibus his nū me credis Bictinice romæ
 Viuere?iam scio te dicere lautus eris.

Ad Xistum.

x Iste decus rerū supremaq; gloria diuū:
 Claudere qui celū/qui referare potes:
 Sis felix/hilarisq; diu/semperq; sereno
 Cæsareus uultu cōspiciendus eas.
 Assiduo faciles parcae tibi stamina uersent/
 Et tua nō ullo tēpore fila secent.
 Nulla dies tristi signet tetra lapillo/
 Nigraq; difficilē non notet urna diem.
 Viue (precor) iani/priamiq; & nestoris annos.
 Et mihi qui restāt accipe/& adde tuis.

e iii

*Nō: omigē Gysuendi
 nes
 Janus
 priami
 Nestor*

LIBER

Pro te debemus superos in uota uocare.

Pro te debemus thura/merumq; dare.

Nā q̄deos si sospes eris nō esse negabo/

Iunonis dicā sidera/ & esse iouis.

Tum credā iussos cēlum seruare meatus/

Credā dispositas astra tenere uias.

Esse deis curā terras/certaq; deorum

Humanum dicā lege subesse genus.

Per te nūc roma est sibi reddita/pōtibus urguel

Tybrim/sunt late strata resecta uie.

Marmoreas turre/aurata palatia ponis/

Antiqua instauras templa/localq; noua.

Pax sub reparta est/siluis dormire licebit/

Et quæcunq; uoles aurea ferre manu.

Nunc uita est/opibusq; licet gaudere/fruiq;

Palliaq; in media linquere sola uia.

Insidiæ/& fraudes/& uis uiolenta/doliq;

Furtaq; de terris corripuere fugā.

Omne iacet uitium/uirrusq; extincta resurgit/

Canaq; cum pura simplicitate fides.

Interit quodcunq; scelus/regiēq; sub alta

Tellure/& uiuit cū pietate pudor.

Poma sub annosis quercus fert aurea ramis.

Iunctaq; saturnus cum ioue regna tenet.

Xiste sub hac liceat fessio requiescere quercu/

Quæq; cadit/longā pascere glande famem.

*Iuno.
Iuppē.*

Tybris.

*Cana fides.
Pura simplicitas.*

x. Iste diu fidas / longoq; in tempore uiuas /
 Vitaq; p meritis sit diuturna tuis.
 Roma qd ante fuit nisi turpi sordida cenoi
 Et nō dispositis secra taberna uiis.
 Vndiq; pende bāt laxis tabulata ruinis.
 Oblita deformi cuncta fuere situ.
 Auraq; reddebat letales putrida morbos.
 Et nisi p medium nō erat ire lutum.
 Quaq; pecus stabat: stabat cum cōiuge cōiux.
 Cūq; uiris pecori lectulus unus erat.
 Nunc p te tantis / perte tot laudibus aucta est:
 Quod nullo talis tempore roma fuit.
 Pulchrius in toto nihil est / & amenius orbe.
 Tale decus nullum uiderat ante genus.
 Sic ornata nitet / tanto est renouata decore:
 Hanc tu si dederis: iuppiter astra dabit.
 Si tonat / & densi spargunē ab æthere nimbi:
 Ridemus / cunctis possumus ire uiis.
 Si tenebras terris induxit phēbus opacas:
 Hic media dices nocte nitere diem.
 Omnis & argēto paries / corruscat & auro:
 Ut gemina nox hic occidat atra face.
 Nūc quacunq; uenis / graderis quacunq; p urbē:
 Spirat odoratis aura serena rosis.
 Perq; uias omnes / p cōpita lata uiarum

*Hic laudes magis
 eistis pōnitis.
 Sic in superis ele-
 giis.*

LIBER

Exercet uario gutture carmē auis.

Quis nō hic annū minimū sibi uiuere mallet:

Quā quauis alia uiuere parte decē?

Et quis alibi numerosæ sæcula uitæ

Clotho.

Det Clotho: hic potius mortuus esse uelim.

Si mihi quis celū uellet præstare: referre

Hec illi. celū sit tibi/roma mihi.

Esse deos/celūq; aliud/regnūq; tonantis

Dicit. hec uideo uera/sed illa puto.

De Roma.

p Erdite si romæ supi magis esse uidetis.

Penitet hic ullas atteruisse moras.

Si tamē hic annū finissem: pallia nostra

Sint hæc trita licet/sarctaq; nulla forent.

Consumpsi quodcūq; tuli/pedes ecce redibo.

Quāq; habui mulā/nūc meus hospes habet.

Oua ferebat p nigra rosta moneta

Cortice deposito quinq; decēq; dari.

Et caput hic romā si ueneris/inquit/habebis

Decoctū/nudū pro minimoq; pilis.

Si nutrire potes gallinā: diues habebis.

Fenoris haud ullus plus tibi reddet ager.

plurima cōcepi/cōceptaq; uana fuere.

Cōueniunt mēti factaq; nulla meæ.

In populo (memini) recitabā carmē/at ille

Dar crepirū: qualē culus habere solet.

Sape meo capiti: cū serus recta perebā:

Intentus mulro stercore uēter erat.

Nescio qua petii me uoce uocāte tabernā.

Mille mihi steterāt turpiter ante nates.

Incussere mihi uanū tabulata timorē.

Crediderā lapsus in caput ire meum.

E q; uia media uolui subducere nūmū

Heserat/ aut filū: quo trahere ē erat.

Si tamē hos scisses mores succedere priscis:

Arfisset facibus romule roma tuis.

Nō hodiē nascor. didici iam tēpore longo

Viuerē/ quicq; modus/ quēq; tenēda uia.

Sint quicūq; uelint uēti: do lintea. labor:

Lubrica cū pluuiis terra madescit aquis.

Nitor in aduersum nūq̃ cōtrarius amnē.

Auxilior: si quis se dare rupe parat.

Sustineo uestes: siq; se perdit in undis.

Do laqueum: siq; frangere colla cupit.

Dici ē hic homines fieri. nō dici ē illud:

Si facit hēc unū: p̃dere mille uiros.

Oīa sunt (fateor) romæ. sed posce qd ille/

Hic ue petat/ quāti stet casa/ uina/ cibus.

Cōfectū quēcūq; fame/ uel frigore uidi:

Hic uel uirgilius/ hic uel homerus erat.

Ingenio/ dextraq; sua q̃ uiuit/ & arte:

Deperit hic. nō est paupis iste locus.

na 20

Si 20

*Virg
Homer*

LIBER

Si tibi faccus erit numorum turgidus: ibit.

Quãq; pares unum: tu dabis ante decem.

Nil animus: quod nō sit uisum: uoluere possit.

Et ferum est aliqua quærere sede locum.

Multa breui dicã/ sol hic/ & uēdiť aer/

Nec paruo multę fecis emunť aquæ.

Ardens gēma fidem parit hic/ pretiosaq; uestis/

Et grauis: assiduo quæ crepet ġre/ manus.

fabritius

Fabritius spreto pauper ridebiť auro.

Craspus.

Congestas crassus laude parabit opes.

Sis romę: si mille boues tibi iugera fulcāt/

Annuus e cāpis si tibi census erit.

Ad Febrem.

q Vid tibi nobiscū est febris? qđ frigus/ & ignē

Exerces in me? qđ mihi uina negas?

Osq; cibum refugit: nisi: qđ mihi sūptus obesset/

Nec nisi de gelidis fontibus optat aquas.

Sepe uelim: dū me nimius calor urget/ & urit:

Inter rhyphēas ponere mēbra niues.

Et rursus dū me frigus quatit: ire sub etnam:

Et iacere ardētes ora p̄ usta globos.

Memodo sola tegūt tenuissima lintea filo

culit.

Et nunc iposita est culcitra mille modis.

Deficio. lingua ē ut ferra/ & nigra/ cutemq;

Contraxit macies. cunctaq; pallor habet.

Effugere thori. cecidit cū sanguine robur.

Iāq; forem: nisi sit pellis & ossa: nihil.
 Hei mihi tantillum meo / fedumq; / nigrumq;
 Quo uiso medicus mente / animoq; cadit.
 Mors auidas cōpone manus / unguēsq; rapaces.
 Et sine cōponi stamina plura colo.
 Nō ego nunc quaro tua scindere iura / mihiq;
 Nō uitā / uitae sed peto diua morā.
 Se debet genus oē tibi. q̄cūq; creatum est.
 Occidet. effugiet uitaq; nulla mori.
 Tum quoq; cum ueniet tempus maturius: ibo
 Ipse sub impium / iussaq; certa sequar.
 Si cōmota unq̄ grata pietate fuisti:
 Nunc moueare precor / parce uocare dea.
 O tibi sic paruis ponantē templa colūnis /
 Qualia uiderunt secula nulla prius.
 Et tibi uotiuas hic figat & ille tabellas.
 Hic mactet pecudem / mactet & ille bouem.
 In te nō unq̄ solui maledicta / nec ullum
 In te: cum tot sint milia: carmen in est.
 In nocuos exerce odium / scelerumq; ministros:
 Mens mea nullius cōscia facta mali est.
 Sepe ueni dixi stimulatus amore uel ira.
 Inspice nō sani uerba uocātis erant.
 Sat dedimus. tecū pater est / & mater / & uxor /
 Cumq; meis natis / fratreq; cara soror.
 In me uno domus est. generis sine signa tenere.

LIBER

Viuus ut e multis unus / & orbus eat.

Hei mihi uana precor: cū sit mors ceca / nec aures
Surda gerat. pueri pallia ferre. tremo.

Ad Amicos.

n E retinete manus. ferrū mihi reddite. mortel
Mille nocēs merui. ne phibete mori.

Quid facitis? dāno est: quod creditis esse saluti.
Quodq; iuuare solet / sepe nocere potest.

Vita mihi grauis ē. mors est mihi dulce leuamē.
Durius est omni uiuere pēna malo.

Cōstituit natura modū cum morte malorū.

Nil dat lātitia / tristitiaq; nihil.

Curarū finis mors est / requiesq; laborū.

Nil habet illa mali / nil habet illa boni.

Nil ultra extincti sentimus. cōcidit una

Spiritus. & mors est oībus una rogos.

Infernū supum ue locū post fata manere

Vmbras / insanā credere mētis erit.

Reddiť expresse meritorū gratia mētis.

Sit satis hāc animi signa dedisse boni.

Certū est uelle mori: nō hoc remouere potestis.

Propositū poterit nemo leuare meum.

Nō: si de cælo descendat iuppiter alto.

Nō: si de stygia pluto remergat aqua.

Aut finite / aut uacuas implebo uocibus auras.

Oībus hanc referā uos statuisse necē.

MORS.

suppe

pluro.

IIII.

Quis natę/aut rigido potuit prohibere catoni:
Hic se ne laceret/ne bibat illa focum.

Mortis iter stat mille modis/& mille uiarū
Sunt aditus.poterit nemo uetare mori.

Aut caput illidā muro/uel ueste meatus
Occludā.aut mea mors unda/uel ignis erit.

Amplius hac qđ me teneā/fungarq; supstes
Vita:nū inuitat uiuere forte dolor?

Me uiuo alterius dicetur nostra puella?
Oscula me uiuo cui dabit alter erit?

Alter erit:nostro sparget qđ semē in agro
Et referet mēsses me patiēte meas?

Ferreus est:siq; ualet hūc sufferre dolorē.
Viuus ero erepta coniuge?uiuus ero?

Deperit hicoīs uirtus mea.nō ego fortis
Dicar in hoc:mortē mors neger ipsa:cadā.

Nō dum laxatis/nō dū me linquitis.in uos
Voce uiros/in uos uoce mouebo deos.

Effugiūt oēs trepidi/soluuntq; reuinctum.
O/stulte expectas tu tamē:hoc ut agā.

De Calua.

m Vtrauit sua castra furor/meliorēq; fixit
Signa loco/& multo fortius urget amor.

Admoui pontes/balistaq; saxa ministrat.
Aerataq; aries mēnia fronte quatit.

Non reges datur ulla operi/semperq; labori

Cato

+

Balistr.

Aries

LIBER

Insto/cessantes nō uider hora manus.
 Qua tu bella moues:hac arē mouebis amorē.
 Castraq: quæ mauors:hæc habet ipsa uenus.
 Illic insomni cura uigilanť amare
 Noctes/claudent lumina nulla die.
 Hæc eadē uigiles solertia seruat amātes.
 Non æstus tardāt/non hiemesq; uiā.
 Limina:siquis amat:debellet dura puellæ:
 Nā quæ debellet/limina miles habet.
 Vtq; suis potitur uotis uel pace/uel armis:
 Arma tibi/uel pax sic tua uota dabunt.
 Et sic excipias iratę uerba puellæ:
 Excipit ut relū miles ab hoste suo.
 Et nūcaudaci dicas cōuicia lingua.
 Nūc timeat dictas ut fera facta minas.
 Disiectis ualide capiunt menibus urbes.
 Dilectę uestē tu quoq; scinde tuæ.
 Oppida sepe dari præde indignātia uidi.
 Tu:quod amas:tanq̃ præda sit:ipse rape.
 Ecce ego:qui luscā miser & malesanus amabā:
 Destitui.pectus cura secunda subit.
 Inter sidereas una est electa puellas:
 Qualis stella:parū quæuenit ante diē.
 Nec uult ut uideā/nec uult me dura uidere.
 Et me nō amat hæc/me nec amare finit.
 Nil sapit & nō me nouit malesana.capillis

Mmo
 Genus

Si dextrā iniicio: nō geret illa pilum.
 Dictus erā luscā/caluā nunc dicar amare:
 Et feret hāc etiā quā tulit illa notā.
 Hoc quoq; ne dubitet: q̄tum est in uita tenebit:
 Et forsan nō qua parte tenere uolet.
 Obstetrixq; manus parituræ dū ante parabit:
 Clamabit nō hac parte futura fui.

obstetrix

+

Pacifici Maximi Poetę Asculani
 Hecatelegii Liber Quintus.

Ad Lectorem.

q Vintus scribi hic mihi libellus/
 Et si qui fuerint procaciores.
 Ridet canius oibus tabellis.
 Nugis: qui cecidit: caue sequaris.
 Matronæ referunt sacrum diones.
 Nudis inguinibus corona ferē.
 Hinc tristes abeāt procul: monemus.
 Cūnus/mētula/culus hic legeē.

+

+

In Hypocritam.

τ V quicūq; meos audes ridere libellos:
 Forsitan es/sed nō te reor esse bonum.
 Non didici flexo/nec torto credere collo/
 Aut si quis mēto pectora sūma terit.
 Vidi ego iā multos similes tibi. rēpora pdis.
 Aptā tuis nō sum prēda tenenda plagis.

LIBER

Quere aliū. punto totū te nosco/uel ungue:

Quicqd habes extra/quicqd & intus habes.

Non sum terra tuo facilis fodiēda ligone.

Semina dispdis. nil tibi reddet ager.

Retiaq; inuanū iactas. nō gurgite piscē

Ex hoc educes/& tua lina teres.

Vna te decies hora uolo uēdere. nosces

Non ubi sis/nō qua sit tibi parte caput.

Quod genus hoc hoīm stimulat? quo turbine

Scilicet & moris tu mihi cēsor eris? // uersor?

Mille hoīes opus hoc uidere/& mille pbarūt

Aut taciti linguas cōtinuere suas.

Tu tamē obloqueris stultissime. diciē illud

Quod stridet peior sēp in axe rota.

Sed prius hos cure tibi sit detergere rictus:

Cū uis ora meis ponere stulte modis.

Res uili male nata loco/nō utilis ulli

Furca p infames sæpe reducta uias.

Non pedis es nostri soleas deponere dignus!

Et mihi te ingenio/te facis arte parē.

Deq; tuo nescis sordes educere naso!

Et uis tu iudex carminis esse mei.

Sed caput hoc potius duro uolo tūdere muro!

Et digitis culū dilacerare meis:

Talia q̄ possum tā uana & stulta loquētem

Verba uel a surdo non patiēda uiro.

Hæc uiuus / sanus / cōstās audire ualebo:

Frangere quæ calybē / quæq; adamantā ualent?
Vina loqui credas nullo cōretra renore:

Qualia nō sani uoluere lingua solet.
Vis te suspiciā / uis te demirer ut unū
De cælo lapsum / sideribusq; uirū.

Et bene me tristi pepisset mater in hora:
Qua uiuā uita: si mihi ductor eris.

Dic (rogo) quot uerpas hodie / dic mētula q̄tū ē /
Quod fuit a digitis sollicitata tuis.

Es tu smerdaleus codēs ue / canens ue / cacās ue?
Es de smerdaleo nil nisi merda mera.

Iuome cule miser. qd stas? qd cule moraris?
Nō hinc te rollis? effuge / curre / uola.

Effuge. nudamur. longo spargere priapo.
Inq; manu: si nō effugis: ecce caco.

Interruptio

h Ic ego nō unum cōponā carmē: ab omni
Sic me uicinus parte tumultus agit.

Nō s̄ omnū captare licet / musisq; uacare.
Nulla quies nocte est / nulla quiesq; die.

Ante īportuno terit improbus ora sacerdos
Murmure / sollicitat nocte / dieq; deos.

Nūc operi socium iungit. geminātq; malignū
Murmur / & alterna guttura uoce mouēt.

Sic grauis alterno gemitū dat malleus ictu

σμερδαλέος

Malleus.

LIBER

Cum supra relæ stamina lenta cadit.
 Sic gemini in ualida perstant incude cyclopes.
 Irato faciunt cum noua tela ioui.
 Iacrat & hinc cribro semp resonante farinã
 Pistor. cum fessa est dextra: sinistra subit.
 Sæpe etiã furnis hic ligna imponit/ & ignes.
 Pertica p̄ furnos itq; reditq; grauis.
 Nunc farcit/ farctumq; coquit/ coctumq; reponit
 Hic uicinarum garrula turba coit.
 Mitius audirem: celebrat quã rana paludem
 Mulra/ & quod celebrat multa cicada nemus.
 Illinc casta parum tremulum nõ femina culum
 Tollit humo turbæ causa profana procis.
 Ille facit rixas/ lapides iacit ille fenestris.
 Infans laxat calcibus ille fores.
 Sic tremit interdum paries cõmunis utrĩq;
 Vt timeã subito ne ruat ille malo.
 Et mihi crissantis dum lumbos audit amicæ
 Surgit/ quodq; audit mentula poscit opus.
 Hinc nobis posita est ois sapientia retro.
 Hæc miserum quot me uexat/ agitq; modis?
 Qua nõ hic hora legiẽ. lectore nec unq;
 Hæc uacat. in centum stat scola plena locis.
 Bartolus/ & baldus sonat hinc/ illinc galienus/
 Hinc & abas ficulus/ factus & inde thomas.
 Hic probat æternas animas/ pbat hic & asellum

Cyclopes

Pistor.

Bartolus.

Baldus.

Galienus.

Abbas.

Thomas.

Esse hominē. astrologus sidera / & astra locat.
Oratorq; loquax non ullam preterit horam.
Mox fatuus uana uoce poeta tonat.
Cū nox atra subit: tātus uenit inde tumultus:
Quantus ab inferna sede uenire solet.
Oīa sed paterer: si non uicina fenestra
Ex alta ante oculos mane caceret anus.

De mentula.

q Vid dices? quīs exæquet mentula palmas
Nostra duas / libras cōtineatq; decem.
Esse tamē minimam querit / dicitq; pusillam
Lux mea. nil: cūno cum tenet: esse putat.
Vix celare queunt naualia lintea membrum:
Quo uiso rurus furibus hortus erit.
Cumq; aliā futui: timui pisse: puellā.
Illius facies ut morientis erat.
Hostia uix subii: subito cadit illa dolore,
Factaq; de geminis una fenestra fuit.
Me miserum tāta est / & tāti ponderis astat:
Vt res a populo dicar habere pedes.
Magnus adest illi census / nec parua supelles:
Immenso siq; pene superbus erit.
Est auro melius tanto gaudere mutone.
Pro tanto reges regna dedisse uelint.
Vtq; suis nūmis spectādo gaudet avarus:
Spectādo sic me tanta columna iuuat.

Astrologus.

Orator.

poeta.

ω. Ω. +

+

+

+

n

LIBER

Est niue candidior/cādoreq; lilia uincit.

Cū iacet hęc plumas/tenraq; robur habet.

Hanc & maiorē si quisq; affectat:habebit.

Hęc mihi nō nata est/sed mihi facta manu.

Utq; mihi creuit:crescet tibi.fossor agellū

Excauet/& largas spargat in arua fabas.

(Crede mihi) melius ualet hac me nullus ī arte.

Nā bene:qui totiens fecerat:ille facit.

Ipse manu didici properantē sistere uenā.

Et didici segnē sollicitare manu.

Oibus his:nimio quos sentis pene supbos:

Dicas q; multa mētula creuit aqua.

Si bene uis tumeat/bene longa cucurbita fiat:

In riguos hortos unda perennis eat.

Hac mihi qd prodest:nostrā nō supplet amicā.

Rem tantā tenuem dicit/& esse breuē.

Sarciat īmensum/cēcū/& sine fine baratrū/

Funeq; difficili terq; quaterq; liget.

Aut petat hac aliū.mēbrū nō tale uidebit.

Taleq; nō celū/tale nec orbis habet.

Efficite/o/faciles superi:nā cūcta potestis:

Me totū penē:dicat ut illa sat est.

Ad pueros & puellas.

i Te simul centū pueri/centūq; puellæ:

Si uolet esse meus ille/uel illa mea.

Me petite obsessum dū nō est pectus amore

Cucurbita +

+

Dum uacat/ & dum nō me furor ullus habet.
Ante fores stātem fortunā admittite uestram.

Si fugit: effugiet non retinenda magis.

Nō ego nunc nūmos posco. sed debita merces

Officii cunnus/ uel mihi culus erit.

Tēpus adest pueris optatum/ & mille puellis.

Quid puer hoc lētus/ lēta puella peris?

Lentus eris (mibi crede) puer/ tu lenta puella:

Cum fiā alterius/ cum noua iussa sequar.

Si non unus eris/ si non eris una: uenite

Mille simul: numerus non erit iste satis.

Vidi chortis aues uni seruire marito.

Vidi uni pecudes mille subesse uiro.

Non opus erucis/ opus est non passere nobis/

Nec bulbis. fugiat quelibet herba salix.

Vna sepe decem memini me dulce dedisse

Hora/ nunc etiā q̄ bene dulce darem.

Sed iam quid faciam? sera rentigine rumpor.

Impleremq; urres terq; quaterq; graues.

lāq; diu nullum nouit mea mentula cunnum/

Effoditq; maris uiscera nulla diu.

Illa die tenta est/ tenta est & nocte/ nec unq̄

Decidit. arrectum est nocte dieq; caput.

Non puer hęc audit/ non audit uerba puella.

Nemo uenit. solitū dextra frequenter opus.

In Maledicum.

*Cato.
Frōre Apollon: p̄st̄ h̄c
etatis cūm op̄.*

u. di. n. s. d. p. ad. f. u. c.

Cⁿ +

Aporg

LIBER

i Anq; mea statui traducere répora uiræ
 Cádida/nec nocuis plectra mouere modis.
 Diis aliter uisū. primū non charta tenorē
 Seruat/& inceptū fors mea rupit iter.
 Et pudet/& piget hoc me scribere. liuidus ecce
 Cogit in ignotū ducere carmen opus.
 Hęc ne tentatem: tentauī cuncta. sed ille
 Plura catenatis ingerit usq; malis.
 Sepe qdem monui. monitis nō exhibet aures.
 Efficiť precibus durior ille meis.
 Sed nec nomē adhuc/nec maxima crimina ponā/
 Carmine nec fungar: quo decet arma geri.
 Territus his forsan linguā cohibebit/& ora
 Cōpescet: forsan si prius ista leget.
 Crimina qui certo uult castigare pudore:
 Se prius excutiat: ne gerat ipse notam.
 Ante meū uidet hic residentē lumen aristam.
 Nō uidet ante suū lumen habere trabē.
 Audet in alterius uiriū malesanus/& illud:
 Quo satis implicitū se uidet esse: notat.
 Tanq̃ non notū/tanq̃ nō esset apertū/
 Quod facit/& nulli cognita uita forer.
 In supos surgit. supis cōuicia dicit.
 Iunonē lēdit/lēdit & ore iouem.
 Nō uidet a tergo q̃ sit grauis ira deorū:
 Quæ si lenta uenit/cū grauitate uenit.

Juno.
 Iuppō.

ou. et neq; nom in b^o nec diu factu libello.

Nemo unq̃ potuit linguam uitare procacē/
 Inq̃ oēs spargit dicta proterua uiros.
 Carpitur inuidia. si cernit tristia: rider.
 Plorat: si cernit læta/cupitq̃ mori.
 Liquit̃ & renues sic extenuaẽ in artus:
 Ut soli glacies/ut data cęra foco. *ut 9. p. 10.*
 Cum loq̃tur: uisus nō est mendacior illo.
 Ex illo uerū non cadit ore semel.
 Veraq̃ non dicer: si uult. ubi uera fateĩ:
 Illo non unq̃ nasciẽ herba loco.
 Quicqd̃ ait: fingit. sed nō est gratia ficti.
 Fabula nō caudam/nō habet illa caput.
 Non sic nare canis porrecta sentit: ut iste:
 Quid miscet caupo/qd̃ ue popina parat.
 Cū bibit hic madido: nisi terq̃ quaterq̃ meretā
 Siccarit: nunq̃ ponit ab ore merū.
 Et uelut insanus discurrit sæpe p̃ urbē/
 Ebrius ī media sæpe iacerq̃ uia.
 Excusare potest uitiū ramen esse parentū:
 Ebria cui mater/cui pater ante fuit.
 Vidi ego q̃ grandem uasto: licet integra pēnis/
 Et pedibus fuerit: gutture sorbet auem.
 Si cibus ullus erit cura cōditus/ & arte.
 Si peteret brachas uēdiror: ille uolet.
 Cuncta gulæ mandat. nūmos: si forte req̃ris:
 Vnde parer: fur est. hac ratione parat.

LIBER

Hermogenes.

Subtraheret mappā hermogeni / catulūq; leonis

Illi: qui lacero uiscere furta tulit.

Inuersam iactis nucibus nō ludit ad orcam.

Nō hoc magnanimi cogitat esse uiri.

Tota semel iacto mādāt patrimoniatalo.

Si non decoxit: se putet esse nihil.

Pēdicatq; mares teneros / uenerēq; nefandā

Exercet. tardat qd grauis ira deum?

Irrumat / & fellat / mouet & preputia / quodq;

Vel sensu caruit / uel ratione: petit.

Vicinē abduxit nuper / futuitq; catellā.

Hei uereor: ne sic noster asellus eat.

Et tamen in terris errat / nec fulmē ab alto

Intonat / & nulla parte dehiscit humus.

Vos agite eumenides cēca uersate furentē

Mente uirum. uobis cōuenit illud opus.

Iā satis est. sistamus opus. reuocemus ararra.

Et scindāt sulco quo prius arua boues.

Hac ego libaui: ne me magis ille laceſſat:

Ne magis allatret nomē ut ante meum.

Si nō destituit lingua mordere canina:

Inscriptum claro carmine nomē erit.

Ad Cynedum.

q Vi uenerē pretio blandā pmutat auaro:

Auferat illius uentus & ignis opes.

Quod facilis natura dedit: male uēdiſ ulli.

*Eumenides.**quarta**Q. C. C.*

Quicqd donatum est: turpiter ære daſ.
 Perdere dignus erat: bona formæq; male uēdit/
 Qui pro blāditiis turpia lucra petit.
 Ingratum fortuna ſciet: ſi præmia poſcit/
 Et ſi nō miſeris præſtat auarus opē.
 Qui iugulare uiros querit: craſſeſ: & altis
 Infideat ſiluis / cęcaq; luſtra colat.
 Quiq; cutē / pellēq; ſuā pro munere mutat:
 Proſtet / & in ſpurca fornice quęrat opes.
 Crimen auaritiæ p̄dit faciēq; / decuſq;
 Et uile: in pretium quod fuit: eſſe facit.
 Quod peto: rātillum eſt: quod ſi das uſq; p̄bit
 Nil inde / & quod ſtat nil dare: poſco dari.
 Nō tamen arrides / mihi nec grataris / & audes
 Poſcere porrecta ſordidus æra manu.
 Et niſi muneribus gremiū rumpāſ: amator
 Ingratū nullus limē adire poteſt.
 Nemo erit: ignotas q̄uis exerceat artes:
 Cui dare: ſi quicq; derulit: ipſe neges.
 Te fellator habet / te qui uenit axibus unctor /
 Et te qui ſpurcas diluit ore lupas.
 In te: non roto q̄cunq; eſt ſenſus in orbe:
 Regnat / nil iſto pectore mētis ineſt.
 Res uana / & fatua eſ molli fucata decore /
 Eſq; aliud q̄ quod credulus eſſe putas.
 Nullus eſ / & faceret pretiū tibi nemo / nec aſſem.

LIBER

Qui daret: inuenies: si sapit ille: tibi.
 Vis mores insane tuos mutare/ nec esse
 Sordidus/ utq; decet uiuere/ & esse bonus/
 Virtutēq; sequi/ quodq; est laudabile/ & illud:
 Quod nullo poterit tempore morte mori.
 Prebe aures/ audiq; parū. q̄ lilia truncis/
 Quāq; rosæ spinis/ tam cito forma cadit.
 Hoc quoq; nos fuimus. spes (ne cōtemne) pcorū
 Mille: (mibi credas) inuidiosa fui.
 Sed tamē hęc a me: fuit uelut humida nubes:
 Fugerat/ & tanq̄ bulla tumentis aque.
 Nil habeo: nisi quod dederā sine munere. possū:
 Quod dederā gratis: iure uocare meū.
 Ante aurū/ & gēmas preponi debet amicus/
 Debet & ante oēs: quas habet orbis: opes.
 Hic est: cui poteris penetralia soluere cordis/
 Et tua cū multa credere uerba fide.
 A me nō penitus tamen indonatus abibis.
 Non erit officio spes tua uana meo.
 Carmine pro meritis cūctis celebrabere terris/
 Et tua post obitū fama supstes erit.
 Notus in occasu fies/ & notus in ortu/
 Et gemini fies notus in axe poli.
 Longe hoc argēto est/ lōge hoc pretiosius auro/
 Longe & erythrea quod legit indus aqua.
 Subducis faciem malefane/ & subtrahis aures.

AMICVS

Nō:

Eia age fac largas det tibi culus opes.

Ad Crispinum.

Idetis pueri/digitoq; noratis/& aures

Vellitis/& male me creditis esse marē?

Erratis. quāuis iam rer dulce dedissem:

(Credite) nūc possē rer quoq; dulce dare.

Quis tamen ē uobis adiit sub uespere sero

Me puer/& sensit pene ualere meo?

Inspice quo recidit mūdus:quādo ista cynedi

Audent.in nulla iam licet ire uia.

Nil habet hoc peius uirtus/& amarius in se:

Quāq; ab insanis pressa malisq; iacer.

In latratores opus est ostendere dentes/

Nec sinere ut sese sub pede quisq; premar.

Vidisti quārum uerbis crispine parauī

Ut suus hic in se torserit ora pudor.

Inter se uersa est mea fabula.cura renata est

De me aliter.proprie uulnera mētis habent.

Perq; dies multos quē possint rodere:ieci

Pabula/sed quānō digeret hora breuis.

Hoc opus est arcus hostis cōuertere in hostem/

Missaq; in autorem reddere tela suum.

Menemo melius tales castigat amores.

Post opus insurgo calce/manuq; graui.

At tua si mecū paulo cōiunctior esset

Vita(mihi credas)nō nocitura foret.

VIRTUS

LIBER

Paup̄ amas/nec adhuc noras bene qđ sit amare.
 Inq; ista rudis es miles/& arte nouus.
 Vt fratri primū tibi consulo.credere noli
 Te pueris.illos:quo potes:usq; fuge.
 Si cupis ipse cito bona perdere:nō erit ulla
 Aptior hac una/cōmōdiorq; uia.
 Utq; alios taceam/noui nā mille:parentem:
 Inspice:si res hęc perdidit una tuum.
 Quod si terdenos casu trascenderis annos:
 Tollere te tantum fossa/ligoq; potest.
 Mentula sed q̄ta est/uel q̄ bene tendiē:illam:
 Nam bene si tenta est/& bene magna:uolūt.
 Vix bene sunt hodie nati:cum milite/& armis
 Horum p̄ culos grandior irer equus.
 Et patres/matresq; etiā:si munera defers:
 Lenones fient/excurientq; thorum.
 Luminibus sup̄i spectant rāmen oīa iustis.
 Hęc res ante oēs displicet una deis.
 Iam ualeas.recū nequeo plus esse poeta
 Hic cēnā:carmen si probo:forte dabit.
 Læticia.
 1 Aera dies:quæ me cōiunctū corpore amato
 Viderat/& gratum quę dedit herba thori.
 Felix ille locus/felix & uimen/& arbor:
 Quæ me maiorē fecerat esse ioue.
 Quādo fuit toto q̄sq; me lätior orbe

+ No.

Aut quis lætitię par ualet esse meæ?
 Diffundor risu. uix me teneoq; feroq;
 Terraq; uix celeres sustinet ulla pedes.
 Simihī diuitias det cretus / & aurea diues
 Alcinous: nulli tam bona lecta darem.
 Non si donaret quicqd tagus inuehit undis /
 Quicqd pactolus / quicqd & hermus habet /
 Quicqd erytrea quærir niger indus in alga /
 Quodq; solet danae / quodq; tenere mydas.
 Cedāt diuitiæ lætis. q̄s tristis haberur
 Diues. tantū animus lætus habebit opes.
 Oīa possideo. mea mēs nihil amplius optat:
 Ni: quod nūc teneo: semp & usq; fruar.
 Finit hoc nunq; nulloq; in rēpore desit.
 Sit fortuna meis inuida nulla bonis.
 Nulla dies a me facilē diducat amorē /
 Meq; etiā facili nulla ab amore dies.
 Felicē uideat breuioribus altior umbris /
 Felicē exoriens / occiduusq; dies.
 Et lapis assiduā designet cādīdus horā /
 Deq; urna nullus ni lapis albus eat.
 Oībus inuidiæ / non sim miserabilis ulli /
 Meq; bonis semp q̄sq; tumere putet.
 Annuat hoc æther / uel si me maior in illo
 Esset: & hoc facili sorbeat aure deus.
 Alloquar en quenq; nō dignor. fronte supbus

Croesus

Alcinous.

Tagus

pactolus

Hermus

Danae

Midas.

Hd: 2 suenudinas p scas.

LIBER

Obducta incedo. sic iubet ire rumor.
Cedat uulgus iners. mediā iuuat ire p urbem.

Quis nasum auderet tāgere/qs ue pilum?
Si rogat hoc aliqs:nō dicam/nō sciet ullus:

Si retinere ualent gramen/& herba fidem.
Notum erit hoc nulli:dum p decliua current

Flumina/dum liqdas piscis amabit aquas.
Et prius emoriar/q̄ nostro decidat ore:

Cum fuit/ut ue fuit/qs ue beauit amor.

Hic erit/hic sapiens:qui nulli pādet amorem.

Qui sua uulgabit gaudia/stultus erit.

Regi Ferdinādo.

e Ximiū impiū decus/& noua gloria regum
Salue:quo ueros sospire credo deos.

Da faciles aures misero:licet ardua semper
Vexent/& mulro te grauiora premant.

Oībus indigne rebus spoliatus & urbe

Ad sacros ueni/pcubuiq; pedes.

Respice me miserum miti placidissime uultu.

Respice fortunā tristitiāq; meam.

Si lacrimāt oculi/gemitus si pectora reddunt:

Me gemere assiduo/me lacrimare decet.

Consortem thalami cum natis fata duobus

Cumq; una nata corripuere mihi.

Orbus eram/sed diues erā.solatia damni

Præbebat multis arca grauata bonis.

His:

Falsa

Et mea barbarico radiabant recta sub auro.

Sulcabātq; mei iugera mille boues.

Liuidus intorsit digitos/unguesq; rapaces/

Iniecitq; manus iuribus ille meis.

Nō aliena peto, nostrum est: quod detinet ille.

Iusq; patris posco: ius habet ille meum.

Et quod natorum fuerat: peto. cōterit alter:

Quæ mihi debent, nec bene tractat opes.

Sub quocunq; negat prædo mihi iudice uictus

Reddere. ui potitur/ muneribusq; tuis.

Munera: quæ dederas: turpes cōuertit in artes.

Inscius es tanti causa pudenda mali.

Per te iam læsus per te nunc posco mederi.

Vulneris ut fueras: sic opis autor eris.

Profectio

c Astra p̄ italiam discordi pectore surgunt.

Horrida mars sæuos cogit in arma uiros.

Hæc sequar/ & mens est nullo decernere ferro.

Nullus inest fusi cede cruoris amor.

Cernere non possum fugientē uulnere uitam.

Victuro letor non moriente uiro.

Dispereo: quorients acies stetit horrida ferro/

Et bello effreni constituunt equi.

Et quæcunq; uenit neruo districta sagitta:

Hanc puto p̄ nostrum transiisse latus.

Non teneo lacrimas cum capta p̄ oppida miles:

LIBER

Currit/ & aggestas depopulaſ opes.
 Cum trahit a miſera lugentē matre puellā.
 Gaudiaq; amiſſo prima pudore rapit.
 Eſt animus reparare malis/ mortēq; fugare:
 Ut uiuat: q ſe uiderat ante mori.
 Nullus tam ſeuo caſtris uiolabitur enſe:
 Ut noſtra ſanus non releueſ ope.
 Dilaceros artus/ & uiſcera rupta medebor.
 Sanus erit: ſciſſus cui modo neruus erat.
 Nō ferro/ aut graphiis: ſtimulis nō utor acutis:
 Sed uulnus minima ſpargere oportet aqua.
 Herbas: quas nunq cyrce/ medeaq; nouit:
 Colligo/ & ex illis conficiuntur aquæ.
 Nō illas chyron/ nō illas nouit apollo.
 Nec ruſus cuius uirbius arte fuit.
 Quiſq; eris telo letali foſſus & enſe:
 Me pete: ne telo foſſus & enſe cadas.

Pacifiſi Maximi Poetę Aſculani
 Hecatelegii Liber Sextus.

Ad Lectorem/

q Vid narrē potes æſtimare lector/
 Verſus ebrius hos poeta fecit/
 Nigris ouidus ibat e popinis/
 Et grefſu titubatioꝝ lyei:
 Cū naxon peteret rapina nautis/

Graphia

Cyrce

Medea

Chiron

Apollo

Esculapius

Virbius

Naxos

VI.

Cum dulcis fuit & iocosa rixa.
Ructus quolibet ut minus ducenti
Spumant carmine suggerente uena.

Ad Florentiam.

f Alue cōspicuo florentia picta decore,
Nūc primū pedibus terra petita meis.
Salue: p̄peruos serues in stipite flores:
Purpurei quales tempora ueris habent.
Et tua sic libyci distendant regna leones:
Vt uideas quicquid restat in orbe tuum.
Accipe me dextro nō indignata poetam
Omne felici reque petamus aue.
Arne: tuo mediā fluuio qui diuidis urbem:
Vt sunt: he nitide sint tibi semp aquæ.
Frater erat tibi sed fratris pōtus & orbis.
Iure tui imperii pontus & orbis erit.
Non graue sit sacro tibi nulla iniuria fiat:
Si pede p̄ pontes sæpe redibo tuos.
Sæpe p̄ hos (fareor) quādo illa uel illa placebit:
Ibimus & cum me nō ager unus amor.
Vt reor: implicitū non una puella tenebit.
Et nulla est quæ nō apra sit esse mea.
Nō tot silua gerit frondes nec pōtus arenas:
Nec tot haber pisces unda nec astra polus:
Quot gerit & plures habet hæc florētia bellas:
Quas cupias uno uelle tenere sinu.

Florentia

Leones libyri

Arne

Tiberis

Arni pōtes

LIBER

Qualibet insano me cogit amare furore.

Qualibet insano me facit igne mori.

Si fortuna meo responderet læta furori:

Nulla meas fugiet præda petita manus.

Nūc hāc/nunc illā/simul has futuemus/& illas.

Quodq; diu pascet: mētula gramen habet.

Quodq; prius nō hāc petii me penitet urbē.

Hac quoq; quæ facta est: nostra fuisset: anus.

Este mihi faciles nitidissima turba puellæ/

Certatimq; oēs uota subite mea.

Accipite/& lectis bene respōdete tabellis/

Et mihi pmissa gaudia nocte date.

Falle uirū: siqua es rigido cōiuncta marito.

Falle tuā marrē filia/falle parrem.

Immemor officii nō fiet musa recepti.

Sentiet & meritū quæq; puella suum.

Decātata mihi toto celebraberis orbe/

Et decus/& facies nō cadet ista diu.

Iāq; opus aggredior. tantū mihi ferte papyri:

Quantum niliacis ferē inesse locis.

Ad phēbum.

p Hebe ueni/ppera/nō est mora tuta citatus

Fer medicæ:fessos quæleuat artis opem.

Curre. meā tristi uexat lāgore puellā/

Et pallore graui febris acerba notat.

Formosę auxilium non te præstare pigebit.

papyrus.

Nilus.

VI.

Et palpare leui cādida mēbra manu.
 Inuidiā hēc aliis mouet ars cupiuntq; citari.
 Iuppiter hāc artē nō didicisse dolet.
 Inuideat quicūq; uelit: dū certa medēdi
 Ars tua sit/ succis herbaq; nota suis.
 Ne pereat succurre precor/ succurre duobus.
 Illo sanato corpore sanus ero.
 Si cadit illa: cadā. sed si ualet illa: ualebo.
 Vna simul uitę/ causaq; mortis erit.
 Ignes tentauit nō hęc extinguere uestę/
 Nec capitolini tēpla cremare iouis.
 Cui stricto iugulū soluit temeraria ferro/
 Fallaci ue dedit nigra uenena manu?
 Si me crudelis toriēs finire coegit
 Hāc animā: nō dum uita relicta mea est.
 Si se uenturā (graue cū sit fallere) dixit:
 Deceptū mitti fulmina nulla peto.
 Siqd triste deos/ siqd crudele poposci:
 Per terras rapidus/ p̄ frera uētus agar.
 Illa tuis mecum p̄ templis stabit/ & aris/
 Et meritas laudes supplice uoce canet.
 Delos ut excepit matrē/ partuq; gemello
 Quę uaga terra fuit: nūc ster ut illa mari.
 Vtq; triumpharas strato pythone sagittis/
 Et pompas potuit iuno uidere tuas.
 Vtq; hesit/ duras ualuit nec stringere fauces:

g ii

*Vestm dea**Iupp̄ capitolin**Grues ē fide fallere. ff. d. 1. n.**per. l. i. g. p̄m.**Delos**Pytho**Iuno*

LIBER

Draco

Inuasit uatis cū caput ore draco.
Et quos pro lacero uastauit bellua nato

Niobe

Immanis cāpos / & fara lēta boum.
Et qualē niobe sensit fastosa rigorem

Latona

Orba suis natis / tot modo uisa potens.
Et: quę latonę fontē turbauit: in illis

Vt nūc rauca suis turba cohaxet aquis.
Hostia pręterea sūmo seruata tonāti

Icta cadet multis ambitiosus honor.
Quid mora lēta tenet: niueus iā taurus ad aras

Duciẽ / & uino cornua fusa madent.
Cur crepitare fores / corrinaq; reddere murmur

Visaq; cum longa est flāma uolare face?
En deus ecce deus (sanabere mārta) multā

Affert succincta ueste serenus opē.

Ad Michaelē.

¶ Vm ne bonus uates: dixi mala nostra uenire

Et quæruebas: esse futura tibi?

Dic ubi nunc illa est rigidi cōstātia uultus /

Illaq; magnanimi uerba supba uiri?

Es memor ut nullis aures prębere solebas /

Atq; salutātes polle uidere uiros?

Iāq; tibi fastus cecidit / blādeq; fateris

Seruitium / molli sunt & in ore preces.

Iāq; tuā faciē pallor / maciesq; notauit.

Iam uigilas noctes / iam uigilasq; dies.

Et penitus longo gemitu tua pectora rūpis.

Inq; sinus lachrymę męsta p ora cadunt.

Deficis interdū collo suspensus amicę

Mebręq; sunt gelida frigidiora niue.

Et uidi inferris inferra labella labellis/

Cūq; fuit linguę lingua reuincta tuę.

Oprabas animā gremio exhalare puellę

Et p delicias/ & tua uota mori.

Sic hederę trunco/ sic uitis iungit̃ ulmo/

Sicq; mari pręsum polypus arctat onus.

E q; sinu medio diuelli reris ab aura.

Et nūc dimota fronde uereris idem.

Occideras: si quis pręter tua limina rēdit/

Aut si quis clausas excreat ante fores.

Sæpe sedes sine mēte miser/ similisq; cadenti:

Fabula si qua tibi non bona dicta fuit.

Sæpeq; discurre: ueluti stimularer erinnys

Isq; per arduas/ p madidasq; uias.

Obuia sæpe tuo discussa est pectore turba.

Ulterius q̃ uis sæpe uenire uenis.

Nescio qui uiuis: si nō nutriris amore.

Nil laticis subit hæc/ nil subit ora cibi.

Succus abest/ ceciditq; caro/ uenęq; rigescunt.

Nil esses: si nō pellis/ & ossa fores.

Me miseret/ possumq; tuos nō ferre dolores.

Et quā tu pateris: pēna molesta mihi est.

o o x i o o o

*Excreare. — aut
Sic Tibul. aris igne excre
at in fores.*

Erinnys.

LIBER

Quid sit amor: sentis / & quæ iacit arma cupido.
Nec ridere potes nunc uelut ante malum.

Excute: si poteris: medio de pectore flammam:

Dum nouus est: nec dum fortius urget amor.

Excute de collo: quibus es nunc pressus: aratra:

Ne: plus quam credas: illa ferenda feras.

Principio quæcunque datur medicina iuuabit.

A lenta nullam morbus habebit opem.

Verba dari uideo uentis / & inaniter undis.

Consilium perdo: tempora perdo mea.

Hæc ego, tu letus miseros meditaris amores.

Peius: quam rebar: pectore uulnus habes.

Et quantum ualeo miseras deprendere curas:

Occidis / & nullo tempore sanus eris.

Iamque uale. effusis quantum potes utere uelis.

Quoque uocat uetus: per mare nauiſ eat.

Sed cum uela cadunt / & cum symplegadas intras:

Sis memor: a clauo non remouere manus.

Ad Alamanum. S.

d Esperas alamanum malo / non posse mederi
Vulnera / non ulla uiuere credis ope.

Es nouus / & tyro descendis ad arma / nec ante

7te Vlla tibi seuus spicula torſit amor.

Sic prima indomiti patiuntur aratra iuueni:

Primaque frena noui sic patiuntur equi.

Quicumque in stimulos pugnat: male pugnat acutos.

Et fratribus. dixeris et si peris non ulla nauis est.

VI.

Quodq; feres apte: nō graue fiet onus.
 Qui patit̃r patiēda diu/ nec ferre recusat:
 Nō in dimidia parte doloris erit.
 Disce pati/ & rigido collū hoc assuescat aratro/
 Et tibi libertas dempra sit illa diu.
 Sed q̃rum uideo nō fers leue pectore uulnus/
 Et quod sanādum nō reor esse breui.
 Nō tam grāde malū est: quod nō sperādo leuari
 Possit. in egroro spes magis arte ualet.
 Vidi ego iā multos morbo grauiore teneri.
 Sed post deuictro cōualuisse malo.
 Tu quoq; ne dubita/ melioraq; cōcipe: fiet
 Hic q̃ nūc urget mitis & equus amor.
 Ille repugnāti multo uiolētius instat/
 Cūq; sua inuitū regna subire uidet.
 Ille suis telis caue te sciat esse rebellē.
 Si sciet: optabis saepe perire die.
 Cede deo/ q̃rumq; potes te trade furori.
 Illo (crede mihi) præsīde uictor eris.
 Ille etiā fastus duræ cōtunder amica/
 Et faciet lentæ penituisse moræ.
 Inspice/ pomonē si claudere pfuit hortos.
 Inspice cydippes/ lasidosq; dolos.
 Tu modo p̃ longū traducas tēpus amorē.
 Sitq; p̃ immēsas pallor in ore moras.
 Quæ det sera dies/ que det patientia multis/

g iiii

∴ pallor ois amor: color est h' amoris moris.

pomona

Cydippe

lasus

Quæq; etiã serus uota det/annus habet.
 Hęc quæ nunc dura est:matura uidebiť uua.
 Et quę nunc seges est:semen/& herba fuit.
 Iam ueniet speratus amor/mediũq; lacertis
 Implicito stupidus basia lęta dabis.
 Inter delitias/& uerba iocosa iacebis
 Languidus/& credes deficiędo mori.
 Teq; uidere uelim:quo uultu gaudia iungis/
 Et cũ supremũ feruet amoris opus/
 Mox etiã lassum stupido lęgore uidere/
 Atq; ministerio mębra soluta suo.
 Hęc uentura tibi tũ me dixisse subibit/
 Tũ dices:uates qđ tibi uerus erã.
 Vera sit:ut loquiť:uox/& prænũtia ueri
 Ominis/& nulla decipiať aue.

Ad Iacobum.S.

f As iacobe tuas mihi sit prębere parũper
 Aures/& parti quę loquor adde bonę.
 Viuere nō recũ/sine te nec uiuere possum.
 Te sine/uel recũ uitaq; nulla mihi est.
 Quid faciã? durũ est sub te traducere uitã.
 Durius est:si te destituisse uelim.
 Siquis erit:cui forte dõmus nō ista placebit:
 Diceť uere mente carere bona.
 Grator hac toto nulla est:& amenior orbe/
 Et magis effusas nulla ministrat opes.

LIBER

Sæpe alię ponunt menſas / iterũq; reponunt.

Hic omni ſtructa eſt tẽpore mēſa cibus.

Fronte bona / & uultu lances ſpecioſa ſereno

Condit / & innumeras officioſa dapes.

Victus es antoni / uicta es cleoparra decore

Cenæ: cū illuſit te tua bache uenus.

Lauior accubuit nullus cōiua ſub illo:

A quo pōpeio turdus habēdus erat.

Per mare / per terras reperēs cerebella uolucris

Non tamē ad tales diciſſe thoros.

Et nunc euādrū / nunc effer fama molorchū.

Nō erat hæc illo tẽpore nota domus.

Quis tecū nollet tantis ſub moribus eſſe:

Et te ſub rāra nobilitate frui?

Tu curiū / taciūq; potes grauitate monere.

Et tu conſiliū: quod numa poſcat: habes.

Dictares rigido cenſuræ iura catoni.

Subq; tua melior lege lycurgus erit.

Oībus inferuis caris iucundus amicis.

Gratia p̄cunctos it tua larga uiros.

Plenaq; diuitiis nulli tua claudiſſe arca.

Et tua nō magis eſt: q̄ mea: tota domus.

Et quē non facit hoc: (rogo) qd facit eſſe beatū?

Et cui nō placet hæc: quæ (rogo) uita placet?

Hei mihi q̄ minimū fellis mel reddit amarū.

Turbaſſe minimo cādida lymphæ luro.

Antonius

Cleopatra

Brutus

Venus

Pompeius

Cerebella

Euandrus

Molochus

Curius

Tarius

Humor

Cato

Lycurgus

LIBER

Lilia
Rosa

Vidi inter durasadolescere lilia sepes/
Inter & urticas saepe uirere rosas.
Et dicā/ & quoniā lingua ē mihi prōpta loquēdi:
Narrabo quicqd mēs uolet ipsa loqui.
Impetus est mediis mihi saepe assurgere mēsis/
Et iacere has mēsas/ appositasq; dapes.
Quis furor est illis uetulas astare pphanas?
Vlla: nisi effeta est: nō tibi seruit anus.
Hei mihi qd stomachi faciūt tua pocula: quādo
Agnes rugosa porrigit illa manu.
Me reuocare cibos medio de pectore cogit:
Tartara luminibus cū stetit ante suis.
Oīa disturbat tacru caparozza maligno.
Et posita afflatu putrida uina facit.
Amoueat/ teneatq; suū guissana flabellū.
Malo miser muscas ebibere ipse meas.
Nō ego: tisiphone uisa q̄ fugerit ino:
Miror/ in ioniū decideritq; mare.
Miror domnina quid uisa stemus in urbe/
Et qd nō uastis accipit arnus aquis.
Prototomus baptista suo sine pollice nunq̄
Diuidit/ & uiuo frustra cruore madent.
Rappa uenit rarus. ueniat rarissimus opro.
Cēna boni quicqd pręparat ille rapit.
E stabulis pincerna tibi corradus habet:
Immundus uermes q̄ modo terfit equis.

Agnes

Caparozza

Guissana

Tisiphone

Ino

Domnina

Arnus

ἄπὸ τοῦ πρῶτου
καὶ τοῦ δεύτερου

Rappa

Corradus

Quiq; gerit nomē uacuae de sorde cloacae:

Vina dat in cyathis / in phialis dat aquas.

De me cura tibi grauis est / nimirūq; seuera.

Qui mihi sint mores / quae mihi uita petis.

Obserues ne me / nec quae sit uita reqras.

Inq; hoc sis lenta simplicitate uelim.

Et nunc quo tēdam / ueniā nūc unde / fuitq;

Quis mecū / & cū quo nūc petis ipse fui.

Nemo caret uitio / dedit hoc natura / nec ullū

Fecit ut ex omni parte sit ille bonus.

Magnanimos dextra q̄ nescit mittere talos:

Sepe solet talis peius habere malū.

De furto / stuproq; domus tua tuta locet̃.

Deq; aliis nō sit cura / laborq; tibi.

Quod si p̄spicue nimirū / nimirūq; reqres:

Inuenies ouo quolibet esse pilum.

De Munere.

e Cce nouē redeūt martis mea cura calēdae.

Hei mihi nō licet hoc me dare uerba die.

Quisq; recognoscit speratę gaudia noctis.

Quae bene seruiuit dona puella capit.

Quid faciā? non illa die / nō nocte negauit.

Vt uolui: sic se praeuit illa mihi.

Nil ego si dedero: potero nō gratus haberi /

Et dici officii nō memor esse sui.

Res mea tā parua ē / tamq; ē mea parua supelles:

Cyathi
phiale

aut

LIBER

Vincus ut ex omni parte trahendus eat.
 Velle tamē certū est aliquid donare: necesse
 Siue foret suppos / siue negare iouē.
 Si uolet hāc aīam: dabimus (mora nulla tenebit)
 Pectore si medio cor uolet illa: dabo.
 Si me sub flāmas / si me uolet ire sub undas:
 Ibimus / & mortis omne subibo genus.
 Si quē forte mihi ganymedē fata dedissent:
 Miscerē famula pocula grata manu.
 Non miror: gelido celo q̄ fulgear arctos.
 Miror: q̄ sceptrū non tenet illa iouis.
 Quod theseus helenā rapuit / q̄ reddidit illā
 Quod paris excidiū maluit esse suis:
 Nil sapit / & nimiū fugit hūc me iudice uerū:
 Thesea qui paridi praposuisse uelit.
 Nec mihi magnanimū / nec fortē narret achillē
 Raptoris potuit coniugis arma sequi.
 Grate sibi quisq; licet: me propter amicam
 Mille pati mortes suspicor esse nihil.
 Retia p̄ montes iubeat me ferre niuosos /
 Et dare in aduersas pectora nuda feras.
 Et nunc me uiuos catulos efferre leenæ /
 Nunc uelit aut urfas / aut uelit illa lupas.
 Nunc latus oppositis faciat præbere sagittis:
 Certior hylei sit manus illa manu.
 Nil sentit: qui nō sic iudicat. aut amo: q̄tum

Ganymedes +

Arctos

Theseus

Helen

Paris

Achilles

Hyleus

Proprius Oui. m. d. t. m.
 Senti & hylei p̄mptū s̄mptū m. d.
 Proprius
 Hylei p̄mptū s̄mptū m. d.

Nemo amat/aut nullo cor salit igne meū.

Vel nō tentāda est/uel si tentare libebir:

Fac:res:quo debet:fiat ut illa modo.

Arbitrio dominæ sedeo/curroq;/uoloq;:

Et mea:ni iubeat:nō subit ora cibus.

Nūc quodcūq; domi es/nūc & domus ite sub ha

Auctio de cūctis fiat ut una bonis. / stā:

Cūcta q; si uendā:forſan cōflabiſſe aſſis.

Hunc mihi si dederis:sint tua cūcta mea.

Hoc ego uel maluas/uel betas aſſe parabo.

Mittentē dominæ talia dona mee.

In Iouem.

i Vppiter aſſiduo si sic facis improbe:amici

Cū tibi ſint pauci:poſtmodo nullus erit.

Eſt bene:q; celi petiſti ſūma:furentes

In tua ne poſſim pectora ferre manus.

Tene bonū credā:poteras q; ſæpe nocere

Vxori/& nato/qui q; nocere patri?

Non ſatis eſt toties prælati iniuria lecti/

Sed triſte e cēlo iuno pependit onus.

Et tuus eſt p te ſūmo deiectus olympo

Lēnius/effracto crureq; tardat iter.

Per te ſaturnus pater exulat/& latet illa

Terra:quę latium nūc quoq; nomē habet.

Per loca nota parū q̄uis pueriliter iſſet:

Fulmine crudele eſt q; phaetonta petas.

C

ſue ſubſtaſm. - a

Malua

Bere

Iuno

ſaturnus. iunior.

ſaturnus.

Latium im. - a

phaeton. q̄aſſe.

LIBER

Semele

Calisto

Io

Hic bellū auro &
ferro solū e' regij.fibulā totū h'c
in g'nto mēte.

Alba longa

Ayo m'p'cin

Querus Sodonien

Quid meruit semele: quæ fulminis occidit ira?

Quæq; sub arctoo est parrhasis ursa polo?

Quæ tot pressa fuit/tantisque laboribus io:

Iunoni deber/nō tibi facta dea.

Nil te deterius tellus/nil uidit & ætheri

Stryx nigra te uidit deteriusq; nihil.

Sub te iam ferrū/sub te iam p'dit & aurum:

His genus humanū bella duobus agit.

Perdideras undis orbē.uis perdere & igne:

O/si tū flāmas sumat uterq; polus.

Tēpore magnorū fuerim si forte gigātum:

In montes frustra fulmina missa forent.

Te mihi nō aries celasset imagine falsa:

Texit in ægypto cū noua forma deos.

Quod te silua tulit/q' sis lapis ortus/& ori

Quod lac capra dedit:mos pbat iste tuus.

Errat & hic:siquis tibi numina cogitat esse/

Vel si tēpla locat/uel pia uota facit.

Depictū expingā/truncabo & cornua fronti

Excutiāq; tua tela trifulca manu.

Tēplaq; succedā/uel quod lōga alba tueŕ/

Aut in tarpeia roma quod arce tenet.

Succidā quercum:quæcūq; fit obuia:ferro.

Hic licet humana uoce colūba canat.

Disiiciā fontem:media quo feruet in umbrat

In medio rursus quo gelat unda die.

Et cui p' mēte.

Im qz nōrē ferrū:ferroqz nōrētiū auro
prodierat:prodijt bellū q' pugnāt utqz.

.VI.

Es ne aufus scelerate scelus cōmittere tantum?

Et scelere in rāto rātum animi ne fuit?

(Crede mihi) tanti solueſſ pēna furoris/

Et tanti dabiſſ debita pēna mali.

Ad Marullum.

i N superū/cēliq; patrē quæ me impulit ira/

Causaq; quæ mouit docte marulle rogas.

Tedia ne subeāt: lachrymas dū sicco cadēres/

Et dū me totum colligo mēte mea.

Sit q̄uis meminisse dolor/ memorareq; uulnus

Innouet: hoc pro te ferre/ pati q; uolo.

Ardua causa fuit/ par nō fuit ira furori.

Hoc mihi quod fecit: nō probat esse iouē.

Viuebat fuluo longe pretiosior auro

Inter delitias unica pica meas.

Curatū fuit hac obliuio lōga mearum/

Hac fuit ex omni longa labore quies.

Huic hominis præter formā nil defuit unq̄:

Hac didicit nemo certius ore loqui.

Sepe salutabat/ reddebat sæpe salutē:

Iungeret ut cunctis nomina uera uiris.

Accipere/ & certas aliquis dū reddere uoces

Miraſſ: stupidus constitit ante domum.

Pro me dilectas pperabat adire puellas!

Talia narrabat qualia uerba dabā.

Hac etiā memini centū futuisse puellas.

Marullus.

suppe

pica Parisin

+

+

LIBER

Mentiar: has si nō mille fuisse putem.
 Siqua mea ex arcu fugiebat missa sagitta:
 Præsto erat e cunctis illa referre locis.
 Res mea siqua mihi cecidisset: nulla tenēbat:
 Res mea dū non est illa reperta: quies.
 Nil puer admisit: quod nō mihi cauta referret:
 Ut pēdicatus / quotq; quibusq; modis.
 Sæpe merū sitiens / & lymphā sæpe bibebat.
 Læta bibit lymphā / lætior illa merū.
 Vnū erat hoc illi uitiū / res una notauit:
 Ebria q̄ uino sæpe sepulta fuit.
 Terruit o quoties fures mea recta petentes:
 Dum meā nō picę uerba fuisse putant.
 Voluebat libros: & uerba notata legebat:
 Illa latina licet / gręca uel illa forent.
 Sæpe etiā rostro scripsit / nec laude carebat.
 Pulchrior hac nō est littera uisa mihi.
 Sæpe puellares digitos optauit habere.
 Humanas doluit nō habuisse manus.
 Non (inqt) pallas nō me uicisset arachne /
 Meq; semiramiū nō supasset opus.
 Cantabat. nō hac melius cantabat arion.
 Nō fuit hac phębus doctior arte lyre.
 Orpheus si siluas traxisset / amphion a muros
 Ferē: ab hac cithara uictus uterq; foret.
 Hac si picarū pugnasset turba magistra:

Præsto erat. Cn

Pallas.

Arachne.

Semiramis.

Arion.

Phœbus.

Orpheus.

Amphion.

Calliope sacras destituit aquas.

Vint passerulum quem fleuit amara Catulli.

star visa stelle, nollet Iantis auem

Excessit publi lususq; iocosq; catellę

Quiq; sua perthę nomē in urbe tenet.

Gratior & coruo cui se miscere qrites

Assueti/ & multa credere uerba fide.

Me miserū tamē hęc periit mea pica. deos ne

Esse putē: tantū qui rapuere boni?

Nūc aquilę tenet illa locū/ seruitq; tonāti.

Mille ioui rapiet pro ganymede mares. (298) Ganymedes

Ad Martiam.

q Vā legis & retines digitis est littera felix/

Sed longe felix: si sedet illa sinu.

Osculaq; admotis libauit forte labellis:

Dū niueo nodū soluere dente paras.

Forlitan assensus tacitis prenouit ocellis.

Optatiq; fidē pignora certa mei.

Sic reor. hi faciles pmittūt oīa uultus.

Arguē facie nulla repulsa tua.

Nō bene rusticitas generoso in corpore uiuit.

Durities formę nō sedet apta tuę.

(Crede mihi) noto uidi sine nomine mulas:

Quę titulo formę rusticitate carent.

Tu pretiū manibus totis nō uile teneto.

Ercaue ne tua dos impietate cadat.

h i

Stella.

p. Catella.

Perthe.

Coruus grim.

Rusticitas

Durities

LIBER

cum primum ipse tuos aspexi lumine vultus

Tum sine vel sensu vel sine mente fui.

Obstupui, et dum mentium minimumque moror

Mentis nullus sed et in ore rotat

Pristina mens postquam rediit, meque ipse recepi:

Suspitor hæc dixi quod dea numen habet.

Si pictas pharetras, pictos si ferret & arcus:

Hæc esset phœbi casta diana soror.

Pectore si clypeum, manibus si sumeret hastam:

Hæc mihi iurati non nisi pallas erit.

Credunt dryades idem sic esse sub umbras:

Dum puer ignotum per nemus iret hylas:

Cum uicta lapsos nitida legere capillos:

Et stupida dociles destituere choros.

Menaliis uenata iugis sic parrhasis ibat

Exploratori pressa puella ioui.

Non aliter doctis herse ueniebat athenis:

Aligero placuit cum soror una deo.

Tum ualidas medio cepi sub pectore flamas:

Et rapuit ualidos tota medulla focos.

Extenuor, cæcoque miser dilabor amore.

In cineres abeunt ossa cremata leues.

Nescio quem memorant sicula tellure typhoeum

Igni uolumen, flammis uinctum ille meis.

Colchidos afflantes potuerunt uincere tauros

Carmina, carminibus non mea flamma cader.

Diana

pallas

Dryades

Hylas

Calisto

Herse

Mercurius

Typhoeus

Medea

O rōdit et monstrum iandans e naribus ignem

Bellum psona a vita esymera manu.

Sed grauis e nostro seredet corpore nunquam

Eumque mea vitasiniot viles furor.

Vnde mei uolant omni nox vnde uidetur

Longa mihi, visa est tunc mihi. Longa dies

Nō me destituūt curæ/semperq; fatigor/

Et secū nūq; mens opōsa silet.

Cogito mille artes: p quas sanarer amore.

Inuenio fraudes/inuenioq; dolos.

Sæpe datis uolui nutricē rūpere donis.

Hæc tamē auxiliū pfida ferre negat.

Sæpe tuos (fateor) lustraui nocte penates:

Si qui aditus/uel si lenta fenestra foret.

Inserui quorū primas brachia ualuis:

Vt possem a duro tollere poste seram.

Sæpe mihi dixi qd cessas fortibus actis?

Quid tibi cū precibus? ui facienda tua est.

Quid dubito raptā duro defendere ferro?

Quid timeā in nostro te recubāte sinu?

In me oēs enses/ī me oīa tela uibrenť.

Frustra enses/frustra tela uibrata forent.

Tentabo primū: sed si tentata repugnes:

Persequar infans quod mihi dictat amor.

Ad Albinum.

a Lbine ingenio nulli cessure/uel arte

h ii

LIBER

Salve, et sint vita tempora & statua.
obstupui doctis dum tentas nervina nervis.

Bunigie moles quanti plestra rana manu
Dulcia sublimi dum promissu vba rursura
Mellifluis sano stillat ab ore liquor
Si solet eoque redolere spiritus aura

Plurima enim cultor cinnama legit Arabis
Sic & gratus ager tenui districtus ab euro:

Cū uernæ flores depopulantur apes.

Hūc madidus ciliū crinis diffundit odorē.

Hoc & corycius spirat odore crocus.

Tereos haud aliter crudelia facta querunt

Cū nato mater, cūq; sorore soror.

Credite hos cantus audire cayster in undis:

Dū uidet extreme tēpora mortis olor.

Si foret hac usus cithara rhodopeius heros:

Liquissent ciconū saxa cruēta nurus.

Et licet eurjdicen spectasset terga prementē:

Eurjdice infernas nō repetisset aquas.

Sit quis tua musa mihi gratissima: fiet

Gratior, & sūmam muneris illa feret.

Si cōmendabit tibi me fidissima, & unum

Ante oēs si te dicet amare deos.

Cinnama

Apes

Cilices

Crocus roris

Theraps

Philomena

pygma

lys

Cayster

Cyrenus: q. odor

Orpheus

Eurjdice

VII

Parifiri Maximi Poeta Asculani

• Heraclei Liberi Septimus

Ad Lectorem

Septem de sapientia libellos

De virtuteque continentiaque

Et de religione castitatis

Octo/ de moderantia/ bonoq;

Et fato/ ac anima nouē/ decemq;

Scripsi de supum/ iouisq; cura.

Nō illos legis/ & finis perire!

Hos mauis: malus es. bonū putabā.

Ad Lectorem.

n On assis facies unq̄ mea carmīa. lector:

Si nō materia est moribus apta meis.

Cū bene lasciuit luxu resoluta pteruo

Musa: meæ poteris mētis habere modum.

Heu caue: ne miserū mala te cōcepit hora.

Si mala concepit: nō bonus esse pores.

Ecce ego nequitia nequeo finire procacē/

Morte cadet/ senio nō cadet illa meo.

Ad mala sum nimīū iuuenis robustus/ & audax.

Ad bona sum nimīū segnis/ inersq; senex.

Si quod opus iubeas clara uirtute subire,

Deficiūt animi/ deficiuntq; manus.

Si quod erit crimē: nullo cogente subibo.

Hac animi mihi sunt/ hac & in arte manus.

h iiii

LIBER

Depexit ingenium, si quid laudabile tento,

At si quid miserum dicere tento, valet.

Sepe aliquis dixit, quid perdis Maxime carmen?

Et quid rursus dignum carmine legere raris?

Carmine magnis mihi dignum cantare parabam.

Non aptum & calamus pronem erat opus

Saepe graui uolui componere carmina plectro

Sed mea propositum mentula rupit opus.

Herculeas laudes meditabar, & arma tonantis

Mente sed in nostra protinus illud erat:

Quae Iouis icuruum Ganymede sceptrum premebat

Et quae tirynti claua premebat hylam.

Romanas acies, troianaque bella poete

Decantent alii, claraque gesta ducum.

Me iuuat in tenui deducere carmen auena.

Nō: sic neqtias qui canet: alter erit.

Quae facit inuitus: raro bene facta probabis.

Sed bene: quae ueniunt sponere: probare potes.

Libera per siluas quae quondam dulce canebat:

Nunc clausa in cauea triste querere auis.

Fac tamen ingenium claris se accingere rebus

Posse meum, & docta uelle tonare tuba:

Dic ubi materia est alto cantanda poetae

Dic si quid toto laudis in orbe uides.

Hercule nunc opus est, quocumque est cacus in antro:

Quocumque in stabulo sunt diomedis equi.

Id est Ouidio legitur

Hermes.

supra.

Ganymedes

Hylas.

Kanag.

Diomedes

VII

Exposuunt satyras quæa tempora, perspicere sensu

Nostre bonu, et satyræ quon tibi mollius ero.

Felle madet Carmen, visu modum us amaro.

Pluvæque quæu nedis lingua venena monet

IN Lectorem

i Ns amis lector, mihi quid maledicis, et in me.

Quid iacis a nullo uerba ferenda uiro?

Iuro deos: si nō exēptus rebus abessem:

Hanc nemo faciē nosceret esse tuam.

Nō pudet extinctū lingua uexare canina?

Inq; meos cineres dicta prophana loqui?

Auderes nunq̃ mihi talia dicere uiuo.

Nō hec auderes: si mihi uita foret.

Nil habet hic animi: qui se se exercet in illū:

Qui nil iam sentit/nilq; referre potest.

Confer te uiuis/inq; hos insurge, malignos

Inuenies dētes qui tibi fauce ruer.

Accusas/dānaſq; meū sine fine libellum.

Et latras nostris moribus esse parem.

Lucano galeā quis uidit/& esse maroni:

Cū bella alrisono canter uterq; pede?

Armaq; nō mouit/nec prēlia doctus homerus:

Ille licet troiæ prēlia & arma canat.

Cynthia nō habuit paruū/nec delia penē

Quæq; adiit uatis recta corynna die.

Nā miscere solent cū ueris falsa poetæ

h iiii

Lucanus

Virg.

Homer.

Cynthia. Prop.

Delia. Tibul.

Corynna. Oui.

LIBER

Ficta canunt, dictis ne datur ulla fides.

Ingenij nihil est, nisi d' est sorpente genitus:

Qui me nunc vita immerescripta putas.

Dixi nolant uides, nunc magne semina poti.

Hic etiam in terra laetantur ete nidi.

Cetera si delet, delet nunc nulla potas.

Urna quid em tamam non legit, o sategit.

His superi cessere bonos sine crimine mores.

Fecere & molles carmine, mēte probos.

Distat ab hoc nostro mea tam natura libello:

Quā tua cū uerbis facta p̄pinqua manent.

Sum procul a uitiis: quum es tu p̄ximus illis.

Tam bona uita mea est: quā mala uita tua est.

Quid rides, namque acuis, quid ue iprobe dicis?

Me rumpis, recta nec finis ire uia.

Nō dū omnis perii, superest pars maxima manes:

Qui te nō uno nocte furore premēt.

I iuris te pēna uocat mortalibus horror

Dictabūt, somnos excutientque graues.

I mihi, req; meis catulis facturus amicū

Lattrabunt multa nocte silente cane.

Ante tua horrēdas uibrabūt ora cathenas,

Inque tuū mittent guttur inane faces.

Ex oculis ignes fundent, e pectore uirus,

Et tua tentabunt frangere colla manu.

Ipse tuū pectus penetrabo, & uiscera uoluā.

Discurrāq; intus more fluētis aquæ.
 Sæpe tuos cogā laqueis finire dolores/
 Aut a præcipitis te dare rupe iugi.
 Vel tua mādabo penetralia rumpere ferro/
 Aut multę in patulo fonte pibis aquæ.
 Vana facis mea dicta: petas hac nocte cubile.
 Iam mea nō dices uerba carere fide.
 Nō uoce effugies trepidus/moriēre sepulchro.
 Et tibi nō aiāx mortuus/hector ero.

Aiax.

Hector.

De Puero.

a D me cū puerū talē duxisset etruscus:
 Qualē rara solet mēsa uidere iouis:
 Hūc ait apprensa torū tibi tradimus aure:
 Hereat ut lateri nocte dieq; tuo.
 Diq; deeq; uelint isto tenearis amore.
 Si pēdicabis: nō nisi doctus erit.
 Tūc ego. libertas placet hæc cōcessa pudori/
 Cogor & officio parciore esse tuo.
 A canem nosces longe distare rapaci:
 Cui digitū si das: arripit ore manum.
 Nescio quod numen uultu cōsistit in isto.
 Hic plus humana sorte uigoris habet.
 Ne dubita bonus est/melior iam fiet/ab omni.
 Doctrinā dices parte bibisse meā.
 Lætus abit. capio lētus mea gaudia. longā
 Omne mihi uisum est tēpus habere morā.

Hd: Omnis nōz

Anibaldi.

LIBER

O macta uirtute patrē/solūq; probādum/
 Et qui tā magna solus in urbe sapit.
 Hic puero culū/penē ligat ille magistro.
 Creditis hoc stulti discere posse modo?
 O fortunatū cui me fecere magistrum/
 Grataq; cui talē fata dedere patrē.
 Hei mihi q̄ lentas sol hic descendit ī umbras.
 Hei mihi q̄ lento nox subit atra pede.
 Nos thalamus quādo iūget cōplexibus ābos?
 Visaq; quādo oculis hęc erit hora meis?
 Hic cithara miseros noctu cātabit amores/
 Ille gemit/rixas unus & alter ager.
 Tū tibi fabellas gremio narrabo iacēti.
 Tū mihi narrātī basia longa dabis.
 Cū uenti efflabūt:somnū captare placebit:
 Et cum de rectis tinnula gutta cadet.
 Meq; tua illabi fessum ceruice iuuabit/
 Et lassum admissa rūpere luce latus.
 Alter opes/nūmisq; grauem desideret arcā/
 Iugeraq; insano uertere lata boue.
 Scire uoles carmē:dictabo carminis artē:
 Quattuor ut deceāt/ut modo quinq; pedes/
 Ut modo:quæ breuis est:fiat tibi syllaba lōga/
 Qua solet attolli/qua solet arte premi.
 Sæpe tibi neruos tendā/plectrumq; mouebo:
 Sæpe meā faciā te retinere lyrā.

Gutta tinnula

VII

Verus eris uates. sacra cingere corona.

Poneſ foribus laurea feſta tuis.

Ad Martiam.

m Artia miraris ferat hec cur littera nullas

Blāditiās. illas nouimus eſſe nihil.

Quid lacrime / mollesq; preceſ / qd carmīa poſſit:

Edidici. ſterilis nil mea muſa ualer.

Quid mihi cū calamo? digitis qd plectra moue

Quid docta docileſ pdimuſ arte ſonoſ? / muſ?

Apta mihi uis eſt / & ſtricto prælia ferro /

Aptuſ & eſt cruduſ marre fauēte cruor.

Femineę ceſſate preceſ. date uiribuſ oēs

Blāditiæ imbelles / delitiæq; locū.

Mollia nil poſſunt / poſſunt in amore iuuare

Inuiti raptuſ / & uiolenta manuſ.

Rapta nigri iuncta eſt thalamo pſerpina ditiſ /

Cū patruo cereris nata coacta iacet.

Vxorē boreas ſi nō rapuiſſet: ab illo

Nō zethuſ genituſ / nō calaiſq; foret.

Quiſ nō romuleā laudet / ſubitāq; rapinā:

Cū fuerāt medio ficta theatra foro.

Ille dieſ felix: qua legit quiſq; puellā /

Raptoriq; fuit iūcta ſabina uiro.

Duritiā & ferrū teneas ī pectore quīſ /

Et retricuſ duro ſit tibi corde ſilex /

Te licet hycanæ tygreſ / libycæq; leenæ

pluto

proſerpinę

ceres

orythia

boreas

zethuſ

calaiſ

romuluſ

ſuoſ

LIBER

Scylla
Charybdis
Syrtes
Cyclades

Brisis
Achilles
Lyrnesia
briseidis

Bellona
Mars

Non uincāt/canē nec feritate lūpē/
Ortaq; sis inter scyllā/rabidāq; carybdim/
Et qua se assiduis eiicit unda fretis/
Aut inter dubias syrtes/cycladūq; recursus/
Cyaneasq; minas/ambiguūq; mare:
Cōpos ero/uorūq; potēs (pia numina testor)
Sed tamē hęc sumpto si ualeat ense manus.
Inq; sinu trepido si te regat anxia mater:
E trepido rapiā te tamē ipse sinu.
Assistatq; pater/geminiq; in limine fratres:
Nō timeā/nō si mars foret ante fores.
Mater: ne raperet briseida fortis achilles/
Cūq; fero fratres nō ualuere uiro:
Cum fudit ualidis lyrnesia recta lacertis/
Aequa uirq; ferus mēnia lata solo.
Sensit achilleos quisq; fuit obuius enses.
Cū patria ciues procubuere sua.
Illa uirū/matremq; suā/fratresq; regrens
In gremio sedit praeda nouella ducis.
Effugere amplexus poteris tu pfida nostros!
Tu ne meos thalamos? oscula tu ne mea?
Ponenē mea castra solo. bellona fauebit/
Mars faciet gremio teq; sedere meo.
Oscula multa dabo mediis tamē illa labellis.
Siccabo madidas te lacrimāte genas.
Quid loquor? en opus est facto. qd uerba mini
stro!

Audentes nunq̃ nectere uerba solent.

Nō differendū.

o Mnis ab antiqs renouat̃ moribus ætas.

Et puer est omni doctior arte sene.

Resq; nouas semp uideo/semprq; renascor/

Mutato fio semp in orbe nouus.

Cādida simplicitas cedit puerilibus ānis.

Consilioq; senex nō ualet/illem ualet.

Cū fuit hic mecū longo post tēpore: dixit

Oīa debueras poscere/lentus eras.

Lentus erā nīmīū/nīmīū mea uota morabar.

Qui deplumat auē:quā tenet:ille sapit.

Stultū est uelle iterū leporē reuocare relictū.

In casses raro præda remissa cadet.

O quoties aliquē uidi:cū sera senectus

Aggrauat:amissi penituisse boni.

Nō redit ulla dies.pedibus uolat illa citatis.

Et celeri facilis labiẽ hora die.

Quod fuit:hoc nō ē. quod adest:hoc nō erit un-

Quodq; erit:ābiguū ē.utere qcqd adest.

Nō grauidas semp lætus fert cāpus aristas.

Nec pingues uuas uinea semp haber.

Hæc nūc:quā spectas tot milia poma ferentē:

Postmodo nō unū:quod ferat:arbor haber.

Multa miser porui:quæ nō fecisse dolori est.

Torqueor in lenta me tenuisse mora.

Simpliciter candida.

NOTA.

LIBER

Tempora nō noui stultus mea. sponte fauebat

Quisq; puer uotis / quæq; puella meis.

Oscula nō sumpsi toriēs porrecta. negabā

De mēsis uecors sumere poma meis.

Penitet. & si nō serū est reparabimus omne

Tempus / & amissum quod fuit ante: fruar.

Sed bene stat. miserūq; foret: si forte uenirent.

Nil facerē. non hęc mētula posset opus.

Hei mihi nō centū possent releuare iacentē

Furcillæ: extinctū sic premit illa caput.

Mētula si moriē: moriē non ulla uoluptas.

Pedicare senex si nequit: usq; cupit.

Liberras.

¶ Vin meus / & nullo iaceo demersus ī igne.

Nūc ego sum liber: qui modo seruus eram.

Vincula disrupi / ceco sum exēptus amore.

Et nulla in medio pectore cura seder.

In nullo querulas suspendo poste rabellas.

Humida sunt lacrimis limina nulla meis.

Nō citharæ / cātusq; iuuāt / nō gra / tubæq;

Et nulla obliqua tympana pulsa manu.

Per me secure cāpo dormiē aperto /

Secureq; iacet iuncta puella uiro.

Quā uult: quisq; uelit / nec me formidet amātē

Riualē nullus me putet esse suū.

Turpia destitui: cū sit res turpis amare.

AMARE.

+
Furillez } tuo dā
+ } me

VII

His ego criminibus terga uoluta dedi.
 Quid nō audet amor/uel qđ tentare recusat?
 Crimina p̄mitti cuncta licere putat.
 Oīa peruertit/cōmiscet fasq; nefasq;
 Interdū superos esse/iouēq; negat.
 Cecat amor.nunq̄ morti timet obuius ire/
 Vel dare/uel contra uulnera mille pari.
 Hostem fatali donauit scylla capillo.
 Externūq; patri prætulit illa ducē.
 Oblitusq; sui simulat nūc esse dianam/
 Nūc aquilā/nunc se iuppiter esse bouē.
 Fit focus.interdū/formā modo sumit oloris:
 Et modo p̄ rectū diuite stillat aqua.
 Martia flāma meis quōdā nō parua medullis/
 Excidit ex animo tota relictā meo.
 Iam ualeat/quæratq; aliū:qui tēpora p̄dat/
 Quiq; sciat dulces p̄dere blādīrias.
 Cūq; suis uiuat mēchis:quos nocte/dieq;
 Mille fouet cupido semp̄ inepta sinu.
 Nō me respectat/nō me uult illa/nec illā
 Ipse uolo.in legē:quā dedit illa/cadat.
 Est dignū:quod q̄sq; facit:patiať & actor
 Hoc quoq; plectať/cōsimiliq; modo.
 Digna perire fuit:scelus est qđ uixerit unq;
 Quē mortis uoluit me genus omne pati.
 Este dei testes.sacras dictynna sagittas/

AMOR

Minos

Scylla

Nisus

Calisto

Ganimedes ut Asterie

Europa

Leda

Leda

Danne

Diana. Dictynna

ἀνὴρ δὲ δυνάστης· φησὶν

ἡ δὲ κοίτη αὐτῆς ἐστὶν ὁμοιωμένη φησὶν

δὲ καὶ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς ἔστιν ὁμοιωμένη τῇ κοίτῃ αὐτῆς

δὲ καὶ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῆς

LIBER

Minerva

Atq; tuas iuro flaua minerua comas:
 Me nunq̃ posthac rediturũ ad limẽ amicæ.
 Succidã: si pes hic uolet ire: pedẽ.
 Destituã laudes: poteratq; bus esse sup̃stes/
 Destituã calamũ/ destituãq; lyrã.

De Martia.

a Me iurauit nunq̃ cessare cupido.
 Tunc: ego cũ moriar: seuus abibit amor.
 Iurauit quor̃es collo remouere cathenas?
 Sed: bene cũ iuro: tunc bene colla ligo.
 Sepe fui strictũ conatus soluere nodũ.
 Cũ conor nodũ soluere: iungo duos.
 Sic minimo reuocat̃ amor/ crescitq; resũptus/
 Et uires gemina fortius auget ope:
 Ut nõdum extinctus/ sed adhuc in stipite uiuus
 Ignis ab accepto flamine maior erit/
 Ut si quis uulnus bene nõ sanauerit æger:
 A male sanato uulnere peius habet.
 Crediderã dempsisse iugũ/ sup̃asse furorẽ/
 Quodq; meo fuerat corde fugasse malũ.
 Heu grauius recidi/ grauiori assumor ab igne.
 Inq; meo grauior pectore flãma sedet.
 Qui semel effreno sese subiecit amorì:
 Ille sui poterit iuris habere nihil.
 Illeq; non poterit grauidi nõ uelle furoris
 Seruitiũ/ nullo tẽpore liber erit.

VII

Sapeq; differtur / sed non exinguitur ardor.
 Sopiſſe potius: q̃ cadat ullus amor.
 Montibus interdū uacuuſ uenabar in altis /
 Vrgebātq; canes ī mea lina feras.
 Arboris interdum ponebā mēbra ſub umbra:
 Qua daret exiguae murmura riuus aquæ.
 Et nunc p̃ latos cāpos / & p̃rata regebā
 In longos curſus ora ferocis equi.
 Sape uagis tota ſpatiabar lentus in urbe
 Paſſibus. in nullo limine certus erā.
 Forte tamē dubio dū ſic errore trahebar
 Per nemora: & nemorū p̃ loca ſola uagus:
 Nescio qđ ſenſi / uel me ſenſiſſe putauī /
 Mota tamē paulū canna paluſtris erat.
 Acceſſi / propiorq; fui. quis crederet unq̃?
 Lilia ſtringebat lux mea ſūma manu.
 Viſa dedit riſum. riſus reuocauit amorem.
 Sopito maior uenit ab igne focus.
 Riſit / & ex imo ſuſpiria pectore traxit.
 Et ſic eſt miſero molliter orſa loqui.
 Ad re: ſi neſcis: uenio. cape gaudia longe
 Deſidię / & collo brachia necte meo.
 Inſere blāda meis tua baſia mille labellis.
 Totaq; ſim toto corpore iuncta tuo.
 Sed tamē hīc ſalices placidi tēdamus ad amnis /
 Diuulget noſtros ne mala lingua iocos.

LIBER

Hec ait. & tenerę iuncta est mea dextera dextre.
Et iuncti ad salices tendimus. & futui.

Ad Maurum.

m Aure ducū/uatūq; decus: cui rēpore belli/

Cuiq; togę cingit sacra corona comas/

Accusas sopisse meā sine carmine musā/

Et culpas segnē conticuisse lyrā/

O q̄ uera mones/q̄ digno corripis ore

Ignauū/& (fateor) nō nisi uera mones.

Quæq; mones noui. sed qd nouisse iuuabit:

Si bona dū nosco: deteriora sequor?

Carmine (iā memini) toto celebrabar in orbe.

Deserto nulla carmine parte legor.

Laudātur reges in sceptris/miles in armis/

In phalaris sonipes/inter aratra boues.

*Laudes diu sor in
di u sic disciplinis.*

Turpe est ruricolę durū liquisse ligonē/

Turpe & aratori deseruisse iugū.

Et turpe est calamos & carmina linquere uari.

Hac dēpra dici parte poeta nequit.

Nō sum q̄ fuerā. cecidit lyra. musa recessit.

Nec mea diuinus pectora phēbus adit.

Sepe lyrā querulo conor pcurrere plectro.

Lugenti similes dixeris esse sonos.

Nō mihi materia est/nō ars mihi carminis ulla.

Verbaq; deficiunt/deficiuntq; pedes.

Difficile est aīo tristi cōponere carmen.

HS:

VII.

Nec bene sollicito cātus in ore sedet.
 Læta meis quondā spirabāt tēpora uoris.
 Et nullo mēstus tēpore lætus erā.
 Et lapis assiduā signabat cādīdus horā.
 Inq; urna tantū calculus albus erat.
 Et facili sēper fēlix ab amore tenebar.
 Et nulla fallax arte premebat amor.
 Tunc ego cantabā. cantanti mille subibāt
 Carmina materiæ cōueniente lyra.
 Et minima īmensū præbebat causa uolumen.
 E nihilo magnū proueniebat opus.
 Vtq; oīs medio decessit pectore flāma/
 Et nullū sensi pectus habere focū:
 Protinus excussa est digitis lyra/protinus oīs
 Effugit phēbus/pieridūq; chorus.
 Viuo piger (fateor) turpiq; ignauia forde
 Lenta grauat/egni desidiaq; premor.
 Risus abest/cātusq; oīs/lususq;/iocusq;
 Me lachrymæ tristes/tristis & angor habet.
 Desine mirari/finēq; impone querele:
 Si nostro nullū carmen ab ore cadit.
 Sed tu prome cadū/spumas cratera uomētē
 Da mihi: si uino posset abire dolor.
 Ad Martiā.
 m Artia qd queris flāmis īponere finē?
 Lassatur uerus/nō satiatur amor.

Lapis candidus
 Calculus albus. ego s.

LIBER

Crescere blāditiis didicit furor. oīa quīs
 Concedas: uideor nil habuisse mihi.
 Cū bene iungunt: tunc desperant amātes/
 Pluraq; cū nequeant poscere: plura petunt.
 Sic grauis ingestis focus increbrescit aristis/
 Sic flāmis posite dāt alimēta faces.
 Ad mare q̄s nescit de tota currere terra
 Flumina: sed nullis se mare replet aquis.
 Quāuis nō hederæ serpāt in stipite quercus
 Arctius/aut uitē nō magis ulmus amet:
 Te tamē extremos credo penetrasse sub indos:
 Cū premar a gelidi frigidus axe poli/
 Tūc ad sūmos puto me migrasse britānos/
 Cogito tūc arabes me petiisse leues.
 Nō fuit amplexus cōiunctior ille duorum
 Serpentū: prato cum iacuere duo:
 Quos iā tīresias baculi uiolauerat ictu:
 Cū fuit ex ipso femina facta uiro.
 Vnaq; naiadū felix est salmacis. illi
 Cōtigat ut mixtæ corpora iūcta forent.
 Crudeles superi/crudelia iura deorum/
 Pessima iunonis/pessima facta iouis:
 Qui nihil æterni nobis cessere/piumq;
 Humanū tantum destituere genus:
 Cetera luminibus qui respexere benignis/
 Mitius in toruas seq; habuere feras.

Indi.

Britān.

Arabes.

Tīresias.

græc. ou.
m. 3.

Salmacis.

Iuno.

Iuppiter.

VII.

Longæuus didicit serpens spoliare senectā/
 Lubricus in prato est: qui modo segnis erat.
 Qui mō dēte graui teneras male carpserrat herbas:
 Nūc noua mutatus cornua ceruus habet.
 Vnica ferē auis flāmis se īponere/rursus
 Viuere/deq; rogo nūc noua cantat auis:
 Ecce dies qui nūc celeri delabitur hora:
 Cras erit: in prima luce renatus erit.
 Occidat hic q̄uis sol: scit tamē ipse redire/
 Nec nosti canas ponere phēbe comas.
 Oīa cū redeāt: reditu caret ipsa iuuentus/
 Occidit illa semel/perpetuoq; iacet.
 Viuamus. serū est cras uiuere. iunge labella/
 Perq; mea īplicitus mēbra lacertus eat.
 Passeribus uernis cerтемus. blāda colūbe
 Basia mirent̄ quo damus illa modo.
 Vincāt hęc numerū/superēt hęc mille catulli
 Oscula/blāditiis inuideatq; meis.
 Illa rūpamus/ totis resoluta medullis
 Ossa fluant: oī stiller ut unda pilo.
 Viuamus. turpesq; senes: quos lenta senectus
 Moribus opponit: nullius assis erūt.
 Vtilis/ & mollis tacite iā labiē ętas:
 Dū loquimur/longas p̄trahimusq; moras.
 Cōgredere/ & sanctę repetamus gaudia uitę/
 Et sint cū multis gaudia mixta iocis.

Colūba.

Camilus.

LIBER

Merdatio.

f Oeda ministerii turpis modo facta ferunt:

Quę fera nō siluis audeat ulla suis.

Heu miseri uates ad qđ deuenimus: in nos

Debuit hoc saltē non licuisse nephas.

Turpe quidē dictu/ sed factu turpius/ oēm

Fēdauit cathedrā putida merda meā.

Vsq; miser merdor/ merdis mihi bella parant/

Et mihi: si nō sit merda: timebo nihil.

Nō tamē e cēlo diis indignāribus ista

Decidit. ut phineus: sic ego merdor: aue.

At meritas forsan pēnas dedit ille: uel illi

Auxiliū gelidi uenit ab axe poli.

Nil ego peccaui/ nullū pēdico/ nec ulli

Ne pēdicetur iussa proterua dedi.

Quid mihi si lūbos uult hic/ aut ille cinēdis

Vellere/ & hic si uult/ uel puer ille pati?

Hoc doleo: qđ nō oculos hic pđit/ & ille

Nō petit in natibus uelle tenere faces.

Nā sua res agiť/ suus est qui cāpus arať.

Quid: mea quę nō sunt: querere facta uolo?

Forſitan admiſſi pēna est hęc debita noſtri.

Merdaui toties tot loca/ totq; uiros.

Multa quidē feci teneris ego ſtultus in annis:

Quæ feciſſe pudet/ nec licuiſſe uelim.

Hei mihi ſæpe meū memini merdaſſe magiſtrū/

VII.

Et quod meiebã supposuisse mero.
 Sēper in autorē didicit scelus omne redire.
 Criminis autorē crimē adire solet.
 Deterius nihil est. nihil est hoc fēdius uno.
 Mille uelim mortes: q̃ semel ista pati.
 Dii faciāt: quicūq; fuit: q̃ talia uati
 Fecit: ut in merita pendeat ille cruce.
 Dūq; linit sordes posti/ sacræq; cathedrę:
 Illic abscissas linquat utraq; manus.
 Vsq; rāmen uigilo. posito custode ruerur
 Limen: ut in nostras incidat ille manus.
 Hunc ego si prendo: sceleris stat pēna parata:
 Vt culo hic animā/ stercus ut ore cacer.

*Disce mātore poe
na redire sum.*

Pacifici Maximi Poetæ Asculani
 Hecatelegii Liber Octauus
 Ad Lectorē.

q Vi nō pectoris esse me putabit
 Sani/ mēteq; me bona carere:
 Cū nullo penitus pudore tangar/
 Cū sit crassior/ & satis papyrū
 Iā turpes pudeat referre nugas:
 Abderas sapit/ & graues bituntos
 Hæc me sæcula: quæ tenēr furentes:
 Si solus saperē: probū negarent.

Ad Lectorē.

LIBER

*Virgilius.**Homerus**an. 6.*

+

+

+

*Pietas facilis.**Honestas scilicet**Simplicitas pura.*

u Irgilius merita reges / & doctus homerus:
Qui fuerāt illo tēpore: laude canūt.

Sed tūc tēpus erat: quod nō ē. uatibus illi

Præmia pro minimo carmine magna dabant.
Nūc adeo intendūt gazis / & rebus: ut oēs

Pro nihilo uates interiisse uelint.

Carmina res uanas / & uanos esse poetas

Dicunt / & cūctos mēre carere bona.

Siquod opus multa uigilatū nocte / dieq;

Vis dare: reiiceris tuq; / tuusq; liber.

Gratus eris: pueri si sis / uel leno puellæ /

Et bene cōditos si coquis ære cibos.

Siquid scurra facis / siqd parasitus in aula

Quod moueat risū: diues habebis opes.

Hæc ego cū solus mecū / intra meq; uoluto:

Quid de me fiat nescio / nec qd agā.

Et uiuo / & patiē deus hæc. sed scilicet ille

Curat. stultus eris: si uacat ære domus.

Ergo ego diues ero: si risū forte mouebo.

Ridebit nugis ille / uel ille meis.

Quod nūc cōueniat dictēt mea tēpora carmen.

Vt sua iā ueteres: sic ego nostra sequar.

O iā fert ætas. nō hoc dat bruma: quod æstas.

Nō eadē sēper quilibet annus agit.

Iā facilis pietas / & sancta uehebat honestas /

Puraq; simplicitas / relligioq; uiros.

Iā fuit in pretio uirtus / æquataq; cælo.

Nūc iacet / & uili sub pede q̄sq; terit.

Inq; opibus laus est / opibusq; parātur honores.

Numina diuitiē / numina numus habet.

Sæpe duces uolui uersu cārare ronāti /

Et canere altifono bella supba pede.

Bella / ducesq; mihi nō sunt: nisi bella uocares

Frāgere rot cūnos / rūpere rotq; nates.

Hęc me bella iuuāt / sunt hęc mihi prēlia curæ.

Hæ mihi sint acies / hæc mihi pugna placet.

Nō ego tyro nouus uenio. bene recta teneŕ

Lancea / p̄ cunctos dirigiturq; locos.

Oīa prosterno. nihil est quod uiribus obstat.

Do stragē retro / do simul ante grauē.

Discāt sciipiadæ / discat ferus hānibal armis,

Et discat cēsar bella mouere meis.

Nō ego quot xerxes cōduco ad prēlia rumas.

Sat mihi sit testes his adhibere duos.

De Puella.

f Olus erā: si nō mecū foret ignis / & angor /

Et dolor / & gemitus / sollicitusq; timor.

Ante fuit nitidus fons pellucētibus undis.

Proxima uicinū gramē alebat aqua.

Perpetuis circū densissima silua uirebat

Fronibus / e ramis multa canebat au is.

Mēbra solo posui uirides porrecta p̄ herbas.

Tyro.

Sciipiadæ

Hānibal

Cēsar

Perpetus

Zoila

ai

Secchi.
ui marj.

LIBER

Substinuit mento dextera nixa caput.
Aut has / aut similes effudi pectore uoces.
Iactaq; sunt surdis talia uerba locis.
Ecquē uidistis sic in tabescere silue?
Ecquē crudeli sic in amore mori?
Nō ullis precibus / lachrymis nō flectiŕ ullis
Lux mea / turbato est surdior illa freto.
Nō amat / & nō uult a me crudelis amari /
Meq; iubet mentē rebus habere meis.
Hāc ego si spectro / uel siqd dicere tento:
Seuior est urſis / asperiorq; lupis.
E q; mea rapidos facie uix tēperat ungues:
Confectū cura cū uidet esse mea.
Et tamē hac q̄to minus / & minus audit amor:
Hoc magis infano cogor amore mori.
Quid faciā? si me uelit ire p arma / p ignes /
Subq; undas: in me nō erit ulla mora.
Nūc iubeat cauea catulos efferre leenae /
Et nūc aut urſae / uel uelit illa lupae.
Nuda uenenatis opponā pectora telis:
Si lareri cephalus dirigat illa meo.
Pectora uel tenui praebebo nuda sagittae:
Sit licet hylei missa sagitta manu.
Hāc ego iactabā. meditantē plura reliquit
Vox mea. plus uetuit spesq; timorq; loqui.
Nec mirū est: animū subitus si casus ademit.

Cephalus.

Hyleus.

VIII

Perdiderāt solitū guttura uocis iter.
 Fit fragor a tergo/collūq; āplectiſ ulnis/
 Mille mihi danſ basia mille modis.
 Ipsa erat/ipsa mihi uisa est delapsa p̄ auras.
 Ad mea nō segnis uota/pigerq; fui.
 Ambo simul iuncti fuimus. quid fecimus ābo:
 Qui nescit: sanē nō bene mētis erit.

Ad Stephanū. A.

g Rata domū petit nup̄ tua littera nostrā:
 Qua nihil accepta gratius esse potest.

Carior argēro est/ & longe carior auro.

Oibus est gēmis ante locanda meis.

Nūc foueo gremio/nūc illi basia reddo.

Et modo posse meo cōdere corde uelim.

Orphea cū nigro cecinit sua carmina diti:

Orpheus

Cogito nō aliā sollicitasse lyrā.

Hoc digitis credo mouisse amphiona plectrū:

Amphion

Structile cū thebis crescere iussit opus.

THEBAE.

Hac usū cithara phēbū puto bella gigantū/

phoebus.

Armaq; uictoris cōcinuisse iouis.

Hac etiā nautas modularus fugit arion:

Arion

Cū uectus longū per mare pisce fuit.

Si tibi pulsanti thamyras admouerit aures:

Thamyras

Arte tua uinci se tibi fassus erit.

Dūq; tamen celo nostrę prēconia laudis

Afferis: hah nimiū lora remittis equis.

pelagica

LIBER

Et quis multos capiat sua gloria: rebus
Mensurā multos iposuisse iuuat.

Quicquid in excelsa / sūmaq; loca in arce:
Corruet / & finis nō nisi lapsus erit.

Si maiora suis phaeton nō uiribus esset
Ausus: in eridani nō cecidisset aquas.

Icarus ethereas nīmū dū tendit in auras:
Cogitat icareo nomina ferre mari.

Talia mirarer: si quisq; dixerit alter:
Sed tua te uirtus fecerat ista loqui.

Magnus es: in magno qui me suspēdis honore.
Debent in laudes: quę canis: ire tuas.

Quodq; cupis: cupio. qui te nō optat amicū:
Dica mentē non habuisse bonā.

Tu mihi sis pylades / ego sim tibi carus horestes.
Euryalus tibi sim / tu mihi nixus eris.

Siqua mihi res est: qua delecteris: habebis.
Elige / & arbitrio cuncta reuolue tuo.

Oīa si sumes: erit hęc gratissima nobis /
Res erit hac animo nō aliena meo.

Et siquid potero (pro te me plurima posse
Optarim) iubeas / iussa libenter agā.

Deniq; quicquid ero: sēper tuus esse uidebor:
Dū uiuā / & donec nō mea uita cadet.

Gaudium.

m Vsa suū grato respexit lumine uatē

Phaeton

Icarus

Pylades

Horestes

Euryalus

Hylas

Nec fuit in uasto gurgite passa mori.
 Nō erat ulla mea spes in me certa salutis/
 Sanariq; aliqua nō ego rebar ope.
 Et mihi diffidi penitus/uitāq; leuādā
 Credebā nullis artibus esse meā.
 Vtq; solet nulla cācer medicabilis arte
 Serpere: serpebāt sic mala nostra mora.
 Sic fortuna meo dāno se explere solebat:
 Se focus ut lignis/ut solet equor aquis.
 Nostrorū ut series narreŕ sūma laborum:
 Hactenus a cunis creuerat ipse labor.
 Audiit hęc mater; cū me demiserat aluo/
 Et fuit incerto uox data certa loco.
 Quo puer hic crescet: crescet sua cura/lapillis
 Nec poterit nitidis iste notare dies.
 Territa uoce noua/geminoq; affecta dolore
 Palluit/in rota nil nisi frigus erat.
 De face cōmota nō est sibi reddita flāma.
 Et funesta suo culmine sedit auis.
 Hęc mihi fata dabāt misero. sed maxima uirtus
 Nō fato aut aliquo sidere pressa iacet.
 Vincunŕ uirtute dei/superātur & astra/
 Parcarū rursus truncaq; fila ligat.
 Sydenbus nec dāda fides. si fata minātur:
 Hęc: quicūq; sapit: posse nocere negat.
 Aeternos uideo rādem finisse labores/

CANCER

n
 S

LIBER

Meq; cathenatis terga dedisse malis.
 Vicimus / & rota fugerunt nubila mente.
 Curaq; sollicitū non uelut ante premit.
 Nūc bona perpesse fecere obliuia curæ.
 Et puto me nunq̃ sustinuisse malū.
 Gaudeo / nec quisq̃ poterit sic lætus haberi.
 Lætitiæq; ualet par nihil esse meæ:
 Affluo diuitiis / ingensq; est copia rerū /
 Et largas facilis musa ministrat opes.
 Sacraq; nō uincit sacros nūc bacca corymbos /
 Nūc phœbus maius pallade fœnus habet.
 Carmine pro minimo diues largiē opimas
 Vnus opes. carmen sic amat ille meū.
 Magna qdē dedarat: multo ē maiora daturus.
 Imposuit nostris luctibus ille modū.
 Nō referet dominū / nec laudes iste libellus.
 Iam iam nūc aliud nobile fiet opus.
 Niliacas (statis pueri) mihi ferre papyros.
 Carmina sunt domini multa notanda mei.
 Illū cantabo: trahet hic dū spiritus auras.
 Illū: dū uiuā: nostra thalia canet.
 Illi ego sum curę. debet mea musa. ualebit:
 Cynthia siqua mihi / siquis alexis erat.
 Ad Musā.
 i Nūc / & domini claros pete musa penates.
 Oīs in officio sit tua cura meo.

papyri mihi are

*Cynthia
Alexis.*

VIII

Sit mora nulla uiæ. non est: quod forte recuses:

Difficilis duro poste petēda domus.

Ianua laxatur nullis religata cathenis.

In toto limen non magis orbe parer.

Illic non poteris quicquid mea uita uidere:

Quod te sollicitet / tristeque tardet iter.

Illic non fastus / nō ulla supbia regnat /

Sed placidi uultus / mixtaque cuncta iocis.

Illā turba colit sēper tua. non eris una.

Illa est a clario sēper amata deo.

Multa uiret laurus clavis redimita triūphis.

Multaque uictoris fulget imago ducis.

Hospes eris sic ipsa domus / sic ipsa recepta:

Castalii dicas antra fuisse loci.

Alcinoui placidos referes petiisse penates /

Tequē molorchei recta subisse laris.

Nō est quod moneā: precibus ne tēpora desint.

I quocunque uelis tēpore: gratus erit.

Poplite sumisso pedibus tamē oscula iungas /

Et referas animi talia uerba mei.

Pro domino supplex uenio: neu gratia desit:

Terogo. nō illo te magis alter amat.

Non foret infelix: si non seruiret amori /

Illaque non sineret: quā colit: usque mori.

Vsq; caua scelerata manu sibi munera poscit.

Iā modo quod dederas: hic dedit. illa uorat.

Apollo clarius.

Alcinous.

Molorchus.

LIBER

Si rogat: hic q̄s sit: tu respōdeto poeta.

Dicito tu: rursus si rogat ille: tuus.

Mihi ipsi.

¶ Emp in infano qd te iuuat esse dolore!

Et madidas lachrymis semp habere genas!

Pacificè obdura. quæ iam periere: perisse

Ducas / ne ue sequi nō reparāda uelis.

Et cū fortuna pereāt tua uota / nec ultra

Concessum quæras / & tua fata mori.

Quid facies? nihil hi gemitus / lacrimęq; iuuabūt.

Des caput hoc muro: res tamē acta tua est.

O q̄to est fatius mentē componere / & omne

Tristitiā e medio tollere corde grauē.

Cādīdus effulsit quōdā tibi phēbus / opacas

Nūc oculos umbras explicat ante tuos.

Vera loqui fas est. ecqd tibi defuit: illa

Dū uoluit / nulli postposuitq; uiro?

Et tibi iam quicqd uoluisti: pręstitit ultro.

Quicqd & oprasti: iā tibi sponte dedit.

Scis bene: q̄ gremio noctesq; diesq; iacebat.

Et tua p̄ longas uota fuere moras.

Sumere qd posses: quod nō tu sumpsers ante?

Nil rursus: quod nūc det tibi: maius habet.

Et tū currebas: quocūq; puella uocabat.

Tardabat celeres tū uia nulla pedes.

O q̄rum infani fuit hoc in corde furoris

VIII.

Et penitus (liceat dicere) stultus eras.
 Nūc non uult/aliūq; tenet/re spernit/& odit.
 Tu quoq; fortunę uela remitte tuę.
 Ne dubita. miserā facri quādoq; pigebit.
 Inq; tuos cupiet sæpe redire sinus.
 Attu durata stabis tum mēte/nec illā
 Respicias/facies tū (mihi crede) mori.
 Insanę sēper mentis/sensusq; prophani
 Hāc noui/& sēper pectoris esse rudis.
 Quid me destruit/qd me malesana reliquit?
 Quid magis inueniet nūc in amāte nouo?
 Scilicet alter erit:q sic suspiret amorē/
 Qui sic dispereat:scilicet alter erit?
 Meq; suę miseret uitæ. decepra misella est.
 In quod labať:nescit inepra malū.
 Tēpus erit:quo nemo uolet:quo nemo reget/
 Et stabit clausas turpiter ante fores.
 Iāq; comas cani inficient/rugeq; decorē.
 Iāq; dabit miseros rela/colusq; cibos.
 Iā cadet ex humeris uestis malesarcta/putrisq;
 Iā nudos pellis nō reget ulla pedes.
 Tūcego ridebo/tūc & mihi gaudia fient.
 Vindictā læta fronte uidebo meā.
 At nūc pacifice obdura/perferq; dolorē.
 Et sine:quo cepit currere:tēpus eat.
 Ad Antonium:

LIBER IV

a Ntoni si nō tanq̃ pater alrer amarem:
 Talia nō loquerer: qualia uerba loquor.
 Inq; bonā q̃cqd dico (precor) accipe partē.
 E medio q̃cqd dixero corde uenit.
 Es puer/ & uix est q̃sq̃ formosior alter.
 Er qua sis etiā natus in urbe uides.
 Heu caue uirgineū fēdo uiolare pudorē
 Crimine/ te natum sis memor esse marem.
 Nil magis inuisum est sup̃is/ ipsiq; tonāti.
 Hoc uiso phēbus crimine uertit iter.
 Lucius at siq; fuit: esto trebonius illi.
 Det marius capiti laurea ferta tuo.
 Ob scelus unius flāmis celestibus urbes
 Sæpius exēplo deperiere graui.
 Effugias iacto placeat ne reslata talo/
 Ne ue uenus placeat/ ne placeat ue canis.
 Nec delecteris mādri/ uitreoq; latrone.
 Vidi aliquē nulla ueste redire domum.
 Effugias reges: q̃bus est & nūmus/ & ensis/
 Et claua/ atq; calix: in sua regna feros.
 Nasci hinc omnis cūctorū causa malorū.
 Hoc uno in uitio crimina plura latēt.
 Ludere si libuit: nucibus luda h̃ ad orcam.
 Et tua p̃ longas sit pila missa uias.
 Effuge caupones/ & olētes mane popinas.
 Quod matutinus det tibi: pistor habet.

Lucius.
 Trebonius.
 Marius.

Tossam.
 Venus.
 Canis.

Hō:

bon

VIII.

Numina ne ledas / semp periuria uites /

Neu solue in magnos dicta prophana deos.

Iussa patris / matrisq; tuæ seruare meméro.

His ducibus poteris nō male ferre pedes.

Cūq; bonis cōiunge uiris comertia semp.

Qualis erit socius: tu quoq; talis eris.

Colloquiis faciles ne prebe turpibus aures:

Corrūpūt mores nā mala uerba bonos.

Esto bonus. sectare bonos. imitare pbatos.

Et uita tanq̃ dira uenena malos.

Virtutēq; animo / manibusq; amplectere totis.

Hęc res fortunæ nō cadit una rota.

Inspice de septē sapientibus ipse biantē.

Perdiderāt alii / res habet ille suas.

Tecū erit hac: sūma fueris si primus in urbe.

Exul eris: nō hęc desinet esse comes.

Disce bonas artes / diuinos disce poetas /

Disce oratores / disce & utrosq; simul.

Hoc qcqd terigi: memori sub mēte reponas.

Consulerē natis nō secus ipse meis.

Hoc si tu facies: bene me monuisse uidebis /

Meq; tibi dices cōsuluisse bene.

Ad Superos.

e Cquādo superi finē imponetis amorī?

Ecquādo ista meo pectore flāma cadet?

Semp in insanos ibit mea uita furores?

Grvnpus

bonos mo

res Glls

gr malq.

Bias

us. n. *oav. la q. s. co. ois*

quo. i. oia. mon

man. p. no.

LIBER

Et medicina meo nō erit ulla malo:
 Et furor hic toto nō extenuat in anno.
 Et pereor et uideo me sine morte mori.
 Me mille excruciat cure/me mille labores.
 Et puto mille meo corde sedere canes.
 Si petit occasū/si phēbus surgit ab ortu:
 Me gemere/& sēper me lachrymare uider.
 Nō est ulla dies/nō est nox ulla/nec hora:
 Quæ nō conspiciat me sine mente mea.
 Nullus & in toto dominaet corpore sensus.
 Incertūq; mei me uagus error agit.
 Nescio:si uiuo/uel si defunctus oberro/
 Vel si me pedibus per loca porto meis.
 Ecqd uis faciā?ceciderūt brachia:tanq̃
 Nō digitus trunco/nec foret ulla manus.
 Ingeniū perijt/curæ periēre libelli.
 Et fuligo meā texit opaca lyrā.
 Hei mihi libertas quonā mea fugit/et unde
 In me deciderat tā grauis ira deū?
 Dat uires aliis/animūq; ministrat ad artē/
 At me nō sano sub pede calcāt amor.
 Et trahor arbitrio puerili/curaq; nō est:
 Si me per silices/et loca ceca trahit.
 Cogito nil aliud nisi:quo sum pditus:ignē.
 Sensibus hęc una est cura relicta meis.
 Et natat ante oculos facies/et grata uoluptas.

fuligo.

VIII.

Accipe/ & pariter reddere uerba puro.
 Nūc puto p siluas agitare in reria ceruos:
 Et celeri in leporē soluere uincla cani.
 Nūc sedare sitim gelidi libamine fontis/
 Etnitidos riui p uada ferre pedes.
 Et nūc umbrosa captare sub arbore frigus/
 Gramineq; in molli ponere molle latus.
 Tum fingo roseo circūdare brachia collo/
 Et mordere rubris gēmula labra rosis.
 Sed tamē insani est hoc irritamē amoris/
 Pluraq; in insano iungere ligna foco.
 Nō poterāt grauiore dei sequi furore.
 Non hoc est peius/ deteriusq; malū.
 Perditus usque adeo uiolētororqueor igne:
 Ut mea non possit pestis habere modum.
 Tabesco/ miseroq; miser dilabor amore:
 Mollis ut ardēti proxima cēra foco.
 Spumoso generata mari/ generata cruore
 Quid me tam lenta pdis acerba face?
 In Matronam.

usque adeo

*generata
celij & pu
ma manib. a pto n. datus
[meci] w.*

a Spice q̄ gressu uenit hæc matrona supbo/
 Quāq; supinato pectore lēta uenit.
 Nō multū est. postes erat hæc effusa p omnes.
 Tinctaq; erāt lachrymis limina cūcta suis.
 Supplice nūc istū/ nūc illū uoce rogabat/
 Oscula tum manibus/ tum pedibusq; dabat.

LIBER.

Ad quas nō aras / ad quæ nō templa refugit?

Quos nō tentauit sollicitare deos?

Ibat demissa tristis ceruice per urbē.

Ausa nec a terra tollere lumen erat.

Nunc tātum intumuit / tātumq; superbit: ut oēs

Sub pedibus supos conteruisse putet.

Verti hęc: ueluti lēdas: si forre salutas /

Et te turbato lumine torua uider.

Non facit hęc assis quenq; sibi tanta uideť:

Iuppiter ut possit nō generare parem.

Inq; solo sparso nūmos si mille uideret:

Non se acclinaret / respiceretq; semel.

Talis romanos ibat cleopatra maritos

Visere gēmatos ueste mouente sinus.

Non aliter phrygii regnis & cōiuge claram

Ad thalamos hecubam suspicor isse uiri.

Non tales habuit niobe temeraria fastus /

Ante gemelliparæ thura negata deæ.

Non credam supos / credā non esse tonātem:

Si possunt istā ferre / patiq; diu.

Et ratione regi celum / terrāq; negabo:

Luminibus penas ni dare spectro meis.

Sed noui supos oculis mortalia iustis

Aspicere / & iusta pendere lance uices.

Ingratāq; uident / nec tanto munere dignā.

Vt dederant: poterunt sic spoliare datis.

Cleopatra

Hecuba

Niobe

.VIII.

Nam quotiēs uoluit facilis fortuna iocari:

Infima sublimi sede locare solet.

In sūma quicqd cōponi suspicis arce:

Corruet/ & casum sera ruina trahet.

Nō durat quodcūq; modū nō seruat/ & exit

Fine suo. medium secula longa uider.

Si uitā paulo dant fata: redire uidebō

In casus iterum quos modo passa fuit.

Ut puto: nō rursus surget/ sed pressa iacebit

Semp per lachrymas per gemitusq; graues.

Hoc uideā/ & superos nil plus/ nil fata rogabo/

Hoc uideā/ & truncet mox mihi parca diem.

in Eremitam.

d Ic mihi fācte pater qd me/ & mea caria carpis?

Quē te uel ratio/ relligio ue mouet?

An faciunt animos natiue uellera lanę

Et quod ter berthys lauit in amne pecus?

Barba ne: quā nulli cynico/ nec uidimus hirco/

An q nulla tuos arctat aluta pedes?

Decipies alios. me nō uelamina fallent.

Hac uidi uulpes/ hac ego ueste lupos.

Quod palles: tibi credo minus. facil ora cumino

Pallida. sulphureo ringis in igne cutem.

Quid facit hic funis nodo qui pēdet iniquo/

Quernaq; nō filo galla reuincta breui?

Hęc melius poterāt misera sub ueste latere.

K iiii

Berthys

Cumino

LIBER

Suspēdis populo: nō bona causa tua est.
 Quid caput hoc rasū minimo cingēte capillo
 Postulat: hic in se qd ue cucullus habet?
 Dispereā: si nō sic est mihi culus: ab illa
 Deduxi brachas cū mihi parte breues.
 Quod fulcis caput hoc saxo uis mirer & herba!
 Et q arundineū sternis inepte thorū?
 Quæ iacis in populū uenerādaq; sācta q; uerba:
 Sunt inter cepas porraq; dicta iouis.
 Cū cane/cum baculo/cum pera scādis olympū?
 Et pedibus nudis ligniferisq; uenis?
 Scilicet hesternos supis/supumq; parenti
 Ruptabis caules/dimidiasq; fabas?
 At nos: qui celi comertia sacra tenemus:
 Ibimus ad manes/ad scelerūq; locos?
 Si tales scirem supa ad cōuexa uocari:
 Nō mea tardarē frangere colla manu.
 Porrigerē medium digitum: si iuppiter astra
 Traderet/& celi si mihi sceptrā daret.
 Te facis alterius.qd in hoc stas orbe supstes?
 I morere/inq; alio: quē colis: orbe mane.
 Huic ego sum natus.tantū bona sūma putauī
 Hunc orbē.hisq; bonis dū licet usq; fruar.
 Ieiuno decies toto nō poniŕ anno
 Mensa tibi.decies stat mihi mēsa die.
 Teq; tuis digitis tum sidera tangere dicis:
 Cum tibi deficiūt prādia/uina/uenus.

Cucullus

POETÆ.

VIII.

Ast ego tum uideor cunctos trāscēdere cēlos:
Cum bene pēdico/prādeo/meio/caco.

Pacifici Maximi Poetæ Asculani
Hecarelegii Liber Nonus.

Ad Lectorē.

n On hęc sobrius: ut solent seueri:
Scripsi/nec memini/sed ipse forsan
Tum sensu carui/bonaq; mente/
Vel uino madidus/ciboq; plenus
Erraui calamo iubēte pene.
Quis sanus sua mādat in libello
Vates crimina: quæ tegi nocentes
Quærunt/sed niue: qua solet cacata.

Ad Fortunam.

e T merito qđ te toties fortuna momordi:
Iure facis: si me sub pede lēsa premis.
Pagina uix ulla ē nostro descrip̃ta libello:
Quæ te nō aliquo tenter adire malo.
Sæpe ego te seŭā/crudelē sæpe uocaui/
Et qđ fida ulli nō potes esse uiro.
Penitet/& factum rapido mādabimus igni/
Vel rapient uēti/uel freta summa ferent.
Omne meum carmē relegā/textumq; retexā.
Delebitq; tuā multa litura notam.
Nec mirum est: si me factis uexauit amaris/

LIBER

Si cōmota mihi ferre negauit opem.
 Hæc ego: quā potui gratā mihi reddere: feci
 Ut dictis esset nūc inimica meis.
 Ipse mei sum causa mali. mea lingua loquaci
 Obfuit/ & leuibus scripta proterua modis.
 Quod si fata dabūt uitā mihi: quisq; uidebit
 Moribus antiquis substituisse nouos.
 In me succedet pellis noua: qualis in angue/
 Qualis & in ceruo post sua lustra cutis.
 Nō ero: q; fueram. totus mutabor. & oēs
 Efficiet stupidos uita nouata uiros.
 Nō tantum potui sceleris cōmittere: q̄rūm
 Cogito/ nunc uersa sorte referre boni.
 Nūc uideo: q; stultus erā/ q; mente carebā/
 Quodq; in me recte nil rationis erat.
 Quis nisi mētis inops illi maledicit/ & odit:
 Lēdere quē cum uult/ quēq; iuuare potest.
 Hac nihil in terra maius/ cēloq; uidetur:
 Cui res par nūq; resq; secunda fuit.
 Cū libet: hæc humiles sūma locat arce/ supbos
 Cū libet: hæc sūma deicit arce uiros.
 Vidimus hac parthis crassū dare colla iubente/
 Ventidio hac parthos colla iubente dare.
 Fortunæ cyrus uires cognouerat ambas:
 Cū modo cōciderat/ cū modo natus erat.
 Persarū regina suis nutrita colūbis

Crassus
 Ventidius
 Cyrus.

.VIII.

Coctile non lecto crine recepit opus.
Inter uestales latitauit caesar/ & orbem

Subdidit. at magno nō dedit urna locū.
Quos lupa/ quos picus deiectos flumīe pauit:
Terrarum dominū cōstituere caput.

Iuppiter ideo quīs foret abditus antro:

Quid iouis impio maius habere potes?
Tene deā: siquid sensus & mētis habebo:

Insequar: haud faciā: si bene sanus ero.
Sed mēte/ atq; animo toto te amplectar/ & omni

Tu mihi prēcipuū tempore numen eris.
Te/ laudesq; tuas digna modulabor auena.

Et gratam/ & facilem te mea musa canet.
Antium ab ignotis/ notisq; onerata tabellis

Ferre meas etiā nō tibi fiat onus.
At tu pro sancta dele pietate/ nec ultra:

Quas merui penas: fac meruisse precor.
Respice me miserum: quī sim deiectus iniqua

Sorte/ & sub quātis sit mea uita malis.
Respice me tantū lecto gratissima uultu/

Et tantū arride plus ue/ minus ue semel.
Ad Mentulam.

Entula quid surgis? quid uis? quid pallia rūpis?
Quid nō sub nido/ sub tunicaq; lates?

Quid caput hoc fumar/ nebulasq; exhalat opa
Quid rubricato uertice rēta tumes? / cas?

Caesar

Romulus

Romus

Iuppiter

Antium

+

LIBER

Ad pueros iterū mollesq; redire puellas
 Auderes multis nō satiata malis?
 Ad quas nō aiūs tuus hic descenderet artes?
 Ad quod nō traheret te scelus iste furor?
 Iam tibi bis q̄ntus cōsul trigessimus extat/
 Et iā bis septē lustra peracta uides.
 Tēpore iam cūctis solet hoc extincta iacere/
 Sed tu plus ferro/roboribusq; uales.
 Cōuenit hāc iuueni stimulos faciētibus annis/
 Quiq; nouis cepit spargere semen agris.
 Carmine nō ullo/nō ulla cogeris arte.
 Nō facit hoc passer/nec facit herba salax.
 Et uerū est. uitiū quod primis nasciē annis:
 Quod solet ad seros sæpe uenire dies.
 More tuo facis hoc. tuus est q̄ suscitāt usus.
 Et gula cōsuetos poscit habere cibos.
 Ast ego te saturā demēs/fessamq; putabā/
 Et graue te nunq̄ posse leuare caput.
 Necpuder actorū. cupis ad peiora uenire.
 Atq; mala innumeris accumulare malis.
 Nil tibi quod donē: restat. tu cūcta uorasti:
 Quod pater/ & mater/ quodq; reliquit auus.
 Quicqd cōspicui tota fuit urbe: uolebas.
 Resq; fuit uoto nulla negata tuo.
 Et tibi nil renui: dū tu contenta fuisses.
 Et pro te nostris est data furca bonis.

Tu mihi nil unquam peperisti perfida lucri.

Ditavit plures mēcula tenta viros.

Nō uetulae/uidue ue tibi/mane ue placebāt.

Sed delecta famē non nisi paup' auis.

Miror quid nimum non sis consumpta per usum:

Quāuis de ferro facta/ uel exere fores.

Si sapias/ & sensu non es deserta: uidero

Effete quārus sit tibi stare pudor.

Quin potius cōpescere tuos ratione furores/

Teque doma/ & fatuo subtrahere calcar equo.

Inque aliud differ tēpus. nō utile tentas.

Nūc nihil est. aliquid cras tibi forsitan erit.

Dū loquor: istius nulla est clemētia uultus.

Vsq; tumes/ uomeres/ eiiceresque dapes.

Expecta: dū molle mihi suppono sedile.

Et spuro/ et manibus te saturabo meis.

col. fuoco pin. 10/10

Ad Exoletum.

n On pueres/ sed iam iuuenis crescētibus ānis.

Obseditque tuas barba molesta genas.

Hæc toga nūc aliū uult: quā prætexa. comaque

Quod decuit longa: nō breuiore decet.

Et nucibus debes mores mutare relictis.

Et tibi nūc alia est uita terenda rota.

Multa tulit mollis: quæ nō fert durior ætas.

Multaque fecisti nō facienda tibi.

Infantis non est: siquid cōmittis/ & esset:

Toga.

prætexa

LIBER

} Aetatis uitiū quod fuit ante: tuum.
 Deferuit citharā iam dū maturus achilles/
 Et tentare herbas / & tenuare colos.
 Et iūctis ferē terras proscindere capris
 Integer in longū destituisse paris.
 Quid fueras: notū est. scis te nihil orbe fuisse
 Fēdius in toto / deteriusq; nihil.
 Sed uereor ne sic radices fixerit imas:
 Ut nequeat tolli falce / uel igne filix.
 Pollutam q̄uis multa bene laueris unda:
 Signa solet uestis semp habere notæ.
 } Diciē usq; canem tergasq; ungasq; lauesq;
 Quod uenit admota nare caninus odor.
 Qualis erit tenera uirga cognosciē arbor.
 Inq; herba uiridi dat sua signa seges.
 Quale fretū fiet primis deprendiē undis.
 Arguiē primo mane futura dies.
 Nidus habet: catulus pede q̄s sit / & utilis ore:
 Nidus habet: cauea quę bene cantet auis.
 Forte bonus poteris tamē esse / & uiuere recte:
 Offensum posses si reuocare pedem.
 Nō facis hæc primus. multi fecere. sed unum
 E multis uix se corripuisse uides.
 } Sed tamē huic unq̄ fore te despero secūdum:
 Nullo sanādi tēpore signa geris.
 In te iam fessi mores liquere parentes.

Achilles.

Paris.

Hilix.

VIII.

Quæq; tuus rector lora remisit: habes.
 Qui uix a culto referebat semē agello:
 Speret ab inculto posse referre nihil.
 Qui male currebat freno moderāte: puteſ
 Quod defrenatus nō bene curret equus.
 Naufragus in medio iactas tua brachia ponto.
 Quā iacet a tergo: tam iacet ante mare.
 Nullus defessos delphinus sulleuat artus:
 Nullaq; dissutæ rapta tabella ratis.
 Sepe tuū decimę caput obruit iperis unde.
 Nūc hiat/ & nūc se tollit in astra fretū.
 Robur habes uitii nullo tractabile ferro.
 Dū mollis fueras: arte regēdus eras.
 Quæ nūc firma riger/ longoq; induruit æuo:
 Ut libuit: quōdam ductilis arbor erat.
 Hūc ignē: qui nūc nulla restinguit unda:
 Dū scintilla fuit: parua necasset aqua.
 Falsa loquar/ desintq; meis sua pōdera uerbis.
 Hęc faciet finem nō nisi uita malum.
 Desperāda tibi spes est/ & cura salutis:
 Ni deus a sūma porrigat arce manū.

Ad Turcum.

n Vllus ī italia locus est mihi. cūcta reuolui.
 Nō possunt aliqua uiuere parte boni.
 A uitio est oīs uirtus irrita/ iacetq;
 Oppressa/ & fatuus sub pede q̄sq; terit.

Delphinus

No.

.VIII.

Non aliter cecus nigrū distinguit ab albo:

Quādo hic cōsiliū/uel capit ille sibi.

Siquis habet cocco uestes/uel murice tinctas:

Illi nemo potest hīscere/ nemo loqui.

Cum se miratur subsellia prima terentem:

Nō terram/aut celū credit habere parem.

Si quē forte rogas timide:respōdet acerbū:

Oua licet propes/& dare corris aues.

Semp habēt auidas fauces/& guttur apertū/

Inrer & īmenfas nō saturant opes.

Quo magis aggerit: tanto sitit ardor habēdi.

Etrabies ipsis crescit auara bonis.

In pretio nullus si nō sit diues habet.

Vestibus & nūmis reddit oīs honos.

Quid faciā? paup careo fundoq;/domoq;/

Enudātq; humeros pallia trita meos.

Ille pedū digitos rider male pelle teneri/

Ille nates curta nō bene ueste regi.

Ter sum flaminios/& ter trāsgressus etruscos/

Perq; alpes decies uastaq; saxa fui.

Nō tamen inuenio quenq;:qui porrigat assem/

Aut cyathū minime qui mihi tradat aque.

Vltima restabat nobis florentia.ueni.

Hic/o/si liceat dicere.lingua sile.

Inundario.

Ic pluit/& nimbi sic diffundunt:ut omnes

LIBER

Meiere iam credam / iāq; cacare deos.
 Iam genus humanū mergos / ranaq; sequet.
 Piscibus atq; uiris iāq; erit una domus.
 Sternunt segetes per plana / p ardua uires.
 Cum culo supi liba / merūq; dabo.
 Nō ualeo rectis pdire / nec esse sub illis.
 Occupat ignorū strata / domosq; mare.
 Immemor est fortis forsan iouis ira future;
 Qui terras iterū pdere querit aquis.
 Ense minax stricto supos hinc terret orion /
 Hic hyades / illic stat pluuiale pecus.
 Clausū iter ad dominā. mihi nō licet ire / nec illi.
 Cura duos pariter tēporis una mouet.
 Ipse decē noctes nō illi iunctus adhesi.
 Iuncta mihi noctes nō fuit illa decē.
 Non hoc leucothoen nocuit tibi phēhe petētū
 Vel tua cū peteret endimiona soror.
 Tale tibi poterit iuno prodesse: maritus
 Cū subit emoniū / parrhasiūq; nemus.
 Hoc uelit aneas / uelit hoc phenissa: sub antro
 Cū fuit his durū molle cubile solum.
 Hoc uelit alcmene: cū ter nox isset in undas:
 Cūq; fuit maior noctibus una tribus.
 Et mea si nostris esset cōpressa lacertis:
 Tū maris / & cēli corruat unda uelim.
 Tū latus uentos audirē / letus & imbres.

Mergi

Rana

Orion

Hyades

Leucothoe

phoebeus

Endymion

Luna

Iuno

Juppiter

Aeneas

Phenissa

Alcmene

Oui. i. p. esse q; in fine remmisiis affore tempus.
 Quo mare q; tellus, Græcia q; regis Celsi
 Ardet res.

.VIII.

Tum nunq̃ insanas ire precarer aquas.
Ergo ego: si nullus deus audit/ & ira tumescit:
In uiduo potero mēbra locare thoro?
Nō sic segnis ero/ nec iners: ut dicar ob imbres
Ad dominā uotū detinuisse meum.
Solutus erit tumidis audax leandrus in undis?
Quodq; illi paruit: se mihi claudet iter?
Scilicet ille fratrū potuit tranare lacertis?
Quis pudor est pluuias me timuisse minas?
Si tellus/ celūq; ruit: ridebit amator/
Nō cauet insidias/ nō cauet ille dolos.
Veste pcul iacta medias sulcabimus undas:
Sulcantē spectet plurima turba licet.
Forſitan occurrā. q̃ si uenit obuia nanti:
Vda uolo in mediis oscula ferre uadis.
Forſitan: ut madidū siccet: calfecit amictus/
Et facto feruet plurimus igne focus.
Sape etiā bibulis promit caput illa fenestris:
Dum guttæ sonitus cogitat eſſe pedū.
Inuiſaſq; moras querulo modo corripit ore
Venisset dicit: si meus ille foret.
Ne dubita. uenio ſemp tuus. altera ſi ſit
Cura: precor mortis cauſa ſit unda meæ.
In puerulum.
i Stre cacatellus qd uult ſibi? ſape ſalutat/
Et ſape aridet/ dat digitisq; notas.

Leandrus.

Ad uero.

LIBER

Et modo subsequiſſe modo me præcedit & illū:

Quē iam deſtitui: mox petit iſte locum.

Tale meo fieri nil unq̃ tempore uidi.

Credere: ni uideas: nō ea uera potes.

Nefcio qd randē uelit hic. ſed ſuſpikor unū

Velle: quod & uero uerius eſſe puto.

Nefcio quos nūmos quondā mihi uidit: i illos

Reria fallaci callidus arte locat.

Fama mea eſt teneris ſemp numerare cinēdis.

Quærit & hic etiā ſiqd habere poteſt.

Fallet eū q̃quid de me male mente uoluit.

Res ego nō iſtis ſum capienda plagis.

Et me neſcit adhuc: nec adhuc bene nouit: oportet

Si uult p̃dicē: ſoluat ut iſte mihi.

Et bene ſi numerat: bene ſi rogat: acta nec illi

Res foret. eſt adeo nullus in ore uigor.

Ne cadat inter opus ſubter mea crura timerem.

Maiorēq; animā muſca culexq; gerit.

Vt quę cōſeruat pullos gallina ſub alis:

Sic hunc cū liquido credo cacare croco.

Nil ualet & ſucco caret & male ſubſtinet in ſe.

Et nihil in toto corpore carnis habet.

Sanguis abeſt oīs: pallorq; & langor inheret.

Non aliter gracilis crura cicada gerit.

Et melius picas: ſturnoſq; fricare iuuaret:

Deq; ſepulchreis oſſa ueruſta ſacris.

Muſca

Culex. xlviii f

Sepulchrum

.VIII.

Si magis hic se se glomerabit/ & ante redibit

Calce usus dicar mittere in astra pilam.

Inspice q̄ nobis male sit cū numine diuū/

Et q̄ fortunæ sors sit iniqua meæ.

Hic: q̄a turpis: amat. sed & hic me sperneret idē:

Si foret egregius/ sidereusq; puer.

Sæpe ego p̄dico (fateor) nec uera negabo/

Sed tamē electa nō nisi pascor aue.

Vuidus/ & pinguis/ calidusq; & candidus esse/

Et puer in culo debet habere focum.

De Natali.

h Aec est illa dies: pepit qua buccia mater/

Et qua lux oculis est data prima meis.

Ite oēs: q̄cunq; estis mea recta poeræ

Appetite. extructis stat bona mēsa cibis.

Pomponi astreo/ uolscoq; accinctus adesto/

Cūq; meo lepidō/ sulphitioq; meo.

Nō sine pontano ualgicq; helicq; uenite.

Nō sine palladio tuq; marulle ueni.

Lentus eris cynthi: si nō properabis adire.

Marſe niſi properas: tu quoq; lentus eris.

Aemilius rupit/ cociusq; meusq; sabinus/

Cū pallantheo/ pyerioq; moras.

Callimachus uenit/ uenit cyllenus/ & hyrus.

Pompeius mecū est/ pōpiliusq; domi.

Fumat aper/ largoq; replet nidore penates.

l iii

Aegregia nō laude.

et ualde

Buon

pomponius

Astreo. Volsco.

Lepidus. Sulpitio.

Pontano. Valgus.

Helius. Palladi.

Marullus. Cynthi.

Marsus. Aemili.

Cocius. Sabin.

Pallantheus. Pyer.

Callimachus. Cyllon.

Hyrus. Pompeius.

Pōpilius.

LIBER

Hunc ego cōuiuis nō puto mille parum.

Inq̃ suis talē non uidit erruria filuis/

Altaq̃ nō calydon/mēn aliūq̃ nemus.

Hic erit ī primis positus/mēsīq̃ secundis/

Finis erit cenā/principiūq̃ meā.

Nullaq̃ spargentur uariis bellariarebus.

Quid cū lactucis/oxigarīsq̃ mihi?

Nullus athis cithara/nullusq̃ sonabit iopas.

Et sua nō aliq̃s scripta poeta leget.

Extractīsq̃ thoris nō expectate ministros.

Qui sapiet:franger/uinaq̃ lēta biber.

Quīsq̃ suā cyathīs decies miscebit amicā.

Miscebo decies/bis deciesq̃ meā.

De prasino/uenetoq̃ licet cōuiua loquat̃:

Quod uoluit multo lingua soluta mero.

Perq̃ decē iuret lychnos ardere lucernā:

Quāuis p̃ lychnos ardeat illa duos.

Sepe dabit ruptus/sed sepe dedisse negabit.

Et culi sonitus dixerit esse pedū.

Et modo cantando uoces tollemus ad astra

Cantando tātas,q̃ s uolet esse fabas.

Et nunc ad lancē/nūc ad cratera choreas

Ducemus nulla lege mouēte pedes.

Congressi interdū lentum cēroma reremus.

Saepeq̃ mittemus p̃ loca longa pilas.

Defessi rursumq̃ iterūq̃ iterūq̃ bibemus:

Aemmon

Calydon

Mēnhus.

Bellaria.

Athis

Iopas.

Lychni.

Ceroma.

.VIII.

Vt genio fiant cornua bina meo.
Si uenā stimulare cibus / stimulare lyeus

Genius domus

Ceperit / & nido nō finit esse suo:
Res acta est / ueniet digito uicina crepare
Cū nata frater / cūq; nepote soror.

Ad Amicum

t E sapere / & magni te pectoris esse putabā.
Nil sapis / & magni nil rude pectus habet.
Esse uidebaris grauitas cōiuncta pudori.

A te diffugit cū grauitate pudor.
Infans / dubieq; labat discordia mentis.

Et nō stat sensus: qui stetit ante tibi.
Quid si nulla foret nota experientia rerum?

Quid si nō senior factus in orbe fores?
Quod redit ad puerū malesana / & sera senectus

Diciē. at nullus diceret ista puer.
Si metu decies una cōueneris hora:

Ad metu decies talia uerba sonas.
Quid facis? uxore qd nō tibi rursus adoptas?

Vxore uiduo: si sapis adde thoro.
Hoc narrare potes caro / fidoq; sodali:

Qui te plus oculis credit amare suis?
Si sub re flāmas / & sub tua recta locassem:

A te consiliū quod mihi peius erit?
Quid nō me potius duro distingere ferro

Pectora / uel laqueo frangere colla iubes?

LIBER

An satis austera est/septē cum cōiuge lustris
Vixisse/& durum sustinuisse iugum?

Nō memini uirā semel his duxisse diebus.

Infelix misero quaelibet hora fuit.

Sic mihi cōuenit ueluti solet ignis/& unda.

Paxq; fuit:qualē tygris & agna tenet.

Oībus affecit damnis:licet esset auara.

Castā licet fuerit:nō fuit illa proba.

Occidit hāc tandē pestis uiolēta/iacerq;

Per nemora a seuis dilacerata lupis.

Me tamē in laqueos rētas reuocare relictos/

Et quibus effugi:tursus adire plagas.

Deniq; si nō me poteris tu uincere:nolo.

Vincere si poteris me ratione:uolo.

Vel me uis pulchrā/uel me uis ducere turpē.

Cōmunis pulchra est/pēnaq; turpis erit.

Vel me uis mediam/sed tūc erit illud/& illud?

Et duo sūmotis dāna duobus erūt.

Ducēda est diues.diues uolet esse maritus.

Vxor ero.brachias induet illa meas.

Er misera & tristis sēper domus illa putā:

Qua gallina canit/gallus & ipse tacet.

Paup erit.paup sum.fiet paupis uxor.

Utilis ambobus res erit ista nihil.

Nil mihi si dederit:nil me sciat esse daturū.

Ut rimuit:timeat necadat ipsa fame.

VIII

Sit iuuenis. iuuenis: uolumus si uera fateri:
 Grande meis humeris & graue fier onus.
 Quid faciã: si uult futuri mihi mētula nō stat.
 Si staret: nō hos nouit habere cibos.
 Est anus. hæc anus est nostræ nō apta fenestræ.
 Hæc ego nã posco: quã sibi poscit opẽ.
 Nō hæc cōcipiet cari mihi pignora nati.
 Sic & ero natis orbus: ut orbus eram.
 Si nequeo pulchræ/turpi/mediæq; iugari/
 Nec dabit diues/paup/anus/iuuenis:
 Fare (precor) cui me poteris sociare maritæ?
 Iam nulli dices. hæc uolo. nulla mea est.

Ad Lectorẽ.

f Orsitan & primũ cur sint incōpta requiris,
 Lapsaq; cur tortis carmina sint pedibus.
 Sic bene cōueniũt/bene sic sunt apta dolori.
 Sic bene diffusis musa canit lachrymis.
 Quis me seianas nō flectere uidit habenas?
 Aesq; tholosanis edibus eripere?
 Me nimiũ ante oēs fortuna tenaciter urget/
 Inq; meis fatis perstat/& exitiis.
 Et nisi me uideat diris cruciatibus actũ:
 Ingemit/effusas nec retinet lachrymas.
 Interii. nō sum. uitæ spes nulla supstat.
 O fortuna meis inuida delitiis.
 Nullus me læsit. solus mihi tanta parauit

An miseros hisis fortuna renouere urget:
 Nec uenit inceptis mollior aura meis.

LIBER.

Ipse mala. & laqueo sponte dedi iugulum.
 Et nostræ nullū nisi me petiere sagittæ.
 Et mea falx propriis decidit in pedibus.
 Ut fit: nescio q̄s: dum lētis passibus erro:
 Occurrit/uerbis me quoq; derinuit.
 Ille sui scorti miserum narrauit amorē.
 Me puduit flāmæ dicere nō aliquid.
 Dixi quicq̄ erat/nomēq; & cūcta retexi.
 Aure tamē dixi sic uelut in tacita.
 Digredimur: sua quēq; uocat mox cura: sed illud
 Tēpus erat. primis phēbus erat radiis.
 Iāq; altum medii cēli conscēderat orbē/
 Ibat & umbra suis arboribus breuior.
 Ecce meis oculis offert se sydus amoris
 Fronte sed obducta/lumine sed retrico!
 Protinus ut soleo: dixi quid dic mea uita!
 Quid spes blāda tuum dic iubet impium.
 Rettulit hiciussi. mea sunt mandata pacta.
 Me tibi/meq; tuæ pfide do fidei?
 Ante meos audes scelerate accedere uultus?
 Esse nec ante meos te pudet his oculis?
 O mihi si liceat sanctum uiolare pudorē:
 Quale pati facerē nunc ego supplicium?
 Hinc mentita aliis poteris narrare/tibiq;
 Subtrahor. & subito fugerat ex oculis.
 Hei mihi quo recidi? misero q̄s cōsulet? unde?

Vnde mihi dabiſ nunc miſero auxiliũ?
 Dii pdant hominẽ/dii factis præmia reddant
 Digna ſuis. pdant dii caput inſipidũ.
 In caput hoc potius iouis ira/ & fulmẽ/ & ignis
 Vibreſ/ fontẽ pellar & hãc animã.
 Quid mea dextra uacat: qd ceſſo fortibus actis?
 Affectare necẽ ſemp erit timidi.
 Omne meũ ſcelus ẽ. ego ſũ mihi cauſa nocẽdi.
 E q̃ meis pẽdent oĩa criminibus.
 Pone modũ uerbis/ lōgiſq; ambagibus. aude.
 Aude. opus eſt factis. utere nũc animo.
 Diſce mori. ne uiue miſer. da pectora ferro.
 Guttura da laqueis. ſic opus eſt. morere.
 Ve mihi/ ue miſero. ſupi miſereſcite. manes
 Excipite. ad cãpos en uenio elyſios.

De Matrona

I q̃s ades pẽdico: caue: ne carmẽ ad aures
 Hoc ueniat: ſiquis ſit tibi forte puer.
 Forte meũ legit penẽ matrona/ tenere
 Hũc ſtatuit cũno: ſi ſciat ipſa mori.
 Hoc ſi conſequiẽ: iurat nō amplius horã:
 Vruiuat: minimã ſollicitare deos.
 Proq; hoc uotiuis onerat pia tẽpla rabellis/
 Et iacit in ſacris thura ſabea focis.
 Ne me cõburat: cũ conſpicit: occupat horror.
 Ne uẽ fero: ſubitus fit timor: ore bibat.

*Scitimi eſſe puerum
 nate*

Thus ſaben.

LIBER.

Scriptraq; uera putat/credūt & mille cingedi.

Hei mihi q; uari est nō adhibēda fides.

Dii facerent:terra paup spoliarer & auro:

Et modo quæ scripsi:uera fuisse uelint.

Mētula rā parua est/rā pars mihi deficit illa:

Vt mihi nō natā/uel cecidisse rear.

Tāgere nō digitis/oculis nec cernere possum:

Hisc; bonis nimium fors mea lenta fuit.

Teq; sequi possem cybele nō inguine secto.

Nil opus est testa.iam tibi gallus eram.

Turpe quidē dictu/liceat sed uera fateri.

Nullus me peior uixit i orbe puer.

Dū potui:fedæ ueneri seruire parui.

Hāc pēdiconū duxerat usq; manus.

Viscera uersarūt magniq; & mille mutones.

Calcarusq; die/nocteq; culus erat.

Si pēdicari quicq; ualuisset in illa

Tēra caput posset tangere/ pressa pedes.

Nil mihi pfecit/nil hēc mihi creuit/& usu

Consumpta ē nimio forsitan illa suo.

Quilibet hoc unū puer:ut sua mētula crescat:

Oprat/& ut magnā compleat illa manū.

Itq; frequēs rumor nimium prodesse tenerē

Hęc una est uitii maxima causa mali.

Tantā q; geret:q;ram natura creabit.

Hęc faciet longā:si uolet/atq; breuē.

Cybele

Ne confidatis natibus: sunt oīa ficta.

Quo pēdicemus: dicimus ista: mares.

Et placeat nulli uos subdere more ferarum/

Sitq; per amplexus ora dedisse satis.

Inde calet cūlus/digitisq; euelliē/inde

Ficus habet miseras/atq; marisca nates.

Inde aliquē uidi tanto pallore teneri:

Vt faciē credas imaduisse croco.

Adde q; hinc olidas hircus celer ibit in alas/

Mirandosq; dabit barba molesta pilos

Et saepe in partes centū discindiē illi:

Vt sit opus sarcas ustulet igne nates

Nō aliter uidi nimio uel sole/uel imbre

Punica disrumpi cortice mala suo

Curtius īmergi nō hunc foret ausus hiatū/

Vtq; esset tuus hic amphyarae timor.

Hei mihi quo fugiā? terra ne latebo/uel unda?

Quæ spelunca dabit/quæ mihi silua locū?

En matrona uenit furiali cōcira flāma.

Quid misero fiet? pes fuge/curre/uola.

Pacifici Maximi Poetę Asculani

Hecatelegii Liber Decimus.

Ad Lectorem.

q Vid nō perficis integrum libellum:

Vt sūmam teneas boni/maliq;

Marisca

Q. Curtius

Amphyraus

LIBER.

Non uisis male iudicas poetam
Infamē omnibus ut minus ter actis.

Chymerā capreā / duos pedesq;

Chyroni faceres / & octo iano.

Qui totū poteras uidere penem:

Extremos refugis pilos uidere.

Ad Amicos.

¶ Onfulite ī sano / miserūq; leuate sodales:

Siqd consiliū / siqd haberis opis.

Vror: & īmenso sic sum correptus amore:

Vt mihi sit nullus q̄ uacet igne locus.

Parcius ardētes rapido uomit ore chymera /

Et uomit ardētes parcus etna globos.

Ferte citi plenas gelidis e fontibus urnas /

Et tentate meo demere corde focum.

Carminibus sanate precor / sanate uel herbis:

Siqua fides herbis / carminibusq; manet.

Cūtra miser paterer: siqd sanaret amantē /

Et nihil est quod nō sustinuisse uelim.

Si sit opus ferro / uel uiuo forsitan igne:

Ferrū / ignē pariar: dū mala nostra cadāt.

Nō me caucasea quererer sub ualle teneri /

Nudatūq; auidā pascere pectus auē.

Nec me leucadia deuoluere rupe timerē:

Si me sanādi causa sit ille locus.

Ibo subardentes / glacialis ibo sub axes /

Chymera

Chyron

Ianus

Chymera

Etna

Caucasus mōs

promissus.

Rupes leucadia

.X.

Ibo sub eoas/hesperiasq; plagas.
Sed spem pdiderāt oēm mala nostra.salutem
Nō mihi uel cēlū/uel dare terra potest.
Deciderāt uires animi/meq; ipse reliqui.
Libera sunt p me lora remissa malis.
Quid faciā:si nulla ualet medicina iuuare/
Aut aliqua nullus si sit in arte modus?
Sicne miser uiuā/miserū sic error habebit?
Sic ero p lachrymas /p gemitusq; miser?
Nil ego cōsiliū rebus præbebo sinistris?
Perdere tam misere me mala nostra finam?
Disperii:si nō aliquis deus audit/& istud:
Lumine quod patior:nō propiore uidet.
Me calor/& glacies alterna sorte purget.
Sub glacie caleo:subq; calore tremo.
Me sæpe iniectis operiri cogito terris/
Sæpius a uētis me p inane rapi.
Extinctū interdū puto me tellure uagari/
Et me nō humeros/me nec habere caput.
Nūc dubito:si sim deserti corporis umbra/
Nūc:si sim uite corpus inane meæ
In quas me miserū traxerūt fata tenebras?
Quos animo fluctus implicuere meo?
Quid tantum merui supi/quæ culpa mouere
Vos potuit/quæ uos impulit ira ferox?
Meq; parū uobis fateor debere/iouiq;

LIBER.

Qui me tot premitis / subiicitisq; malis:
Si tantū pene seruator / tantūq; dolori:
In uita qd me uos iuuat esse mea?
Perdere si placuit: qd cessat fulmen / & ignis /
Vel siqd maius fulmine / & igne foret?
Afficitis sine fine malo / sine fine dolore.
Et didicit lenta crescere pena mora.
Sic iam diffido / sic spes est oīs adempta:
Vt foret hac uita mors mihi cara magis.
Aut nunq̃ uellē superas uenisse sub auras /
Aut uellē stygios me subiisse lacus.

De Gemellis.

e Cce iterū pereō bis sum tua prēda cupido /
Tradoq; bis iunctas in tua iussa manus.
Infani nunq̃ requies erit ulla furoris.
Prima nec extincta est / altera cura subit.
Quod tamē hoc genus ē? quod ponā nomē amo
Et sub quo titulo flāma furoris erit? / ris?
Heu nouus ignis adest / & nulli cognitus ardor.
Cognitus hic unq̃ nō fuit ante furor.
Credere q̃s posset geminos ardere cinēdos?
Quod magis est: uno rēpore uelle duos?
Hūc ego cū laudo: tunc est laudabilis ille.
Cūq; magis placet hic: tū magis ille placet.
Illū suspiro, facit hic: suspiria ducā.
Ille cor / hic etiā dissipat usq; meum.

Cum tamē ex illis ueniat fax una duobus:
 (Quis putet) ex uno fax geminata uenit.
 In geminis semp tantū mens cogitat unum.
 Inq; uno semp cogitat illa duos.
 Alba iacent illis rales p colla capilli:
 Quales bacche tibi/nec tibi phēbe iacēt.
 Virginei uultus/oculi flāmātis olympi.
 Certant pestanas uincere labra rosas.
 O quales humeri/quales digitiq;/manusq;
 Sub castigato pectore quale latus.
 Incessuq; graues.gestu moderamina seruāt.
 Singula qd referā?cūcta probare potes.
 Si pariter cupidis illos amplecterer ulnis:
 In qua nescirē tunc ego parte forem.
 Oscula si ferrem mediis inserta labellis:
 Cū sensu fierem tū sine mēte mea.
 Cetera si facerem:fieri si cetera possent:
 Hic inter mediū spiritus iret opus.
 Quid me torquetis lēti mea uita gemelli/
 Et quid me lento pditis igne pares?
 Gloria quæ magna est:si me duo pditis unum:
 Arbitrio quorū colla/manusq; dedi.
 Parcite crudeles tāta feritate teneri.
 Parcite crudeli pascere corda nece.
 Perdetis fato:plus q̄ uos creditis:illo.
 Plus etiā dāni:q̄q; putetis:erit.

Bacchus
 phoebus
 Rose pestane

LIBER

Si pereō: pariter uestri quoq; fama peribit.

Nō erit hic: qui uos uiuus in orbe canit.

Ambo meę mortis celebri conscripta sepulchro

Infames eritis causa pudenda meo.

Talibus ut celer mādō/ successor & heres:

Quod mea iam marmor cōteget ossa: notis.

Pacificus iacet hic gemino correptus amore:

Quem: quos dilexit: sustinere mori.

Ad superos

u Os supi testes nunq̃ mea uota fuisse:

Vt grauis imensas arca teneret opes.

Scitis: q̃ nisi dices/ & ditia recta/

Aut si quis multo uerteret arua boue.

Et modico rebar/ paruoq; insidere uitam/

Et si structa foret paupere mensa cibo.

Hortos: q̃ ferrent caules bona sūma putauī/

Stramineāq; casam/ gramineūq; thorum.

Si fuit una mihi p̃ frigora uestis/ & æstus:

Nō aliā uolui per tria lustra togā.

Sed mea cū uotis nūc est mutata uolūtas.

Nec sum iudicii nūc ego: cuius eram.

Errauī/ & cecā tlexerunt nubila mentē.

Nil in me sensus/ nil rationis erat.

Hoc facit: ut spernar/ facit hoc cōtēnar ut amēs.

Hoc facit insanū quilibet esse puter.

Hoc facit: ut mecū nullus comertia iungat.

Epitaphion

Et uiso fiat multa repente fuga.
 Pestiferi tanq̃ uiter contagia morbi:
 Sic hic e media / sic fugit ille uia.
 In promptu ratio est: qd nulli paup̃ ameñ.
 Dānosum stultus si quis amabit / erit.
 Paup̃ amicitia cuiq̃ si forte cohesit:
 A socio cepit / nō dedit ipse bona.
 Quilibet articulis: hoc qd cōducat / & illud:
 Computat / & ducta qd ratione ferat.
 Nullus amicitia: quæ nō est utilis: optat.
 Nec: bona uirtutis q̃ uoler: ullus erit.
 Quis uolet ingeniū sibi pro mercede referri:
 In quo sit fumus uanus / & aura leuis?
 Laudañ uirtus / & non admittiñ ulli /
 Mendicatosos ut canis ægra cibos.
 Sed coliñ pretium / coliñ: quod præmia reddit.
 O is pro fructu statq; caditq; decor.
 Diligiñ nullus / nulli reddunñ honores:
 Si nō infano fenore uexet opes.
 Qui sapit acquirat lati sibi iugera cāpi /
 Fuluaq; sollicita congerat æra manu.
 Ne timeas: si sis diues: grassator haberi:
 Templaq; ne timeas / & spoliare deos.
 Omne scelus numis openñ / pallia late
 Diuitie pādunt / & bene quēq; regunt.
 Cæcus erat: quoniā sit diues: lumē habebat.

LIBER

Stultus erat, numero cum sapiente fuit.
 Sydera dat census / censu super ardua celi
 Tendimus / & supis accubuisse facit.
 Dii largitores & iuno / & plute bonorum
 Alcide / & pepit quem pia maia ioui
 Si licet / & fas est / & si res digna uideat:
 Annuite / & mentis sumite uota mea.
 Si serus uenio supplex / seruſq; rogator:
 Hac (rogo) ne precibus causa sit una nocens.
 Aspicitis: q̄tis & quot sim cladibus actus.
 Me mala uos moueat rātaq; / totq; pari.
 Aurea ferte (precor) nūmīsq; arrūpire uestem
 Ferreq; quas faciles ferre potestis opes.
 Protinus a nobis dolor hic pcul ibit / & angor.
 Tristitiæ capient gaudia lata locum.
 Hei mihi q̄ surdi sunt ad mea uota / nec ullis
 Signa dedit flāmis: qui repet igne: focus.
 Vnum esse ī supis uitiū sed grande notauī:
 Quod mala dāt faciles / difficileſq; bona.

Ad Franciscam. S.

f Rancisca aonidum nulli cessura sororum
 Exule re nudā rumor it esse uiro.
 Te quoq; ne quicq̄ tutum foret: improba lēsit
 Fortuna / & sentis quid ualet ira iouis.
 Quid facis: an aliqd condis: quo tristia fata
 Et morsus animi / tristitiāq; leues.

An legis hoc illud diuersa poemata uatum?
 Verbaq; das animo desidiofa tuo?
 Pensa manu traheres / uel pectine lina parares /
 Aut teq; instares: si foret illa rudis.
 Hoc aliq; faciant. tu uersibus utere. dore
 Donarunt faciles te meliore dei.
 Diues es ingenio. rapiat tibi cetera quis
 Casus: in hoc iuris nil habet ille bono.
 Extra fortunam laurusq; hedereq; locantur.
 Formidet pinus rela trifulca iouis.
 Alcinous timeat / timeant & atlantides horris.
 Nulla rapi noster poma timebit ager.
 Sed facile est istis castum seruare pudorem
 Moribus: ingenii qui bonitate ualent.
 Quod tibi sit pectus teneris cognouimus anis:
 Cum tibi sub sancta matre magister eram.
 Excolui primus / primusq; ad gramata duxi:
 Cum tua palladias dextra teneret acus..
 Tam mihi uirginitas casto fuit ista pudori:
 Quam matri fuerat / q; fueratq; patri.
 Tempore sic illo memini q; amare solebas:
 Diceret: ut menti cura suprema tuae.
 An uero tempus: quod cetera proterit: illum
 Abstulit / & non sum carus: ut ante fui?
 An dolor & casus cunctas a pectore curas
 Diluit / & curis pars ego iuncta fui?

*Alcinous
 Alcides*

Tea

LIBER

Non semper torrens subitus rapit omnia secum,
 Siqua fuit moles fixa: resistit aquis.
 Quæ bene nō herent: uento quassata/uel imbre
 Poma cadunt ramis/cetera firma sedenti.
 Quodq; suum fuerat: non amisisse maritum/
 Quod fuit alterius: restituisse putes.
 Regnum fortunæ bona sunt. accommodat illud:
 Cum liber/& reuocat: cum liber: illa datum.
 Mox tibi: si steterit pro libertate: redibit:
 Nam solet istius res leuis esse loci.
 Et decies istic uno/uel sæpius anno
 Fortunam uidi ludere sorte sua.
 Si micat interea pauida formidine pectus:
 Excute: nam fortes fulmen ab aure mouet.
 Et meliora tua tacita sub mente uoluta:
 Nam bona sepe solent proxima stare malis.
 Et quicqd profugo sperauit nupta camillo:
 Hoc etiam speres affore nupta tuo.
 Ad Stephanum .A.
 h Octibi sollicitus peraravi carmen aquine
 Inter sarcinulas/præcipitemq; uiam.
 Non potui longis cōmittere scripta tabellis.
 Et breuis officio contigit hora meo.
 An sedet hoc illud: quōdā quod mēte sedebat?
 Et tuus est animus certus: ut ante fuit?
 An tu: quod nolim: nunc es mutatus ab illo?

Camillus.

Et tua propositum non premit illa fides?
Hoc mihi non unquam possum suadere timendo
Mens labat & dubium me facit ipse timor.
In te sollicitus curam mentemque locavi.
Et tibi sunt vitæ tradita uela meæ.
Qualibet imenso lux est mihi longior anno.
Longior est omni qualibet hora die.
Aptum non unquam mihi tempus adesse uiderur:
Itala quo fugiam regna deosque meos.
Si pater equor: erit fuga nostra parata per aquor.
Effugiam terra: si mihi terra pater.
Per mare per terras præcluserat omnia minos.
Aethereas egit dedalus arte uias.
In me non adeo pellis durara rigescit:
Ut non erumpar discutiaturque cute.
Quis sufferre rogæ posset fastidia uanæ:
In qua uirtutes & bona summa locantur?
Hic me despiciet hic ronca nare notabit:
Qui modo mutabat falsa garumque putre?
Hic modo qui cererem nigra fornace coquebat:
Sub folio miserum sub pedibusque teret?
Vnus non alio est melior lege lumine clauso.
Sunt omnes uitiiis criminibusque pares.
Si bonus est aliquis iacet ultimus: ut pecus una
A mille ignotum per nemus acta lupis.
Siquis dixisset da tu quoque linthea nentis:

Minos
Dedalus

Ronca naris

C

Hospitis effugio præcluserat omnia minos
Audaces pennis reggeri ille uis

LIBER

Dixissem sanus q̄ foret ille parum.
 Et prius emoriar: q̄ sint mea sæcula uitæ
 Aptæ mee: curę conueniantq; meæ.
 Si mihi de cunctis esset concessa potestas:
 Mors subito cunctis una parata foret.
 Conuenio nulli. nullus mihi conuenit. & sum
 Omnibus his concors: sic uelut ignis aquæ.
 Mente cadūt omnes. sapio mihi solus / & unus.
 Aut omnes sapiunt / aut ego mente cado.
 Quicqd id est: fugiã. fugiamus. & altera terra
 Accipiat. sedes altera terra dabit.
 Quãdo maris lirtus / uenerisq; ancona petemus /
 Et feriet lecto fune celeuma deos?
 Quãdo simul facili sulcabitur æquora remo /
 Et dabimus uentis uela secunda suis?
 Quãdo itali incipient uelut euanescere colles /
 Et byzantinum se se aperire solum?
 Oscula quæ figam primæ nouus hospes harene?
 Qua saluere nouos uoce iubebo deos?
 Hoc si contingit: finem mea uota uidebunt /
 Nil: desiderium quod sibi poscat: erit.
 Exime: cum poteris / mox: si potes: exime curis.
 O finem optatis quando uidebo meis?
 Luca deum sedes baccho sacrata bicorni
 Me tenet. & tempus cum uenit: inde uoca.

Annon
 Celeuma

Luca

Ad Saluectum.

I poteris saluectre tuum cōcede galerum/

Et mihi si poteris p breue répus equū.

Rura petā: si forte meo dare uerba dolori/

Si possim curas tollere corde graues.

Fabula nō hāc est. sensi/ uidiq; puellam

Hei mihi riuali succubuisse meo.

Ocia disperdā multas distincta p artes/

Inq; mea uarium mēte sedebit opus.

Oia tentabo/ quo me mihi fallere possim/

Oia: quo mihi sim deceptendus: agam.

Sape manu rastros sumā/ longosq; ligones/

Et ducā domitos sub iuga panda boues.

Semina iactabo longis cerealibus fulcis.

Et teneras uites/ & noua poma ferā.

Infitio p me cōpacta cortice fiet/

Inq; alia fetus arboreramus ager.

Nunc segetes curua maturas falce secabo/

Succidāq; uuas/ & pede musta premā.

Et modo poma legā gelido seruāda decēbri

Et modo brumali ligna parabo foco.

Vimie nūc caueas/ nunc cistas uimine rexam.

Nunc dempto tenuēs uētre cauabo scyphos.

Et discā numerare pecus/ numerare capellas/

Vberaq; ad mulctrā ducere plena manu.

Fiscellāq; premā spumātem lacte coacto:

Ligones

Infitio

Scyphi

Mulctræ
fiscelli

LIBER.

Musteus ut constet caseus orbe suo.
 Sectabor lepores p plana/p ardua damas,
 Mille p insidias impediē aues.
 E q lacu nitidos ducā per reria pisces.
 Anguillae intendent æra recurua cibos.
 Subiecto interdū turbato examine fumo
 Eliciā structis condita mella fauis.
 Nūc ducā lentos p prata uirentia passus
 Intexens facili florea ferta manu.
 Sepe mihi ad leni labentes murmure riuos/
 Prebebit mollem gramen/& umbra thorū.
 Hic gemitus turtur/gemitus dabit ide palūbus.
 Perq suū taurus mugiet ore nemus.
 Illinc porrectus longo modulabiē antro
 Pastor/& ad gramen carmine ducet oues.
 Et mecū rediens serus cātabit arator.
 Ibunt suspensis passibus ante boues.
 Villica disponet uerubus quod coxit/& ære:
 Spumabūt largo grādia uasa mero.
 Ordine nō ullo poneē mensa/nec arte
 Prima feret:qcqd ferre secūda poreſt.
 Quod stabulo/silua/stagno/agro/turre creat:
 Illic:ne referā singula longus:erit.
 De Mundo
 N celo qd sit tenui qui mente requirit:
 Nil prater nudos inuenit esse deos.

Anguilla

Turtur
palūbus.

M. S. p. 92.

Hos quoq; raptores / & ad uncis unguibus oēs:

Quos dāna & raptus / fēdaq; furta iuuant.

Quattuor hęc gignūt mare / tellus / ignis / & aer:

Alterna cum se sorte renata nouāt.

Hęc supra nihil est: nisi quæ tenuissima nullo

Corpore nō poterāt sub grauitate premi.

Quo magis excedūt: tanto minus illa uidentē /

Et nō inuentū finis acumen habent.

Insanit: cantus illic qui sperat amēnos:

Nā uox: si tollas aera: nulla sonat.

Illic nō sonitus fixo sentiē ab axe:

Oīa quo semp se sine uoce rotāt.

Si nō putrescunt / nec corrūpūnt in unum:

Nil unq̄ æterno sint licet orbe creāt.

Oīa quæ ratio sic hęc distinxerit: audi.

Nō alio poterāt omnia stare modo.

Terra grauis media est motu nō mobilis ullo.

Si primū stabit mobile: mota cadet.

Cetera: sed q̄ro fuerint leuiora: recedunt /

Et sic / ut punctum credat habere solum.

Extremus uitii: liceat si uera fateri /

Virtutis medius diciē esse locus.

Inspice saturnus quorū p̄dat / & occupet unus.

Inspice quorū tellus det / foueatq; uiros.

Quod si nō radius mitē se iuppiter illis

Opponat: rebus mors foret una breuis.

Saturnus

Iuppiter

De mūdo

Promethens

Phaeton

Hylas

Ganymedes

Aniadinus

LIBER.

O bene qui similem mūdum mōstrauerat ouo.
O bene qui similē dixerat esse nuci.
Terra parit segetes / & poma colentibus illā.
Mellaq; cum uino dulcia terra parit.
Oīa ne memorem: tot sunt tellure creati:
Quot nūc in celo credimus esse deos.
Illinc tempestas / & duræ grādinis imber
Decidit / & feros depopulaſ agros.
Illinc & lapides ueniūt / guttaq; cruoris /
Et: fata quas uidi dente secare: feræ.
Vtile uiderunt q̄ mel / & lana pluebat.
Ne magis hæc pluerent constituere dei.
Illinc interdum sic flāmis sirius ardet:
In primis herbis ut cadat uſta seges.
Illinc insani mittunt fulminis ignes.
Tecta q; cū domino sæpe cremata iacent.
Quis stygias sonitu sūmi simulator olympi /
Quis te thebarum rector ad egit aquas?
Quis tibi caucasea uulcane pingthea rupe
Desertum rapidæ iungere iussit aui?
Vixisset phaeton / & cum phaetōre sorores:
Excussus si non esset ab axe patris.
Nō mirātur hylam nymphas rapuisse: iacere
Qui norunt rapto cum ganymede iouē.
Qui dānant bacchum celo iposuisse coronam:
Nō hunc uiderūt imposuisse ferā.

Hic quoq; si uiolat: genitor quã turre uel ære
Derinuit: nulli sit uiolare pudor.

His tamẽ immemores cû libis / thure / meroq;
Sacra damus / facimus milleq; rêpla locis.

Venatio.

a Rma citi / simul arma oës / arma arma parate /
Retiaq; & cornu mille citate canes.

Ceruorû mãdras filius mihi uillicus ore

Nup anhelãti dixit inesse meis.

Effer equû / & iaculum cû longo postume telo.

Promptior hinc / illinc en sis / & arcus eat.

Sisq; meo lateri presto / nec lôgius absis.

Et quocûq; aciem flexero: lumen habe.

Vos duo splêdenti celeres præcedite ferro /

Sternite: ne sepes / fossa ue tarder iter.

Tuq; domi corrade para: quęcunq; parari

Iussimus / & nulla sint ea facta mora.

Line petas collẽ: siluas q plurimus urget.

Ex illo nobis uertice signa dato.

Et modo fac fumû / quatiat modo pertica fenû /

Nũc unã moueas / nũc & utranq; manum.

Tu ualles centum canibus grassane supremas /

Tu primas rotidẽ claudere cylle para.

Retia dispositis custodi burre molosis /

Elige quot palis scis opus esse uiros.

Mactare annosos / teneros seruare memento.

n i

villius

posthumus

Sic p. p.

Gradius

linus

Grassinus

cylus

burrus

LIBER

Lac quibus in septis nostra capella dabit.
Cornua sublimi curru refer ardua/stabunt.

Fixa sub excelsis postibus illa meis.

Tu baccille plagas/nodosq; rendito lina/

Quãq; soles apris:altius illa loca.

Illinc & sæpes/hinc cæcas obstrue fossas.

Hinc casses/illinc lenta capistra iace.

Quiq; bonos regitis larratu/& naribus:altos

Ducite per saltus/cæcæq; lustra canes.

At uos qui faciles pedibus/cursuq; tenetis:

Libera dimoris ite p arua rubis.

Ora canum si qui fallent/& retia cerui:

Nō fugiet tacto flumine turba manum.

Sæpeq; per densas retinenē cornua siluas.

Et quæ debuerāt arma iuuare:nocent.

Sed iam uora deis phæbo/phæbiq; sorori

Sunt facienda.sacris quisq; fauete piis.

Dii:quibus est nemorū ius/& ius omne ferarū:

Qui uenatori ferre soletis opem:

Annuite optatis/operiq; assistite nostro/

Et sic:ut uotis fors eat æqua meis.

Phæbe tibi sicco manibus cratera duabus

Spumantē/rursus sicco diana tibi.

Mox etiā ceruus cadet/& cadet hostia cerua.

Pinguior in nostris nō erit ulla plagis.

Aspicite:ut mediis surgāt altaribus ignes/

Bacillus

phœbus

Diana

Et micet'e repido flāma trisulca foco.
Audimur/facilesq; aures pia numina prēbent.

Non hec in uanū cura/laborq; cadit.
Præbebit lætā felix uictoria palmā.

Vix ullus capiet gaudia nostra locus.
Ite/bonis auibus felicia castra mouete.

Et manibus prædam quisq; tenere putet.
Ite triumphales præcingite tēpora lauro.

Nō expectati temporis omen eat.
Vah quales acies sub me ductore coruscant.

Vah quāto surgit puluis in astra globo.
Turco.

¶ Emp in italia multos ego flebo dolores
Oppressus gemitu/tristitiaq; graui

Sic ne miser uiuā/sic uili sorde iacebo?
Sic ne cathenatis obruar usq; malis?

Oīa tentauī præter maleuiuere.nullo
Ingenio ualeo stare/nec arte loco.

Oībus est odio uirtus/crimenq; putat
Et tanq̃ uitium sit:sibi quisq; cauet.

Migrandū est/aliudq; solū/sedesq; paranda.
Sæpe fames silua cogit abire lupum.

Hinc:ubi cognouit q̃ nō expendiſt:ibit:
Nō habeat q̃uis sacra moneta pedes.

Hic:ubi nō amor est:querēbā stultus amorem/
Hic:ubi nō locus est:stultus habere locum.

LIBER

Quis locat in silua fallaces piscibus hamos?
 Reria quis ceruis in mare lenta locat?
 Nō nisi: quos habear: sumes ex arbore fructus.
 Nō poterit fellis promere mella cadus.
 Ad te sūme ducum propo: qui dardana regna
 Erigis / & reucris nomine nomen habes.
 Esurit ingenium nā sub te principe nullum /
 Et sub te uirtus principe nulla sitit.
 Ut maria ex omni terrarū parte petunē
 Fluminibus: sic te fasq; / piūq; petit.
 Oibus ut stellis partiē lumina titan:
 Sic solus cunctis lumen es omne bonis.
 Ut nobis uitium res est gratissima: sic est
 Res ingrata tibi / numinibusq; tuis.
 Romanū impium / cognataq; sceptrā reposcis.
 Proq; tuis rebus / arceq; bella moues.
 Quod tulit iliadis ēneas pulsus ab oris /
 Quod tulit antenor: quis negat esse tuum?
 Iure petis: lata quicqd tellure teneē /
 Et: quicqd latis possidet equor aquis.
 Quādo ibis niueis aurata ad templa ronāris
 Veste triumphator conspiciendus equis?
 Quādo recognosces capitolia celsa / deosq;
 Quādo tua leges orbis in urbe dabis?
 Quādo tuus media petri pasceē in ara /
 Et uoce humana fidite dicet equus?

Teucre

Aeneas

Antenor

Capitolia

Hæc ego: si uitâ seruat mihi parca: uidebo:

Si qua tamen fatis est adhibenda fides.

Tunc supi pugnâ/uesanaq; bella mouebunt.

Sed cui turba fauet plurima: uictor erit.

Vnus erit cæsar toto regnator in orbe.

Vnus & in toto tunc erit orbe deus.

Talia nascentur tunc sæcula: qualia quondâ

Aurea saturno rege fuisse putant.

Vos dabitur pœnas scelerum qui sceptrâ tenetis/

Et latum uitis constituistis iter.

Qui dominâ româ fecistis turpe lupanar:

Nemo fuga tutus: cû fugietis: erit.

Tunc ego lætitia rumpar/ tunc gaudia sumâ.

Et uindicta oculos tunc satiabo meos.

Et dicam esse deos/ & nutu cuncta deorum

Ire/ nec humanum deseruisse genus.

Iam lego sarcinulas mores exosus iniquos.

Per mare/ uel terras expediemus iter.

Tu me sūme pater melioribus accipe fatis.

Ante tuos uideor procubuisse pedes.

Ad Elegos

i Mbelles elegi lasciuâq; carmina uati

Parcite: si uideor dignus habere rudem.

Arma diu moui molles agitatia lusus.

Iuit & in nostras plurima palma manus.

Iam cecini q̄tum nullū cecinisse uidetis.

Semla aurea

LICER

Et solito maius pagina struxit opus.
 Quoq; magis crescit: crescunt & dāna papyri.
 Heu quoties oleum sicca lucerna petit?
 Auditor/lectorq; meus de fine querunť.
 Et posito fugiunt lassus uterq; libro.
 Illeq; non lecto/nec uiso carmine dixit
 Insanum quis te stulte poeta leger.
 } Omne iuuat rarum/nimiũ fastidia sentit.
 Inq; suum dānum copia larga uenit.
 In modicis pretium est/pretioq; peteť auaro:
 Si rosa brumali tēpore uisa fuit.
 Psitacus in terris q; rarus/& unicus erret
 Phenix: ausonias anteferunť aues.
 Siste liber calamũ/finemq; impone labori.
 Ipsa quies partes poscit habere suas.
 Si nunq; cessant durā proscindere terrā:
 Curua mori cernes inter aratra boues.
 Venimus ad meras/& quo me cursus agebat.
 Iam defrenatus lora remisit equus.
 Et mea iam rediens dimēsa per equora puppis
 Fessa subit portus/& sibi serra petit.
 Serra petit uates.serris incingite uatem.
 Et decies circũ tempora laurus eat.
 } Finit opus:quod nō poterit delere uetustas.
 Ignis cū multa non abolebit aqua.
 Mēnia deficient cū turribus ardua sūmis:

C
 p. suus
 phoenix

.X.

Quæ labor infanus / stultaq; turba facit.

Charta cuius stabit nullo uiolabilis quo.

Et mea nō ullo tēpore scripta cadent.

Sera sit illa dies / sed cū suprema uocabit:

Or be tamen toto post mea fata legar.

Viue liber felix / nostrūq; per omnia nomen

Ereptum flāmis secula semper habe:

F I N I S

PACIFICVS

Hecatelegium superiorum gratia hoc decimo cō
sumatur. Et iam satis superq; lusit libellus.

At si quid in hoc / aliis ue in legem

dei est: non teneo. Sancta Ma

ria miserere mei.

Impressum Florentiæ Anno gratiæ

M.CCCCLXXXIX. Idibus nouēb.

per Antonium Mischominum

Thos
In Editione posteriori ex sua

pruorem sanisupplem et

emendandi sort erant

Joan Jacobus de Benedictis Bononiensis Camerini

exidebat suis et Lodouici Placidi Camerini

Socii sumptibus Regnante Indito Joanne

Maria Varano Duce. Quintidi mense me

no huius anni Christiani ritus MDXXiij

R E G I S T R V M.

a f l

Pacifici	Hæc uiuus	Non aliter
Res mihi	Esse hominem	Tum nunq̃
Scilicet	Dum uacat	Si magis
Hinc tacita	Nemo unq̃	Vt genio

b g m

Vult etiã	Cum dulcis	Cum tamen
Colla semel	Et palpare	Et uiso
Pacifici	Et penitus	An legis
Gaudebit	Quodq; feres	n

c h

Vera ne	Calliope	Hic quoq;
Ense procul	Occidit	Er micet
Te defecta	Pacifici	
Quod méré	Exposcunt	

d i

Vel meliora	Sæpeq;	
Regibus	Nec bene	
Inuenies	Longeuus	
Surgentem	Et quod	

e k

Blanditur	Er penitus	
Ad Bictiniciũ	Numina	
Excusiam	Accipere	
Ad Xistum	Nam quotiēs	

211. ex libris S. genouet fac pavis.

353.

.I.

Scilicet arma canam: sed sum cantare paratus:

Siranę & mures non grauiora mouent.

Est aliquid nasci læto sub sydere & illo

Tempore quo uirtus gloria summa fuit.

In nūmis est omnis honos & diuite cultu.

Risus erit trita si caro ueste uenit.

Pauper es & nullus resonat tibi numus in arca:

Pro re te uana / pro fatuaq; putant.

Utrq; uides: lector poteris me scribere. uirtus

Hæc mea per longam me facit ire famem.

Querela

I quis fortunam / si quis mea fata uideret:

Diceret ante omnes me grauiora pati.

Ecquem uel tellus / ecquem uel senserat ether:

Plangere quē deceat / uel lachrymare magis?

Non ualeræquari nostro dolor ullus & angor.

Et caret exemplo nostra ruina pari.

In me iurarunt superi / stygiiq; penates.

In me exercetur styx / mare / terra / polus.

Quę uenit ex merito: patiēter pena ferenda est.

In me non ulla est causa reperta mali.

Me scio tantaleos superis / superumq; parenti

Ferre lycaonios non meminisse cibos.

Non ego thessalicos cōgessi ad sydera montes:

Ut traherem capti colla reuincta Iouis.

Non ego iunoni sceleratus furta parauit

a iii

Tantalus

lycaon

Juppiter

Iuno

Qui. Leniter ex merito quod patiāre ferendum est.

Quę uenit indigne pena dolenda uenit.

LIBER

E/q; mea non est facta nouerca domo.
 Non ego laronæ turbaui fuste liquores.
 Non geminos natis postposuiq; deos.
 Natorū nimiū fors est mihi dira meorū.
 Non est qui blando me uocet ore patrē.
 Non sum phēbeos ausus conscendere currus:
 Vt timeat flāmas axis uterq; meas.
 Non cereale nemus memini uiolasse securi.
 Non uidisse aliquā me sine ueste deā.
 Non me damnantē uidit tua sacra cytheron.
 Succidi uites non ego Bacche tuas.
 Altaq; ne regeret me forsan harena timerē:
 Ausus si libycū sim temerare Iouē.
 E/tribus una uenus non est laudata/nec unq;
 Iudice me pallas/iunoq; lesa fuit.
 Preberet:q;uis uētos non utre ligarim:
 Maius odyssea nunc meus error opus.
 Per me nara iouis non uultus ægide texit.
 Sanguine bistonio si regit ora regit.
 Igne meo arserunt nunq; uel tēpla/uel cedes.
 Nec solui in magnos uerba profana deos.
 Nemo fuit lingua/nemo uel carmine lesus.
 Nulla queri de me femina/uirq; potest.
 Non meus hic animus cuiq; nocuisse parauit.
 Nil fuit hac unq; mens opata mali.
 Inde mihi prima est/& maxima cura deorū:

Laronæ.

phaeton.

Acteon.

Cytheron.

Bacchus.

Iuppiter libyus.

Venus.

Pallas.

Iuno.

Ulysses.

Pallas.

Hinc tacita immensos cogito mente deos.
 Ante sacrū limen textas appono coronas.
 Serta lapis per me /sertaq; quercus habet.
 Thus quoq; raro meū nō est quod fumat i aris.
 Talia libamus: qualia reddit ager.
 Sit minor ille licet q̄ qui solet esse fenestris:
 Non tamē immemorē me facit esse deū.
 Et tamē usq; adeo premor / & res nostra laborat:
 Vt dura cogar sæpe perire fame.
 Ingerit usq; aliquid nostræ fortuna ruinae.
 Accedunt cumulis hæc quoq; damna meis.
 Ecce uelut segetē sciret superesse: catellā
 Dicitur heu catulos nunc pepisse decē.

De Martia.

c Aecus amor meus ē / nec se bene tēpat ardor
 Flāmaq; non certo stat mea fixa pede:
 Sæpe meā laudo fortunā / sæpeq; damno /
 Sepe miser cupio uiuere / sæpe mori.
 Spes modo cū cecidit / rursus spes altera surgit.
 Nunc ego lætitia / tristitiaq; uehor.
 Sic labat in ponto / sic uentis cedit utrisq;
 Cum leuis assueto pondere cymba caret.
 Sic & se boreę / zephyro sic præbet / & euro
 Virga / nec auersa est: cū uenit illa noto.
 Si me turbato respexit Martia uultu:
 Dispereo / & uitę nil superesse puto.

a iiii

Boreas
 Zephyrus
 euro
 Martia

LIBER

Gaudeo: si gaudet. sum tristi tristior illa.

Rideo: si ridet. si flet: & ipse fleo.

Oscula cum iungit/ cum me cōplectitur: ipsum

Tunc me maiorem non reor esse Iouem.

Cum mihi cōplexus/ uel cū negat oscula: buxo

Tunc sum pallidior/ turbidiorq; freto.

Cum mala narratur: quis sit fabula mendax:

Qua me suspendam: tunc ego quero trabem.

Si quem respectat/ uel si cui ridet: & ensem

Hunc facis (exclamo) per latus ire meum.

Quaelibet est omni lux/ & nox quaelibet anno

Longior. insomnem noxq; diesq; uidet.

Si cubo: non possum placidam sentire quietem.

In nulla possum parte iacere thori.

Fūdo graues gemitus. nūchac nūc uoluor & illac

Memiserum quis non dolor ullus agat.

Sed dolor æquari misero quis posset amori?

Non illo toto est maior in orbe dolor.

Ad Vxorem.

d Ii te disperdant uxor malegrata marito

Sarcina non humeris apta sedere meis.

Et tibi dematur non uno uita dolore.

Et mortis grauius sit tibi morte genus.

Quæ mihi te furiaæ teda iunxere iugali?

Concinuit bubo quod mihi carmen auis?

Et satius fuerat flammās immittere rectis:

Bubo.

Quā te: quē flāmis deteriora facis.
 Et dii te primo iugulassent limine sponsa:
 Offenso dederas cū mala signa pede.
 Et bene tū poteras non respirare palato:
 Cum fueras thalamo tu mihi pacta meo.
 Tū potuit melius mea frangere guttura dextra:
 Cum dare concepit te mihi mente pater.
 Si: te cū peperit mater: tibi fila fuissent
 Trunca: foret sub tot non mea uita malis.
 Femina thartareo tu me generata baratro/
 Tu me/ tu media sub styge nata petis?
 Et modo me uinctū pacto/ modo iure iugali
 Dicis / & inuitū credis habere uirū.
 Nil sapis / & stulta es: si me tu uelle redire
 Te uiua / & uita non abeunte putas.
 Ante sua bellū concors cum pace manebit/
 Cumq; suo concors igne manebit aqua:
 Quā redeā / q̄ me reducē tua tecta reuisant:
 Dum uitā duces / dūq; superstes eris.
 Ante uelim media caput hoc immittere terra:
 Pectoribus q̄ sint hęc mea iuncta tuis.
 Et prius emoriar: q̄ quouis tēpore fiant
 Obuia luminibus lumina nostra tuis.
 Te bene q̄ memorat: uult hic meus hostis haberi
 Te male qui memorat uiuere: uult ut amē.
 Nuntiat ereptā si quis te rebus: habebit

Non est aqua

LIBER

Dies geminalis

Albis dies

Pontia

Medea

Sepulchrum

Tantalus

Tisiphone

Quas mea secretas arca cohercet opes.
Illa dies nobis ueluti genialis agetur.
Inter & albēres tunc erit illa dies.
Res mala quid uiuis? quid uiuis pessima rerū?
Quid ue tua tardas frangere colla manu?
Pontia te melior/melior medea repta est.
Tuq; ueneficio uincis utranq; tuo.
Tu quoq; tres a me pepisti femina natos.
Dic ubi sunt nati pignora cara mei.
Te phebus nollet/nollet te luna uidere.
Te uisa uultu pallet uterq; suo.
Præsentē matri: dū natam luget adēptam:
Dum luget natū: te decet esse patri.
Te decet in solis tractare cadauera bustis:
Deq; sepulchretis ossa tenere sinu.
Si sapis: in lucē tentes prodire caueto.
Hæc solet obscuris umbra uagare locis.
Sic ibat repetēs pomis deceptus & undis
Tantaleam sicco tantalus ore domū.
Et sic herculeos/athamāteosq; petebat
Tisiphone misso crinibus anguesinus.
Exerces in me non una noxia culpa
Non interposita pessima quēq; mora.
Hæc tua cū loquitur de me maletincta ueneno:
Apta foret natibus lingua sedere tuis.
Non satis est pro te profugū fugisse/domoq;

Cum dulci patria me caruisse mea.
 Et modo me teneros pueros tu dicis amare/
 Me modo nolle pati req; tuūq; genus.
 Mentiris. uel si forsan sunt uera: regenda
 Illa forēt. & tu publica uoce facis.
 Et modo succisū/modo me male pene ualere/
 Et modo priuatum testibus esse meis.
 Si ualeo/si sunt testes/si mētula tora:
 Scis bene/non illud dissimulare potes.
 Mēte putas ad te sana me uelle redire?
 Ad te me sana mēte redire putas?
 Non res/non facies/nō mos/nō ulla uenustas
 Est in te: quæ me cogat adire domum.
 Interea si te stimulat uesana uoluptas/
 Et si nō olidum quod petit ulcus habet.
 Ardentē poteris torrē demergere cunno:
 Qui tibi uermiculos tergat/agatq; foras.

Ad Martiam.

m Artia: si poteris: placido cape carmīa uultu.
 Si placidus nō est: tu tamē illa cape.
 Sumere nō oberit/sed nec legisse nocebit.
 Est aliquid: quod te forte iuuare potest.
 Si nō seruasset: nunq̃ cecidisset in aula:
 Cēsar post minimā uerba legenda morā.
 Quāuis hostis erat quod tu menelae dedisti
 Hoc priamus legit/tuq; quod ille dedit.

Cēsar.

Menelaeus.

Priamus.

LIBER

+ Hostis erit nobis: si quem tibi feceris hostem.
 Vtq; ego: qui te sic: non erit alter: amer.
 + Te patre/teq; tua longe plus diligo matre.
 Plus tibi: q̄ pater est/ q̄ tibi mater: ero.
 Crimine tu q̄uis nulla religere cathena:
 Sed si qua digna es: te mea flamma liget.
 Non pater andromedę/ mater non ipsa ferebat
 Auxilium/ externus/ qui rulit/ hospes erat.
 Fors nimium felix soli tibi contigit uni:
 Quæ tuus assiduo fecit ut esse uelim.
 Perpetuumq; iugum nō hęc mea colla recusant.
 Me iuuat istius ferre laboris onus.
 Sitq; precor gratum/ placeatq; in tempore lōgo
 Seruitium/ sub te detineasq; diu.
 Pro te si mortes iubeas me mille subire:
 Pro te me mortes mille subire parum est.
 Mille mihi uite si sint: tibi mille dedissem.
 Pro te tam magna cuncta dedisse uelim.
 Si sit terra mihi/ si sit mare/ sydera si sint:
 Protinus hęc tua sint sydera/ terra/ mare.
 Si placet extenuer longo patienter amore:
 Fiat. ut extenuer: te patienter amo.
 Quodq; pati flammās/ q̄ me uis igne cremari:
 Has patiar flammās/ hoc & in igne cremer.
 Et licet hic ualidus penetrauerit ignis ad ossa:
 Ardeat/ & pereat tota medulla foco.

Andromeda.
psaus.

Luce mihi grauior nox: & lux nocte uiderur.

Sit mihi lux grauior/nox grauiorq; mihi.

Omnia perpetiar: solet hac patientia multis

patientia

Certa licet longo tempore uota dare.

Longa dies non est/nō est hac serior hora

Cum uenit hac tandem: si modo lata uenit.

Lata erit illa dies: erit & maturior hora:

Accipiet facilis cum mea uota deus.

O mea uota deus facili precor ebibat aure:

Arbitrio ut potiar te mea uita meo.

Quodq; mihi placuit/placeat tibi/sim tibi cure

Hoc quoq; quo stimulator: tu stimulare deo.

Cum mihi rescribes: scribes te digna/tueq;

Conueniant forme uerba remissa mihi.

Tabellario.

Pollux

i Celer/ & perfer iussorum fide minister

Ad dominam blādas ueste regente notas.

Temporaq; apta legas: animo sit ut illa sereno/

Et uacer a curis/sitq; remissa iocis.

Obserua: mediū ne sol transcenderit orbem/

Ne pluat/ & ne sit nubibus atra dies.

Iuncta nec extenuet derexens cornua phebe/

quoniam

Vel crescat/ uel sit lumine plena suo.

Non tibi detriuis uox accipiatur iniqua:

Non obliqua malum concinat omen auis.

Cautus: ut ad limen perueneris: esse memento:

Ving. Hōm inuicis in dōte solbas stitit. mi. hi. di. m.

LIBER

Ne mala pes leſus limine ſigna ferat.
 Inſpicene mediæ compellant pallia portæ:
 Compago ualuas cum cohit una duas.
 Et tendas recta/nemo te tardet euntem/
 Nemo uocet/nulli reſq; reuolue retro.
 Siſq; hylaris/nil triſte tuo ſub corde uolutes.
 Inq; bona non ſit ſpes tua lenta fide.
 Et modo dic tecum dominus ſua uora tenebit/
 Et deſiderii dic modo compos erit.
 Littera ſit dextra/dextram quoq; porrigat illa.
 Curaq; ſit dextro licia dente ſecet.
 Gemma ſtet in pedibus/ſeruetq; illeſa ſigillum/
 Et caue dum reddis/ne cadat illa manu.
 Diſpice quo uultu legat/& qua fronte tabellas
 Nam frons & uultus pōdera mentis habent.
 Et ſi perlegit/ſi non ſatiata relegit/
 Inq; ſuo poſuit poſtmodo feſſa ſinu.
 Pectore ſi penitus lento ſuſpiria traxit/
 Inq; ſupercilio ſi neq; ruga fuit/
 Si riſit/ſiquid nutu ceſſura uidetur/
 Si tenet ut uinctas in mea iuſſa manus.
 Tuq; faue cepris/& uelis adiice remos:
 Vr gemina currat per freta nauis ope.
 Te gemere/& toto uideat pallescere uultu/
 Et lachrymas plenis proſiliſſe genis.
 Cur facis hæc quæret:nam quæret,ferrea non eſt.

Vtiliter poteris dicere multa breui.
 Ne me comperias uita cessisse timere:
 Qua me posse neges se nisi dante frui.
 Si dicet ueniat: mora sit procul omnis ademptra.
 Curre/uola/media meq; uocato uia.
 Si graphium sumet: ceras hortare capaces
 Impleat/& nulla parte tabella uacet.
 Quāuis meonio maius perararet utroq;
 Non satis hoc oculos detinuisse querat.
 Fessa tamen si sit/uel si breuiora placebit
 Scribere: sit satis hoc lente poeta ueni.
 Hoc mihi si dabitur: Cresi ridebitur arca/
 Despiciam superos/despiciamq; Iouem.

Ad Marsum.

Aepe ueni romā scribis mihi Marse. uenirē:
 Si uellem ante meum fata subire diem.
 Quē pateris me posse pati ne rere: pararem
 Ipse prius manibus frangere colla meis.
 Ante canes/seuq; lupo mea uiscera tractent:
 Quā premar hac qua te condicione premis.
 Sicne miser uiuis? potes ista sorde subesse:
 Fers oculis quod non pectore ferre potes?
 Excute te tenebris/& te rationis egentem
 Collige/& in quanta dispice nocte iaces.
 Nescio qui ualeas ista considerare terra/
 Quæ rerum serua est: cum caput ante foret.

Graphium.

Cresus.

LIBER

Qui ue uales istis te subdere/quo ue furore
Alecto mouit sanguinolenta faces?

Quid tibi cum mulis:nemo cū tradat assellam?

Is pedes/& rupta pes tibi pelle fugit.

Dumq; casam repetis culino uel stramine tectā:

Sparsa luto/& multo puluere uestis erit.

Spe traheris.uanū spes hæc te reddet.ab istis

Nil unq̄ erades.nil didicere dare.

Officii/meritiq; perit labor omnis/& unum

Non tamen inuenies/qui uelit esse memor.

Urq; canis deiectus eris:si longa senectus

Inficiet/nulla suscipiere domo.

Gratia diis/q̄ non omnis mihi pectore sensus

Decidit/& tantum mens mea/corq; sapit.

O ego q̄ fateor superis debere/q̄ istos

Errores animo non peperere meo.

Effuge/ne ue alios istuc trahere/linque nefandum

Et plenum uitiiis/criminibusq; solum.

Effuge:nam superi si sunt/& numina:penas

(Non longum est) scelerū terra profana dabit.

Aut ruet/aut campus subitarum fiet aquarum/

Aut fera delebit flamma/furorq; Iouis.

Ad Paulinum.

c Onuenit/& laus ē/depellere crimina semp/

Semper uirtutes/& benefacta sequi.

Qui uult se sortium cuiq; præbere malorum:

Alecto

oui.

q̄ rupta pes tibi pelle
naso.

oui.

& laus subitarum cum
pus aquarum.

oui.
q̄

